

รายงานการประชุมวุฒิสภา
ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญ ครั้งที่สอง)
วันศุกร์ที่ ๑๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐
ณ ตึกรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๐๘.๕๐ นาฬิกา

จำนวนสมาชิกฯ ที่มาประชุมทั้งหมด ๒๐๑ คน

ประธานวุฒิสภา : ขณะนี้มีสมาชิกฯ มาครบองค์ประชุมแล้ว สมขอเปิด
ประชุม

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม
รับทราบพระบรมราชโองการประกาศแต่งตั้งองคมนตรี
ด้วยได้มีพระบรมราชโองการประกาศแต่งตั้งองคมนตรี

ขอเชิญท่าน

เลขาธิการ และท่านสมาชิกฯ ยืนขึ้นรับฟังพระบรมราชโองการ

(สมาชิกวุฒิสภาและผู้ที่อยู่ในที่ประชุมได้ยืนขึ้น

เพื่อรับฟังพระบรม

ราชโองการ)

นายพินิต ธารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา) :

“พระบรมราชโองการ
ประกาศ
แต่งตั้งองคมนตรี

(พระปรมาภิไธย) อุมิพลทูลยศ เลข ปว.

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอุมิพลทูลยศ มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งองคมนตรี ตามประกาศลงวันที่ ๒๖ มีนาคม และวันที่ ๑๙ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๘ วันที่ ๑๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๒๐ วันที่ ๑๙ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๒๒ วันที่ ๓ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๒๓ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๓๐ วันที่ ๒๓ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๓๑ วันที่ ๒๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๓๔ วันที่ ๙ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๓๕ วันที่ ๑๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๓๖ วันที่ ๙ กันยายน และวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๓๗ และวันที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๓๘ แล้วนั้น

บัดนี้ ทรงพระราชดำริเห็นเป็นการสมควรแต่งตั้งองคมนตรีเพิ่มขึ้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหม่อมราชวงศ์เทพ เทวกุล เป็นองคมนตรี

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๗ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๔๐ เป็นปีที่ ๕๒
ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

เสนาบดี

ประธานองคมนตรี”

ประธานวุฒิสภา : ขอบคุณครับ เชิญนั่งครับ

๑.๒ รับทราบผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีตามข้อสังเกต ของ
คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.
ด้วยเลขานุการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือแจ้งว่า ตามที่ได้ส่งข้อสังเกตของ
คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.
ไปให้คณะรัฐมนตรีเพื่อตักเตือนการนั้น คณะรัฐมนตรีได้รับทราบข้อสังเกตดังกล่าวแล้ว
ได้มอบให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีรับไปพิจารณาคำเนิการต่อไปแล้ว จึง
ขอแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

(ที่ประชุมรับทราบ)

ประธานวุฒิสภา : ระบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี
ระบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

๑.๑ ร่างพระราชบัญญัติการบริหารองค์การศาสนาอิสลาม พ.ศ. ซึ่ง
คณะกรรมการรับไปจากวุฒิสภา แล้วก็ได้พิจารณาเสร็จแล้ว

(สำเนา)

ที่ ศว ๐๐๐๕/(ร ๓๖)

วุฒิสภา

ถนนสุขุมวิทใน กท ๑๐๓๐๐

๙ สิงหาคม ๒๕๕๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการให้รางวัลแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการ
วิสามัญ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภา ได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรกษัตริย์สยาม พ.ศ. (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ) ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว และตั้งกรรมาธิการวิสามัญคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณา เปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัตินี้ ประกอบด้วย

- | | |
|-------------------------------|---------------------------------|
| ๑. นายเกียรติชัย ชัยเชาวรัตน์ | ๒. พลเรือเอก แกะหลัก เจริญรุทซ์ |
| ๒. นายโกวิท วรพิพัฒน์ | ๔. นายโกวิท สุรัสวดี |
| ๕. พลเอก จรัส กุลละวณิชย์ | ๖. นายชัยฤกษ์ คินธุอำนาจ |
| ๖. นายชูวงศ์ นายบุตร | ๘. นางดวงกมล นี้อุทัย |
| ๘. นายดำรง พุฒตาล | ๑๐. นายเคัน โต้ะมีนา |
| ๑๑. นายทินกร มีศิริญ | ๑๑. นายนิมุคคาร์ วาบา |
| ๑๓. พลตำรวจเอก ประชา พรหมนอก | ๑๔. นายพานิชย์ เจริญเก่า |
| ๑๕. นายหุมนศักดิ์ วรรณพงษ์ | ๑๖. นายไพบุลย์ ช่างเขียน |
| ๑๗. นายวินัย ณะมธูน | ๑๘. พลตำรวจโท สมควร ทรัพย์กุล |
| ๑๘. นายสมภพ โทศระภิตย์ | ๒๐. นายสุรัฐ ศัลปอนันต์ |
| ๒๑. นายสุภัทมาตร์ วงษ์พานิช | ๒๒. คุณหญิงสุวิมลนา เพชรทองคำ |
| ๒๓. นายอัครราชทร จุฬารัตน | ๒๔. นายอาซิส เป็ญหาวัน |
| ๒๕. นายอาทิตย์ พิทักษ์กุลพล | |

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน วุฒิสภา
ต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัติมาถึงวุฒิสภา
(กำหนดวันดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุม) วุฒิสภาได้รับเมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์
๒๕๕๐ เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นร่างพระราชบัญญัติที่มีความสำคัญสมควร
ได้รับการพิจารณาด้วยความละเอียดรอบคอบ โดยที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติข延เวลา
การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวออกไปตามความในมาตรา ๑๕๖ ของ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๓๗ รวม ๒ ครั้ง คือ

๑. ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญ ครั้งที่สอง) วันศุกร์ที่ ๑๑
กรกฎาคม ๒๕๕๐ ที่ประชุมได้ลงมติให้ขยายเวลาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว
ออกไปเป็นกรณีพิเศษอีก ๑๕ วัน นับแต่วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๐

๒. ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญ ครั้งที่สอง) วันศุกร์ที่ ๒๕
กรกฎาคม ๒๕๕๐ ที่ประชุมได้ลงมติให้ขยายเวลาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว
ออกไปเป็นกรณีพิเศษอีก ๑๕ วัน นับแต่วันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๐

อนึ่ง นายสมภพ โทตระกูล กรรมการธิการวิสามัญฯ ได้ถึงแก่อนิจกรรม เมื่อ
วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๐ และประธานคณะกรรมการธิการวิสามัญฯ ได้ทำหนังสือแจ้งต่อ
ประธานวุฒิสภาเพื่อขอให้คณะกรรมการธิการวิสามัญฯ ดำเนินการต่อไปเท่าที่จำนวน
กรรมการธิการวิสามัญฯ มีอยู่ โดยไม่ประสงค์จะตั้งซ่อมกรรมการวิสามัญฯ ขึ้นใหม่

บัดนี้ คณะกรรมการธิการวิสามัญฯ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว
เสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) เกียรติชัย ชัยเขาวรัตน์

(นายเกียรติชัย ชัยเขาวรัตน์)

ประธานคณะกรรมการธิการวิสามัญฯ

กองกรรมการธิการ

โทร.๒๔๔๑๖๗๑ โทรสาร ๒๔๔๑๕๗๑

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญ ครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ ได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับหลักการร่างพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้เสนอ) ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว และลงมติตั้งกรรมการวิสามัญชั้นคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๕ วัน (ตามข้อบังคับฯ) นั้น ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน (กำหนดวันดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุม) วุฒิสภาได้รับเมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นร่างพระราชบัญญัติที่มีความสำคัญสมควรได้รับการพิจารณาด้วยความละเอียดรอบคอบ โดยที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติขยายเวลาการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวออกไปตามความในมาตรา ๑๔๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๓๘ รวม ๒ ครั้ง คือ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญ ครั้งที่สอง) วันศุกร์ที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๔๐ ที่ประชุมได้ลงมติให้ขยายเวลาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวออกไปเป็นกรณีพิเศษอีก ๑๕ วัน นับแต่วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๐ และในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญ ครั้งที่สอง) วันศุกร์ที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๐ ที่ประชุมได้ลงมติให้ขยายเวลาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวออกไปเป็นกรณีพิเศษอีก ๑๕ วัน นับแต่วันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๔๐

อนึ่ง นายสมภพ โหดระกิตย์ กรรมการวิสามัญฯ ได้ถึงแก่อนิจกรรม เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๔๐ และประธานคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้ทำหนังสือแจ้งต่อประธานวุฒิสภา เพื่อขอให้คณะกรรมการวิสามัญฯ ดำเนินการต่อไปเท่าที่จำนวนกรรมการวิสามัญฯ มีอยู่ โดยไม่ประสงค์จะตั้งซ่อมกรรมการวิสามัญฯ ขึ้นใหม่ ภาคนั้น คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้มีมติเลือกตั้ง
- ๑.๑ นายเกียรติชัย ชัยเขาวรัตน์ เป็น ประธานคณะกรรมการ
วิสามัญฯ
- ๑.๒ นายเค้น ไต้ะมีนา เป็น รองประธานคณะกรรมการ
วิสามัญฯ คนที่หนึ่ง
- ๑.๓ นายวินัย สมะอุณ เป็น รองประธานคณะกรรมการ
วิสามัญฯ คนที่สอง
- ๑.๔ คุณหญิงสุวิวัฒนา เพชรทองคำ เป็น เลขานุการคณะกรรมการ
วิสามัญฯ
- ๑.๕ นายอุทิศ พิทักษ์กุ่มพล เป็น รองเลขานุการคณะกรรมการ
วิสามัญฯ
- ๑.๖ นายดำรง พุดตาล เป็น โฆษกคณะกรรมการวิสามัญฯ
- ๑.๗ นายนิมุศตาร์ วาบา เป็น รองโฆษกคณะกรรมการ
วิสามัญฯ

๒. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้แต่งตั้งให้ นายฉัตรไชย
รอดประเสริฐ หัวหน้าฝ่ายประชุม ๑ กองกรรมการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ทำหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการตามข้อบังคับฯ ข้อ ๑๖ วรรคสอง

๓. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้ชี้แจงและแสดงความคิดเห็น คือ
- ๓.๑ นายถาวร พรหมมีชัย ผู้อำนวยการส่วนการทะเบียนทั่วไป
สำนักบริหารการทะเบียน
กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย
- ๓.๒ นายคำนวณ วิบูลย์พันธุ์ เจ้าพนักงานปกครอง ๕
งานทะเบียนปกครอง
สำนักบริหารการทะเบียน
กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

- ๓.๓ นายจรูญ ศรีเทพ หัวหน้าฝ่ายกิจการศาสนาอิสลาม
กองศาสนูปถัมภ์ กรมการศาสนา
กระทรวงศึกษาธิการ
- ๓.๔ นายกิตติรัตน์ มิ่งกะลือ นวัตกรรม ๖ กองนวัตกรรม
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงศึกษาธิการ
๔. บุคคลซึ่งคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้เชิญมาชี้แจงแสดงความคิดเห็นคือ
- ๔.๑ นายเพชร ชูติธรรมดำรง สมาชิกวุฒิสภา
- ๔.๒ นายสุชน ชาติเครือ สมาชิกวุฒิสภา
- ๔.๓ นายวิมลญ เกี๋ยงาม เลขาธิการคณะกรรมการ
สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการ
สำนักงานกฤษฎีกา

๕. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีผู้แปรญัตติ

๖. ผลการพิจารณา

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ	ไม่มีการแก้ไข
คำปรารภ	มีการแก้ไข
มาตรา ๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓	ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๕	มีการแก้ไข
หมวด ๑ บททั่วไป	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๖	มีการแก้ไข
มาตรา ๗	มีการแก้ไข
มาตรา ๘	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๙	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๐	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๑	มีการแก้ไข
หมวด ๒ การจัดตั้งและการเลิกมัติคดี	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๒	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๓	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๓ ทวิ	คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๑๔	ไม่มีการแก้ไข
หมวด ๓ คณะกรรมการกลางอิสลาม แห่งประเทศไทย	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๕	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๖	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๖	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๗	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๘	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๙	มีการแก้ไข
มาตรา ๒๐	มีการแก้ไข
มาตรา ๒๑	มีการแก้ไข
หมวด ๔ คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒๒	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒๓	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒๔	ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๕	มีการแก้ไข
มาตรา ๒๖	มีการแก้ไข
มาตรา ๒๗	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒๘	มีการแก้ไข
หมวด ๕ คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒๙	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓๐	มีการแก้ไข
มาตรา ๓๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓๒	มีการแก้ไข
มาตรา ๓๓	มีการแก้ไข
มาตรา ๓๔	มีการแก้ไข
มาตรา ๓๕	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓๖	มีการแก้ไข
มาตรา ๓๗	ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๑๖	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๑๘	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๒๐	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๒๑	ไม่มีการแก้ไข
บทเฉพาะกาล	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๒๒	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๒๓	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๒๔	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๒๕	ไม่มีการแก้ไข

๑. ข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ

คณะกรรมการการวิสามัญฯ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. แล้ว เห็นควรตั้งข้อสังเกตดังนี้

๑.๑ เมื่อมีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลาม แห่งประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดแล้ว รัฐบาลควรจัดให้มีเงินอุดหนุนสำนักงานดังกล่าว ตลอดจนสำนักจุฬาราชมนตรี และมีสภัดที่ใดจัดทะเบียนจัดตั้งแล้ว เพื่อใช้ในการบริหารจัดการศาสนาอิสลามดังที่ตนจัดสรรให้มาแล้วให้เพียงพอ ตามความจำเป็นและเหมาะสมอย่างต่อเนื่อง

๑.๒ เมื่อประกาศใช้กฎหมายฉบับนี้แล้ว จะมีผลให้พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการหาทุนปอัมมร่าฟาฮิสลาม พ.ศ. ๒๔๘๘ สิ้นสุดลง แต่โดยที่หลักการในมาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ซึ่งกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาจากอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย มีสิทธิเข้ารับเลือกเพื่อรับพระราชทานเงินทุนส่งไปเข้าศาสนาจารย์คน นครเมกกะ เป็นหลักการที่ดี ดังนั้น แม้จะยกเลิกพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวแล้ว ก็ควรที่หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจะพิจารณาส่งเสริม และสนับสนุนอย่างจริงจังให้ผู้สำเร็จการศึกษาจากอิสลามวิทยาลัย ตามพระราชบัญญัตินี้มีสิทธิรับเลือกเพื่อเข้ารับพระราชทานเงินทุนดังกล่าวต่อไปด้วย

๑.๓ โดยที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ กำหนดให้การคัดเลือกบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ต้องกระทำตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ดังนั้น ในการที่จะออกกฎกระทรวงดังกล่าว รัฐบาลควรคำนึงถึงหลักเกณฑ์และวิธีการที่จะให้ได้มาซึ่งผู้ดำรงตำแหน่งเหล่านั้นโดยบริสุทธิ์และยุติธรรม เป็นที่ยอมรับนับถือทั่วไป ตามหลักศาสนาอิสลามให้มากที่สุด

๔. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม มาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

สุวัทนา เพชรทองคำ

(คุณหญิงสุวัทนา เพชรทองคำ)

เลขาธิการคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยมัสยิดอิสลาม และกฎหมาย
ว่าด้วยการศาสนาในกลุ่มฝ่ายอิสลามให้ทันสมัยยิ่งขึ้น

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการบริหารองค์กร
ศาสนาอิสลาม พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ ใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติมีสัตยอิสลาม พ.ศ. ๒๔๕๐

(๒) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการศาสนูปถัมภ์ฝ่ายอิสลาม พุทธศักราช ๒๔๘๘

(๓) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการศาสนูปถัมภ์ฝ่ายอิสลาม (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๔๕๑

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“มีสัตย” หมายความว่า สถานที่ซึ่งมุสลิมใช้ประกอบศาสนกิจ โดยจะต้องมีละหมาดวันศุกร์เป็นปกติ และเป็นสถานที่สอนศาสนาอิสลาม

“สัปบุรุษประจำมีสัตย” หมายความว่า มุสลิมที่คณะกรรมการอิสลามประจำมีสัตยนั้นได้รับเข้าเป็นสัปบุรุษประจำมีสัตย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนสัปบุรุษประจำมีสัตย แต่ผู้นั้นจะเป็นสักขีพยานกว่าหนึ่งมีสัตยในเวลาเดียวกันไม่ได้

“อิหม่าม” หมายความว่า ผู้นำศาสนาอิสลามประจำมีสัตย

“คอเด็ม” หมายความว่า ผู้แสดงธรรมประจำมีสัตย

“บิหลัน” หมายความว่า ผู้ประกาศเชิญชวนให้มุสลิมปฏิบัติศาสนกิจตามเวลา

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ และคำสั่ง เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของแต่ละกระทรวง *โดยมีวิธีพิจารณาคดีกรมศาล*

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งจุฬาราชมนตรีคนหนึ่ง เพื่อเป็นผู้นำ
 กิจการศาสนาอิสลามในประเทศไทย

ให้นายกรัฐมนตรีนำชื่อผู้ที่จะดำรงตำแหน่งจุฬาราชมนตรี ซึ่งได้รับ
 ความเห็นชอบจากกรรมการอิสลามประจำจังหวัดทั่วประเทศขึ้นทูลเกล้าฯ *ถวายใน*
พิธีทูลเกล้าฯ ถวาย เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็น
 จุฬาราชมนตรี

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาจุฬาราชมนตรีตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามที่
 กำหนดในกฎกระทรวง

ให้มีเงินอุดหนุนฐานะจุฬาราชมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๗ จุฬาราชมนตรีต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดัง
 ต่อไปนี้

- (๑) เป็นมุสลิมผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปีบริบูรณ์
- (๓) เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในศาสนาอิสลามเป็นอย่างดี
- (๔) เป็นผู้ประพฤติปฏิบัติตามบัญญัติแห่งศาสนาอิสลามโดยเคร่งครัด
- (๕) เป็นผู้มีความสัมพันธ์อันดีกับทุกศาสนา
- (๖) เป็นผู้มีความเลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมี

พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

- (๗) ไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย
- (๘) ไม่เป็นผู้เคยถูกจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เพราะกระทำ

ความผิดอาญา เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิด
 ลหุโทษ

(๕) ไม่เป็นผู้พหุสภาพจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ได้รับความสามารถหรือ มีจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๘ จุฬาราชมนตรีมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คำปรึกษา และเสนอความเห็นต่อทางราชการเกี่ยวกับกิจการศาสนา
อิสลาม

(๒) แต่งตั้งคณะผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้คำปรึกษาเกี่ยวกับบัญญัติแห่งศาสนา
อิสลาม

(๓) ออกประกาศแจ้งผลการตรวจจันทร์ตามมาตรา ๓๔ (๑๑) เพื่อกำหนด
วันสำคัญทางศาสนา

(๔) ออกประกาศเกี่ยวกับข้อวินิจฉัยตามบัญญัติแห่งศาสนาอิสลาม

มาตรา ๙ จุฬาราชมนตรีพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้พ้นจากตำแหน่งเพราะไม่มีความ
คุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘

มาตรา ๑๐ จุฬาราชมนตรี กรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย
กรรมการอิสลามประจำจังหวัด และกรรมการอิสลามประจำมัสยิด *ตวงตวง*
พระพรหมพิริยะ *พระพรหมวิจิตร* *พระพรหมวิจิตร* *พระพรหมวิจิตร* *พระพรหมวิจิตร* *พระพรหมวิจิตร* *พระพรหมวิจิตร*
พระปรมาภิไธย ทั้งนี้ตามระเบียบที่ตราไว้ด้วยการนั้น และประทับเข็ม

มาตรา ๑๑ *ในจังหวัดใดที่มีผู้ศรัทธาอิสลามมาก* เมื่อเห็นสมควร
กระทรวงศึกษาธิการ อาจจัดตั้ง "อิสลามวิทยาลัย" ขึ้นเพื่อให้การศึกษาและอบรมทางวิชา
การศาสนาวิชาการทั่วไป และวิชาชีพได้

พหุสหพันธ์ วิชิตวง และวิเศษไชยธรสวัสดิการตีพิมพ์สมรรถนะใหม่
ตมที่ตีพิมพ์ในตมสหกรณ์

หมวด ๒
การจัดตั้งและการเลิกมัสยิด



มาตรา ๑๒ การสร้าง การจัดตั้ง การย้าย การรวม การเลิก และการจด
ทะเบียนมัสยิด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง
การจัดตั้ง การรวม และการเลิกมัสยิด ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๓ ให้มัสยิดที่ได้จดทะเบียนจัดตั้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว มี
ฐานะเป็นนิติบุคคล โดยให้คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดเป็นผู้แทนของมัสยิดใน
กิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก เพื่อการนี้คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดอาจ
มอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนทำการแทนก็ได้

มัสยิดที่ขึ้นนิติบุคคลสามารถได้โดยตมสหกรณ์สหพันธ์สหพันธ์
สหพันธ์

ให้มัสยิดตมสหกรณ์ได้รับเงินอุดหนุน ตมที่ตีพิมพ์ในตมสหกรณ์สหพันธ์

มาตรา ๑๓ ทวิ มัสยิดที่เป็นนิติบุคคลอาจเลิกได้โดยการจดทะเบียนเลิก
มัสยิดต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

บรรดาทรัพย์สินของมัสยิดที่เลิกตามวรรคหนึ่ง ให้โอนไปยังมัสยิดที่เป็น
นิติบุคคลที่อยู่ใกล้ที่สุด ถ้าไม่อาจทำได้ให้โอนไปยังมัสยิดที่เป็นนิติบุคคลที่อยู่ใกล้
ถัดไป เว้นแต่เป็นทรัพย์สินที่ได้มาโดยมีผู้อุทิศให้ และผู้อุทิศให้ได้แสดงเจตนาไว้เป็น
อย่างอื่น

มาตรา ๑๕ มีถ้อยที่ได้จัดทะเบียนแล้ว ให้ดำเนินการคัดเลือกกรรมการ
อิสลามประจำมัสยิด ตามหมวด ๕ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันจัดทะเบียน

หมวด ๑

คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย

มาตรา ๑๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการกลาง
อิสลามแห่งประเทศไทย" ประกอบด้วยจุฬาราชมนตรีเป็นประธานกรรมการ และ
กรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ซึ่ง
เป็นผู้แทนคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด จังหวัดละหนึ่งคน และจากกรรมการอื่น
ซึ่งคัดเลือก โดยจุฬาราชมนตรี ~~และผู้ได้รับแต่งตั้งจากสมาชิกผู้แทนคณะมุสลิมจังหวัด
สุราษฎร์ธานี~~ โดยมีจำนวนหนึ่งในสามของจำนวนผู้แทนคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด
ถ้ามีสมาชิกปิดบัง

การคัดเลือกผู้แทนคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด และการคัดเลือก
กรรมการอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง
ให้คณะกรรมการเลือกกรรมการด้วยตนเอง เป็นรองประธานกรรมการ
เลขาธิการ และตำแหน่งอื่นตามความจำเป็น

มาตรา ๑๖ กรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยต้องมีคุณสมบัติและไม่มี
ลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๖ ยกเว้น (๒)
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปีบริบูรณ์

(๓) เป็นหรือเคยเป็นมุสลิมศรัทธา

(๔) เป็นผู้ที่ไม่มีพันธุชาติแห่งสหราชอาณาจักรและสหราชอาณาจักร
สหราชอาณาจักรและสหราชอาณาจักร หรือสหราชอาณาจักรและสหราชอาณาจักรในสหราชอาณาจักร
พื้นที่หรือสหราชอาณาจักร ผู้ที่ผู้ตั้งไม่พันธุชาติแห่งสหราชอาณาจักรและสหราชอาณาจักร

มาตรา ๑๗ คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คำปรึกษาแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ให้คำปรึกษาหรือข้อแนะนำเกี่ยวกับศาสนาอิสลาม แก่คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดและคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด

(๓) สอดส่องมิใช่ชนที่มิใช่หัวหน้าตระกูลหรือหัวหน้าเผ่าและตระกูลชนเผ่าชนในชนบทของส่วนที่สามและชนที่มิใช่หัวหน้าเผ่าและหัวหน้าเผ่า แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยมอบหมาย

(๔) แต่ไม่รวมถึงชนที่มิใช่หัวหน้าตระกูลหรือหัวหน้าเผ่าและชนที่มิใช่หัวหน้าเผ่าและหัวหน้าเผ่า ออกระเบียบเกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สินและการจัดหาผลประโยชน์ของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดและมัสยิด

(๕) ออกระเบียบวิธีการดำเนินงานและควบคุมดูแลการบริหารงาน ของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดและคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด

(๖) ปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ในจังหวัดที่ไม่มีคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ในการนี้คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย จะมอบหมายให้คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดที่ใกล้เคียงปฏิบัติหน้าที่แทนก็ได้

(๗) พิจารณาวินิจฉัยข้อร้องคัดค้านตามมาตรา ๕๐

(๘) จัดทำทะเบียนทรัพย์สิน เอกสารและบัญชีรายรับรายจ่ายของสำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยให้ถูกต้องตามความเป็นจริง

(๙) ออกประกาศและให้คำรับรองเกี่ยวกับกิจการศาสนาอิสลาม

(๑๐) ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางศาสนา และการศึกษาศาสนาอิสลาม

(๑๑) ประสานงานกับหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง ในกิจการที่เกี่ยวกับศาสนาอิสลาม

(๑๒) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๘ กรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งไว้ระงับการดำรงตำแหน่งหกปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

เมื่อกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้มีการคัดเลือกผู้แทนดำเนินการแต่งตั้งใหม่ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันครบถ้วนตามวาระ ในระหว่างที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการใหม่ ให้กรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่ไปก่อนจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการใหม่

มาตรา ๑๙ นอกจากกรณที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระ ตามมาตรา ๑๘ กรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย มีมติให้พ้นจากตำแหน่งเพราะไม่มีวิชาคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๖

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการว่างลงเพราะเหตุอื่นใด นอกจากถึงคราวออกตามวาระให้มีการคัดเลือก และดำเนินการแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ตั้งตำแหน่งว่าง *พระราชกฤษฎีกาที่ไว้วันแต่งตั้งผู้แทนในตำแหน่งที่ว่างของพระราชกฤษฎีกาที่แต่งตั้งผู้ซึ่งมีตำแหน่ง* ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงวันแต่งตั้งระยะเวลาการดำรงตำแหน่งที่ว่างเหลือไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน จะไม่คัดเลือกกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้ กรรมการที่ได้รับแต่งตั้งแทนอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ให้กระทรวงมหาดไทยประกาศรายชื่อกรรมการกลางอิสลาม แห่งประเทศไทยที่พ้นจากตำแหน่งในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๐ ในการประชุมคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม

ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการปฏิบัติหน้าที่แทน ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด แต่ถ้าเป็นมติให้กรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยพ้นจากตำแหน่ง มติดังกล่าวต้องมีเสียงไม่น้อยกว่าสาม ในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

มาตรา ๒๑ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีหน้าที่เกี่ยวกับกิจการของคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย โดยมีคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย เป็นผู้แทนของสำนักงานในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก เพื่อการนี้คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย อาจมีมติมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนทำการแทนก็ได้ และให้เลขาธิการคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยเป็นผู้รับผิดชอบในกิจการของสำนักงาน

ให้สัตยาบันคณะรัฐมนตรีสมัยที่ ๑๖ เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๑๖
สุตทนต์เพื่อใช้ในบทบัญญัติสหประชาชาติสมัยที่ ๑๖ วันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๑๖

หมวด ๔

คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด



มาตรา ๒๒ จังหวัดใดมีราษฎรนับถือศาสนาอิสลาม และมีมีสยัดตาม มาตรา ๑๑ ไม่น้อยกว่าสามมัสยิดให้คณะกรรมการอิสลามแห่งประเทศไทยประกาศให้จังหวัดนั้นมีคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดคณะหนึ่งประกอบด้วยกรรมการมีจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน แต่ไม่เกินสามสิบคน

การคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการ ให้ผู้อำนวยการประจำมัสยิดในจังหวัดนั้นเป็นผู้คัดเลือก ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้คณะกรรมการเลือกกรรมการด้วยกันเป็นประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ เลขานุการ และตำแหน่งอื่นตามความจำเป็น

ให้กระทรวงมหาดไทย ประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ เลขานุการ และกรรมการอิสลามประจำจังหวัดในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๓ กรรมการอิสลามประจำจังหวัดต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๖
- (๒) เป็นคำปฎิเสธประจำมัสยิดในจังหวัดนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี ก่อนวันคัดเลือก
- (๓) มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปีก่อนวันคัดเลือก

มาตรา ๒๔ กรรมการอิสลามประจำจังหวัด มีวาระการดำรงตำแหน่งครบเมื่อตำแหน่งกรรมการอิสลามประจำจังหวัดว่างลงให้มีการคัดเลือกกรรมการแทน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ตั้งตำแหน่งว่าง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงเว้นแต่ตำแหน่งกรรมการว่างลงก่อนถึงกำหนด ตามวาระไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน และยังมีกรรมการเหลืออยู่ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการ ที่ได้รับการคัดเลือก จะไม่ให้มีการคัดเลือกกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้ กรรมการที่ได้รับการคัดเลือกแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๒๕ ในจังหวัดที่มีคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คำปรึกษาและเสนอความเห็นเกี่ยวกับศาสนาอิสลามต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

(๒) ตรวจสอบกำกับดูแล และตรวจตราการปฏิบัติงานของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดในจังหวัด และจังหวัดอื่นตามที่คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยมอบหมาย

(๓) ประนีประนอมหรือชี้ขาดคำร้องทุกข์ของสัปบุรุษประจำมัสยิด ซึ่งเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมจากคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด

(๔) ตรวจสอบกำกับดูแลการคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมัสยิดให้เป็นไปโดยเรียบร้อย

(๕) พิจารณาแต่งตั้งและถอดถอนกรรมการอิสลามประจำมัสยิด

(๖) สอบสวนพิจารณาให้กรรมการอิสลามประจำมัสยิด พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๓๕ (๔)

(๗) สั่งให้กรรมการอิสลามประจำมัสยิดพักหน้าที่ระหว่างถูกสอบสวน

(๘) พิจารณาเกี่ยวกับการจัดตั้ง การย้าย การรวม และการเลิกมัสยิด

(๙) แต่งตั้งผู้รักษาการแทนในตำแหน่ง อิหม่าม กอเต็บ และบิหลั่น เมื่อตำแหน่งดังกล่าวว่างลง

(๑๐) ออกหนังสือรับรองการสมรสและการหย่าตามบัญญัติแห่งศาสนาอิสลาม

(๑๑) ประนีประนอมหรือชี้ขาดข้อพิพาทเกี่ยวกับเรื่องครอบครัว และมรดกตามบัญญัติแห่งศาสนาอิสลามเมื่อได้รับการร้องขอ

(๑๒) จัดทำทะเบียนทรัพย์สิน เอกสารและบัญชีรายรับ รายจ่าย ของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดให้ถูกต้องครบถ้วนเป็นปัจจุบัน และรายงานผลการดำเนินงาน ฐานะการเงินและทรัพย์สินให้คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยทราบปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนมีนาคมของทุกปี

(๑๓) ออกประกาศและให้คำรับรองเกี่ยวกับกิจการศาสนาอิสลามในจังหวัด

มาตรา ๒๖ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ตามมาตรา ๒๔
กรรมการอิสลามประจำจังหวัดพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย มีมติให้พ้นจากตำแหน่ง
เพราะ ~~ไม่ปฏิบัติตามคุณสมบัติหรือมีลักษณะ~~ ต้องพ้นตามมาตรา ๒๓

ให้กระทรวงมหาดไทยประกาศรายชื่อกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ที่
พ้นจากตำแหน่งในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๗ การประชุมคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ให้นำ
มาตรา ๒๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๘ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด มีฐานะ
เป็นนิติบุคคลมีหน้าที่เกี่ยวกับกิจการของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด โดยมี
คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเป็นผู้แทนของสำนักงานในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคล
ภายนอก เพื่อการนี้คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดอาจมีมติมอบหมายให้กรรมการ
คนหนึ่งหรือหลายคนทำการแทนก็ได้ และให้เลขาธิการคณะกรรมการอิสลามประจำ
จังหวัดเป็น ผู้รับผิดชอบในกิจการของสำนักงาน

~~ให้สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดได้วินิจฉัยและเสนอความเห็น
ในคราวประชุมที่คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดได้ประชุมและเสนอความเห็น~~

หมวด ๕

คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด

มาตรา ๒๙ ให้มีคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

- (๑) อิหม่ามเป็นประธานกรรมการ
- (๒) คอยเค็บเป็นรองประธานกรรมการ
- (๓) บิหลั่นเป็นรองประธานกรรมการ และ
- (๔) กรรมการอื่นตามจำนวนที่ที่ประชุมสัปบุรุษประจำมัสยิดนั้น กำหนด

จำนวนไม่น้อยกว่าหกคนแต่ไม่เกินสิบสองคน

ให้สัปบุรุษประจำมัสยิด ซึ่งมีอายุตั้งแต่สิบห้าปีบริบูรณ์ขึ้นไป ประชุมกัน
คัดเลือกผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง

ให้คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดเลือกกรรมการตาม (๔) เป็น
เลขานุการหนึ่งคน นายทะเบียนหนึ่งคน เจริญญุกหนึ่งคน และตำแหน่งอื่นตามความ
จำเป็น

ให้ประธานกรรมการอิสลามประจำจังหวัด หรือกรรมการอิสลามประจำ
จังหวัดที่ได้รับมอบหมายจากประธานกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเป็นประธานในที่
ประชุมสัปบุรุษประจำมัสยิด เพื่อดำเนินการคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมัสยิด แล้ว
เสนอคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเพื่อพิจารณาแต่งตั้ง ทั้งนี้ ตามระเบียบที่
คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยกำหนด

มาตรา ๓๐ อิหม่าม คอยเค็บ และบิหลั่น ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ
ต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๖
- (๒) อ่านพระคัมภีร์อัลกุรอาน ได้ถูกต้อง
- (๓) สามารถนำในการปฏิบัติศาสนกิจได้ถูกต้อง ตามบัญญัติแห่งศาสนา
อิสลาม
- (๔) มีความสามารถแสดงธรรมได้
- (๕) เป็นสัปบุรุษประจำมัสยิดนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน ก่อนวัน
คัดเลือกอิหม่าม คอยเค็บ และบิหลั่น ไม่ถือเป็นนักพรตหรือนักบวช
การพ้นจากตำแหน่งของ อิหม่าม คอยเค็บ และบิหลั่น ให้เป็นไปตามระเบียบ

ที่คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยกำหนด

มาตรา ๓๑ กรรมการตามมาตรา ๒๕ (๔) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๖

(๒) เป็นสัปบุรุษประจำสภานั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน ก่อนวัน

คัดเลือก

(๓) มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดที่มีสภานั้นตั้งอยู่ไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน ก่อนวัน

คัดเลือก

มาตรา ๓๒ เมื่อตำแหน่งอธิการ คอติบ หรือบิหลัน วางลง ให้**นำวิธีการตามที่บัญญัติในมาตรา ๒๕ มาใช้**เพื่อดำเนินการคัดเลือกผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวแทนภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่าง

มาตรา ๓๓ กรรมการตามมาตรา ๒๕ (๔) มีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปี เมื่อตำแหน่งกรรมการว่างลง ให้**นำวิธีการตามที่บัญญัติในมาตรา ๒๕ มาใช้**เพื่อดำเนินการคัดเลือกกรรมการแทนภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่าง เว้นแต่ตำแหน่งกรรมการดังกล่าวว่างลงเนื่องจากคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดมีมติให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๓๕ (๔) และผู้ที่พ้นจากตำแหน่งได้ยื่นคำร้องคัดค้านต่อคณะกรรมการกลาง อิสลามแห่งประเทศไทยตามมาตรา ๔๑ ระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันให้นับแต่วันที่คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยมีมติ

ถ้าตำแหน่งกรรมการว่างลงก่อนถึงกำหนด ตามวาระไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันจะไม่ดำเนินการคัดเลือกกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้ กรรมการที่ได้รับคัดเลือกแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เขาสื่อของผู้ซึ่งคนแทน

มาตรา ๓๔ คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) บำรุงรักษามัสยิดและทรัพย์สินของมัสยิดให้เรียบร้อย

(๒) วางระเบียบปฏิบัติภายในของมัสยิด เพื่อให้การดำเนินงานของมัสยิด

เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

(๓) ปฏิบัติตามคำแนะนำชี้แจงของคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย และคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ในเมื่อไม่ขัดต่อบัญญัติแห่งศาสนาอิสลาม และกฎหมาย

(๔) สนับสนุนปรับปรุงในการปฏิบัติศาสนกิจ ส่งเสริมให้เกิดความสามัคคี และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในทางที่ชอบตามบัญญัติแห่งศาสนาอิสลาม

(๕) พิจารณามิรับมุสลิมเข้าเป็นสมาชิกปฎิรูปประจําจังหวัด

(๖) ยับยั้งความสะเดาะง และอบรมสั่งสอนให้สมาชิกปฎิรูปปฏิบัติศาสนกิจ โดยถูกต้องเคร่งครัด

(๗) ประนีประนอมข้อพิพาทระหว่างสมาชิกปฎิรูปประจําจังหวัด เมื่อได้รับการร้องขอ

(๘) จัดให้มีและรักษาสมุดทะเบียนสมาชิกปฎิรูปประจําจังหวัด และตรวจตราแก้ไขเพิ่มเติมสมุดทะเบียนดังกล่าวให้ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง

(๙) กำหนดรายชื่อสมาชิกปฎิรูปประจําจังหวัดออกจากทะเบียน เมื่อได้สอบสวนแล้วปรากฏว่าผู้นั้นกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามบัญญัติแห่งศาสนาอิสลาม

(๑๐) จัดให้มีทะเบียนทรัพย์สิน เอกสาร และบัญชีรายรับรายจ่ายของสมาชิก ให้ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง และจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน ฐานะการเงิน และทรัพย์สินของสมาชิก แล้วรายงานให้คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี

(๑๑) ดูแลวงจันทร์ และแจ้งผลการดูแลวงจันทร์ต่อคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด

(๑๒) ส่งเสริมการศึกษาและจัดกิจกรรมที่ไม่ขัดต่อบัญญัติแห่งศาสนาอิสลาม

มาตรา ๓๕ สักปฎิรูปประจําจังหวัดผู้ถูกจำหน่ายชื่อตามมาตรา ๓๔ (๕) มีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านต่อคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้ประกาศให้จำหน่ายชื่อออกจากทะเบียน และให้คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดพิจารณาวินิจฉัยให้เสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องคัดค้าน มติของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดให้เป็นที่สุด

การยื่นคำร้องคัดค้านและการฟ้องระณาวินิจฉัยคำร้องคัดค้านตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยกำหนด

มาตรา ๑๖ อิหม่ามมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามบัญญัติแห่งศาสนาอิสลาม

(๒) ปกครองดูแลและแนะนำเจ้าหน้าที่ของมัสยิดให้ปฏิบัติงานในหน้าที่ ให้

เรียบร้อย

(๓) แนะนำให้สัจปุรุษประจำมัสยิดปฏิบัติให้อุฏต้องตามบัญญัติแห่งศาสนา

อิสลามและกฎหมาย

(๔) ย้ำนำความสะอาดแก่มุสลิมในการปฏิบัติศาสนกิจ

(๕) สั่งสอน และอบรมหลักธรรมทางศาสนาอิสลามแก่บรรดาสัจปุรุษ

ประจำมัสยิด

(๖) คัดสรรหนังสือหรือสิ่งพิมพ์ที่สมควรแก่การอ่านแก่สมาชิก

อิสลาม

ไม่สมควรคัดสรรต้นฉบับหรือสิ่งพิมพ์ที่ส่อเสียดหรือลามก หรือสิ่งพิมพ์ที่

ตบถมยหรือลามกไม่ไว้เกียรติอันควรสรรเสริญ หรือสิ่งพิมพ์ที่

ตบถมยหรือลามกไม่ไว้เกียรติอันควรสรรเสริญ หรือสิ่งพิมพ์ที่

ตบถมยหรือลามกไม่ไว้เกียรติอันควรสรรเสริญ หรือสิ่งพิมพ์ที่

ตบถมยหรือลามกไม่ไว้เกียรติอันควรสรรเสริญ หรือสิ่งพิมพ์ที่

ตบถมยหรือลามกไม่ไว้เกียรติอันควรสรรเสริญ หรือสิ่งพิมพ์ที่

ตบถมยหรือลามกไม่ไว้เกียรติอันควรสรรเสริญ หรือสิ่งพิมพ์ที่

มาตรา ๑๗ ขอบเขตมีหน้าที่ปฏิบัติให้เป็นไปตามบัญญัติแห่งศาสนาอิสลาม

ในการแสดงธรรมแก่สัจปุรุษประจำมัสยิด

มาตรา ๑๘ บิหลันมีหน้าที่ปฏิบัติให้เป็นไปตามบัญญัติแห่งศาสนาอิสลาม

ในการประกาศเชิญชวนให้มุสลิมปฏิบัติศาสนกิจตามเวลา

มาตรา ๑๙ กรรมการอิสลามประจำมัสยิดพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ครบกำหนดวาระตามมาตรา ๓๓ วรคหนึ่ง สำหรับกรรมการขึ้นตามมาตรา ๓๕ (๔) ในคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด

(๒) ดาย

(๓) ลายออก

(๔) คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากผู้ ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๑

(๕) ล้มปฐมประจำมัสยิดตามมาตรา ๒๘ วรคสอง จำนวนเกินกว่ากึ่งหนึ่ง ขึ้นทำเรื่องต่อคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ขอให้พ้นจากตำแหน่งคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดสอบสวนและวินิจฉัยแล้วผู้มีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

(๖) คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดสอบสวนแล้ว เห็นว่ามีความประพฤติ ในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่มัสยิด หรือบกพร่องต่อหน้าที่หรือดำเนินกิจการของ มัสยิดไปในทางไม่สง่าเรียบร้อย หรือขัดต่อหลักการของศาสนาอิสลาม หรือกระทำการอัน อาจเสื่อมเสียประโยชน์ของมัสยิด และคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดวินิจฉัยแล้วผู้มีมติ ให้พ้นจากตำแหน่ง

ในกรณีที่สอบสวนแล้วเห็นว่าพฤติการณ์ แห่งความผิดที่ได้กระทำยังไม่ถึงขั้น ให้พ้นจากตำแหน่ง คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดอาจวินิจฉัยให้ภาคทัณฑ์ไว้ก่อนก็ได้

มาตรา ๔๐ กรรมการอิสลามประจำมัสยิด ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๓๕ (๔) (๕) และ (๖) มีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านต่อคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่ง และให้คณะกรรมการกลางอิสลามแห่ง ประเทศไทยพิจารณาวินิจฉัยให้เสร็จ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องคัดค้าน มติของ คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยให้เป็นที่สุด

การยื่นคำร้องคัดค้าน และการวินิจฉัยคำร้องคัดค้านตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยกำหนด

มาตรา ๔๑ การประชุมคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ให้นำมาตรา ๒๐ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๒ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งจุฬาราชมนตรี อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาใช้บังคับ ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะพ้นจากตำแหน่งตาม
มาตรา ๘

ให้กรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย และกรรมการอิสลามประจำจังหวัด
ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาใช้บังคับกับดำรง
ตำแหน่งต่อไปอีกสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยกเว้นที่ประชุมที่ประชุม
จังหวัดชลบุรีจังหวัดที่มีมติที่ประชุมที่ประชุม ๑๓ ไม่ให้ประชุมที่ประชุมที่ประชุม
ที่มีมติ แต่ที่ประชุมที่ประชุมที่ประชุมที่มีมติที่ประชุมที่ประชุม ๑๓ ไม่ให้ประชุมที่ประชุม
ที่ประชุมที่ประชุมที่ประชุมที่ประชุมที่มีมติที่ประชุมที่ประชุมที่ประชุมที่ประชุมที่ประชุม
ที่ประชุมที่ประชุมที่ประชุมที่ประชุมที่มีมติที่ประชุมที่ประชุมที่ประชุมที่ประชุมที่ประชุม
ที่ประชุมที่ประชุมที่ประชุมที่ประชุมที่มีมติที่ประชุมที่ประชุมที่ประชุมที่ประชุมที่ประชุม

ให้กรรมการอิสลามประจำมัสยิด ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาใช้บังคับ ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะพ้นจากตำแหน่งตาม
มาตรา ๓๕

มาตรา ๔๓ ให้มีสภาคณะที่จัดระเบียบงานพระราชบัญญัติมัสยิดอิสลาม
พ.ศ. ๒๔๕๐ เป็นมัตถิกตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๔ ให้ "อิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย" ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราช
กฤษฎีกาว่าด้วยการศาสนูปถัมภ์ฝ่ายอิสลาม พุทธศักราช ๒๔๕๘ เป็นอิสลามวิทยาลัย ตาม
พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๕ บรรดากฎหมายกระทรวง ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติมีสิทธิอิสลาม พ.ศ. ๒๔๕๐ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการศาสนูปถัมภ์ฝ่ายอิสลาม พุทธศักราช ๒๔๘๘ ให้ใช้บังคับโดยอนุโลมก่อนจนกว่าจะมีกฎหมายกระทรวง ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

.....

.....

ประธานวุฒิสภา : ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่ครับ
(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

ประธานวุฒิสภา : ท่านสมาชิกครับ กรรมการมีอะไรจะแถลงไหม
ครับถ้าไม่มีจะได้ดำเนินการ

นายเกียรติชัย ชัยเขาวรัตน์ (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียน
ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ท่านสมาชิกวุฒิสภาผู้ทรงเกียรติ กระผม นายเกียรติชัย
ชัยเขาวรัตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดอุดรธานี ในฐานะประธานคณะกรรมการ
วิสามัญขอเสนอรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
การบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. ต่อที่ประชุมวุฒิสภา ดังนี้

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๕ เป็นพิเศษ ในวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๐ กุมภาพันธ์
๒๕๕๐ ได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติการบริหารองค์กร
ศาสนาอิสลาม พ.ศ. ซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ กำหนดการแปรญัตติ
ภายใน ๕ วัน ตามข้อบังคับนั้น เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นร่างพระราช
บัญญัติเกี่ยวกับการเงิน วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน ซึ่งกำหนดวัน
ดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุมวุฒิสภาได้รับ เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐
และเนื่องจากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เป็นร่างพระราชบัญญัติที่มีความสำคัญสมควร
ได้รับการพิจารณาด้วยความละเอียดรอบคอบ โดยที่ประชุมวุฒิสภาจึงได้ลงมติขยายเวลา
พิจารณาออกไปรวม ๒ ครั้ง คือ ๑. ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญ
ครั้งที่สอง) ในวันที่ศุกร์ที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ที่ประชุมได้ลงมติให้ขยายเวลาพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ออกไปเป็นกรณีพิเศษอีก ๑๕ วัน นับตั้งแต่วันที่ ๒๐ กรกฎาคม
๒๕๕๐ และ ๒. ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญ ครั้งที่สอง) ในวันที่ศุกร์ที่
๒๕ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่ประชุมได้ลงมติให้ขยายเวลาพิจารณาร่าง
พระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นกรณีพิเศษอีก ๑๕ วัน นับแต่วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๐

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จ
แล้ว จึงขอเสนอรายงานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการบริหาร
องค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. ต่อที่ประชุมวุฒิสภา ตามเอกสารที่ได้นำเรียนท่านสมาชิก
วุฒิสภาแล้ว ขอขอบพระคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : ท่านสมาชิกฯ กราบ คราวที่แล้วเราได้มีการยกวัน
ข้อบังคับแล้วก็พิจารณาให้มีการแก้ไขได้ทุกมาตรา ในที่สุดคณะกรรมการฯได้รับไป
เพื่อทบทวนตามข้อสังเกตต่าง ๆ ของท่านสมาชิกฯ แล้วก็เปิดโอกาสให้ท่านสมาชิกฯ ที่
คิดใจได้ไปดำเนินการแก้ไขแล้ว เพื่อความสะดวกผมจึงขออนุญาตข้อที่ประชุมว่า เริ่มต้น
พิจารณาใหม่ตั้งแต่มาตรา ๑ เป็นต้นไปนะครับ โดยที่ว่าจะอาจจะมีผู้ใดคิดใจอย่างไรก็จะได้
ว่ากันเสียให้เสร็จในคราวเดียวกันครับ เชิญคุณโกวิท

นายโกวิท สุรัสวดี : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม
โกวิท สุรัสวดี สมาชิกวุฒิสภา กระผมใคร่ขอกราบเรียนต่อท่านประธานฯ ว่า ในขั้นตอน
การทำงานของการประชุมของสมาชิกวุฒิสภานั้น เมื่อกรรมาธิการวิสามัญได้ดำเนินการ
เสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเสนอต่อประธานวุฒิสภา เพื่อที่จะนำ
เข้าสู่การพิจารณาในที่ประชุมแห่งนี้ เมื่อเข้าสู่ที่ประชุมแห่งนี้ก็มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะ
ต้องมีการดำเนินการตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา กระผมคิดว่าเป็นสิ่งที่คงจำเป็น
อย่างยิ่งที่จะต้องปฏิบัติ หากจะมีการดำเนินการพิจารณาแตกต่างไปจากข้อบังคับ
การประชุมวุฒิสภานั้นจำเป็นที่จะต้องให้ผู้เสนอ ที่จะขอแก้ไขข้อบังคับหรืออะไรที่สุด
แล้วแต่ท่านประธานฯ กระผมขอจะกราบเรียนท่านประธานฯ ว่า ปกติการดำเนินการนี้
จำเป็นจะต้องเกิดขึ้นในที่ประชุมแห่งนี้ว่า ในที่ประชุมของคณะกรรมการวิสามัญ
กิจการวุฒิสภานั้น ได้มีการอภิปรายเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการได้
แก้ไขเสร็จเรียบร้อยแล้วอีกครั้งหนึ่ง เมื่อวันพุธที่แล้ว ปกติแล้ว มีกรรมาธิการใน
ขณะนั้นบางคนเสนอว่า จำเป็นจะต้องมีการแก้ไขอีก และมีสมาชิกวุฒิสภาท่านหนึ่ง
รับอาสาที่จะมาเสนอขอแก้ไขข้อบังคับในที่ประชุมวุฒิสภาเพื่อพิจารณา กระผมดูแล้ว
เหตุการณ์จะสอดคล้องกับรายงานของคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา ที่แจกให้
สมาชิกวุฒิสภาทุกท่านว่า การพิจารณากฎหมายฉบับนี้ เห็นควรให้อยู่ในดุลพินิจของ
สมาชิกวุฒิสภาแต่ละท่านที่จะพิจารณา ตามปกติแล้วคณะกรรมการวิสามัญกิจการ
วุฒิสภา ถ้าหากว่า ร่างพระราชบัญญัติใดกรรมาธิการได้เสนอเข้ากรรมาธิการวุฒิสภา โดย
ปกติแล้วจะบอกว่า ให้ความเห็นชอบ เพราะฉะนั้นความไม่ชอบมาพากลใน ๒ กรณีนี้
กระผมใคร่ขอเสนอต่อท่านประธานฯ เพื่อพิจารณาดำเนินการตามข้อบังคับ ขอบคุณมาก
ครับ

ประธานวุฒิสภา : ที่ที่ได้ดำเนินการมาตลอด ก็ดำเนินการตามข้อบังคับ ซึ่งข้อบังคับกำหนดไว้ว่า ถ้าสมาชิก เห็นสมควรจะยกเว้นข้อบังคับข้อใดก็ได้เสนอได้ คราวที่แล้วก็มีการยกเว้นข้อบังคับ ที่ประชุมก็อนุมัติให้มีการยกเว้นข้อบังคับ ซึ่งก็ทำให้มีการดำเนินการแก้ไขกันทุกมาตรา แม้ว่าคณะกรรมการ ไม่ได้แก้ไขมาตรานั้น ๆ ก็ตาม ในที่สุดเพื่อความสะดวก คณะกรรมาธิการจึงขอถอนร่างกลับขึ้นไปพิจารณาใหม่ แล้วก็เสนอกลับมาวันนี้ ก็เป็นไปตามข้อบังคับ คุณโกวิทเห็นว่าไม่ถูกต้องตามข้อบังคับตรงไหน เชิญครับ

นายโกวิท สุรัสวดี : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายโกวิท สุรัสวดี สมาชิกวุฒิสภา การที่กระผมได้ทราบจากท่านประธานฯ ที่ได้มีการเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาเรียงมาตรา ตั้งแต่มาตรา ๑ ไปจนกระทั่งถึงมาตราสุดท้าย กระผมมองว่า ขณะนี้กำลังจะเสนอในลักษณะที่ ไม่เป็นไปตามข้อบังคับการประชุม ที่กระผมมีความคิดเห็นเช่นนี้ก็เพราะว่าในร่างพระราชบัญญัติฉบับใดก็ตาม หากมีการแก้ไขในมาตราใด สมาชิกฯ สามารถที่จะอภิปรายแสดงความคิดเห็นแก้ไขในมาตรานั้น ๆ ได้ กระผมยกตัวอย่างในมาตรา ๑ ไม่มีการแก้ไข ทางสาขาธิการวุฒิสภาก็จะอ่านว่า มาตรา ๑ ไม่มีการแก้ไขก็ต้องผ่านไป มาตรา ๒ ไม่มีการแก้ไข ก็ผ่านไป มาตรา ๓ ให้ยกเลิก ไม่มีการแก้ไขก็ต้องผ่านไป คงจะต้องไปในลักษณะนี้ครับ ท่านประธานฯ ครับ

ประธานวุฒิสภา : คุณโกวิทครับ นั้นแหละเขาเรียกว่า การพิจารณา คือ ถ้าคุณไม่พิจารณามาตั้งแต่ต้น แล้วคุณจะเริ่มต้นตั้งแต่ตรงไหน ในเมื่อคณะกรรมาธิการเขาถอนเขากลับไปทำแล้วก็สภาจะรู้ได้อย่างไรว่า มาตราไหนเขาแก้ไขมาตราไหน ไม่แก้ไข เมื่อเริ่มต้นพิจารณาสาขาธิการเขาจะอ่านว่ามาตราไหนบ้างเขาแก้ไข มาตราไหน ไม่แก้ไข มาตราไหนที่ไม่แก้ไข คนก็อภิปรายไม่ได้ เว้นแต่จะมีการยกเว้นข้อบังคับกันขึ้นมาใหม่ ซึ่งก็เป็นไปตามนั้น

นายโกวิท สุรัสวดี : ขอบคุณมากครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณนิพนธ์

นายนิพนธ์ วิสิทธิ์ยุทธศาสตร์ : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นิพนธ์ วิสิทธิ์ยุทธศาสตร์ สมาชิกวุฒิสภา กระผมมีความเห็นว่า การดำเนินการต่าง ๆ นั้นก็เป็นไปตามขั้นตอน ตามบทบัญญัติข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภา ซึ่งสมาชิกฯ

สามารถที่จะเสนอให้แก้ไขข้อบังคับได้ เนื่องจากว่า กฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายที่มีความสำคัญ และมีความละเอียดอ่อนที่จะต้องพิจารณากันอย่างรอบคอบ เพราะมีการกระทบกระทั่งกันได้ในเรื่องเกี่ยวกับศาสนา เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้กระผม ในฐานะที่เป็นกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาด้วยผู้หนึ่ง อยากรจะกราบเรียนว่าการพิจารณาของคณะกรรมการกิจการวุฒิสภานั้น เราก็คงจะให้ความสำคัญแก่กฎหมายแต่ละฉบับนั้นต่างกัน ถึงแม้มติหรือความเห็นของคณะกรรมการกิจการวุฒิสภาจะมีมาอย่างไรก็ตาม ก็คงอยู่ในดุลพินิจของสมาชิก แห่งวุฒิสภานี้ที่จะตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่ง กระผมจึงกราบเรียนว่า ไม่มีเจตนาอะไรที่จะลือขบแฉหรือให้เป็นที่สงสัย ในกฎหมายนี้ ถึงแม้จะพิจารณาแล้วพิจารณาอีก ขยายเวลาแล้วขยายเวลาอีก ก็ยังมีข้อบกพร่องที่จะต้องพิจารณากันอย่างละเอียดลอออีกครั้งหนึ่งครับ ขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญท่านเลขาธิการดำเนินการต่อไปครับ

นายพินิต อรรถะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา) : ร่างพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข คำปรารภ มีการแก้ไข มาตรา ๑ มาตรา ๒ มาตรา ๓ และมาตรา ๔ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๕ มีการแก้ไข หมวด ๑ บททั่วไป ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๖ มีการแก้ไข มาตรา ๗ มีการแก้ไข

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณมนตรีครับ

นายมนัส รุ่งเรือง : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายมนัส รุ่งเรือง สมาชิก เลขที่ ๑๑๕ ใครขอเสนอให้พิจารณาเกี่ยวกับ (๘) ของ มาตรา ๗ โดยเทียบกับ (๖) ใน (๗) ใช้คำว่า ไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย (๘) ใช้คำว่า ไม่เป็นผู้เคยถูกจำคุก ทำให้มีความหมายที่มาสงสัยว่า คนที่ทำถึงถูกจำคุกอยู่จะเป็นจุฬาราชมนตรีได้หรือไม่ น่าจะแก้ (๘) ว่า ไม่เป็นหรือเคยเป็น อันนี้กรุณาพิจารณาด้วย เพราะใช้ถ้อยคำแบบเดียวกับ (๖) ครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญครับ

นายวีระชัย สุตรสุวรรณ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายวีระชัย สุตรสุวรรณ กระผมมีจุดที่จะต้องอภิปรายแล้วก็ให้ข้อคิดเห็นอยู่ ๓ จุดครับ มาตรา ๗ (๑) นี้ใช้คำว่า เป็นมุสลิมผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด กระผมก็

สงสัยว่า มุสลิมเป็นคนไทยหรือเปล่า เพราะว่า มีอยู่มาคราวหนึ่ง มาตรา ๒๒ ที่ใช้ว่า รายนามที่นับถือศาสนาอิสลาม จะเป็นคนประเภทเดียวกันหรือเปล่า หรือว่ามุสลิมมีเชื้อ มีชั้นวรรณะสูงกว่ารายนามที่นับถือศาสนาอิสลาม ถ้าเป็นประเภทเดียวกันหรือเหมือนกัน น่าจะใช้ด้วยคำอย่างเดียวกัน

ต่อไปเป็นจุดที่ ๒ ใน (๘) ที่ใช้ข้อความว่า "ไม่เป็นผู้เคยถูกจำคุก" โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เพราะกระทำความผิดอาญา เพราะกระทำความผิดอาญา นี้ไม่จำเป็นจะต้องนำมากล่าวไว้ก็ได้ เพราะเหตุว่า พระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่ผ่านวาระ ๓ ของวุฒิสภาออกไปแล้วก็ไม่มีใช้ น่าจะคัดได้ ส่วน (๙) ไม่เป็นผู้ทพลภภาพจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ไร้ความสามารถหรือมีจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ เรื่องนี้กระผมก็ได้ไปค้นกฎหมายเก่า ๆ ที่สถานเราเคยออกไป ก็มีพระราชบัญญัติคืออยู่ประมาณ ๑๐ ฉบับ ใช้ด้วยคำที่เหมือนกันคือไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ เราจะใช้คำนี้ เพราะว่า คนเสมือนไร้ความสามารถนี้ก็คือคนที่เป็นผู้ทพลภภาพจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่หรือประกอบกิจการของตนเองได้ เป็นคนสติฟั่นเฟือนหรือไม่สมประกอบ นี่เป็นหลักเกณฑ์หรือเป็นเงื่อนไขที่จะร้องขอให้ศาลสั่งเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถได้ ฉะนั้น กระผมว่า น่าจะใช้ให้เหมือนกับพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่ออกไปแล้ว ถ้าหากจะทราบกระผมก็จะทราบเรียนให้ท่านทราบว่า มีพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ มาตรา ๓ (๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ คณะกรรมการการเลือกตั้ง มาตรา ๘ (๑๑) กรรมการการเลือกตั้งต้องไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ นอกจากนี้ก็มีพระราชบัญญัติอากรรั้งนกถือเอน พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พระราชบัญญัติสหกรณ์ พระราชบัญญัติพัฒนาระบบมาตรฐานวิชาชีพแห่งชาติ พระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ เหล่านี้ใช้คำที่กระผมทราบเรียนมาทั้งนั้น กระผมอยากจะขอรบกวนเรียนว่า จะขอเปลี่ยนให้เหมือนกับพระราชบัญญัติที่กระผมทราบเรียนมานี้ได้ไหมครับ ขอบพระคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณวิชัย

นายวิชัย โฉมธรรมจินดา : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ

ผม วิชัย โดสุวรรณจินดา ครับ ท่านประธานฯ ครับ ผมต้องขอบคุณคณะกรรมการที่ได้แก้ไขมาตรา ๑ ตามที่ผมได้กราบเรียนเสนอในการประชุมครั้งที่แล้ว แต่ผมยังมีข้อสงสัยอยู่อีกประการหนึ่งว่า จุฬาราชมนตรีนั้นสามารถที่จะดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้หรือไม่ ถ้าทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เป็นสมาชิกวุฒิสภา หรือเป็นรัฐมนตรี หรือเป็นนาทกรฐมนตรี รวมทั้งตำแหน่งทางการเมืองอื่น ๆ จะขัดต่อกฎหมายนี้หรือไม่ เพราะใน มาตรา ๑ ตั้งแต่ (๑) - (๕) ไม่มีข้อความไหนที่ห้ามไว้ แล้วโดยหลักการผมคิดว่า เราคงจะต้องแยกสถานะออกจากการเมือง แม้ว่าจุฬาราชมนตรีจะไม่ถือเป็นนักพรตหรือนักบวช ก็ถูก ตามกฎหมายก็ตาม แต่ผมคิดว่าควรจะให้จุฬาราชมนตรีปลอดจากการเมือง คณะกรรมการเห็นด้วย ผมขออนุญาตเพิ่มเป็น (๑๐) จะต้องไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือมีตำแหน่งทางการเมืองครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญคณะกรรมการ

นายเด่น โต๊ะมีนา (กรรมการ) : กราบเรียนประธานวุฒิสภาที่เคารพ และท่านสมาชิกวุฒิสภา ผู้มีเกียรติ กระผม นายเด่น โต๊ะมีนา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดปัตตานี ในฐานะรองประธานคณะกรรมการ เรื่องแรก มาตรา ๑ (๑) เป็นมุสลิมผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด ร่างเดิมไม่มี เพิ่มคำว่า โดยการเกิด แต่เป็นการเพิ่มของคณะกรรมการที่ไปแก้ไขใหม่ เพราะเกรงว่า จะมีมุสลิมสัญชาติไทยที่โอนสัญชาติเข้ามาไม่น่าจะให้ท่านเหล่านั้นมาเป็นจุฬาราชมนตรีในประเทศไทย ก็ได้เพิ่มคำว่า โดยการเกิด มุสลิมในประเทศไทยนั้นมีฐานะเดียวกันหมด ไม่มีเหมือนอินเดียหรือศรีลังกา ๑ ชั้น ๒ ไม่มีครับ สำหรับการแก้ไขมาตรา ๑ (๑) (๒) (๔) (๕) เป็นเรื่องรูปแบบของกฎหมาย เรื่องนี้กระผมคิดว่า คณะกรรมการไม่ขัดข้อง หรือสภานี้จะแก้ยังไง ไม่มีปัญหา แต่ตามที่ท่านผู้มีเกียรติ คุณวิชัยขอเพิ่มเป็น (๑๐) จริง ๆ แล้วไม่เคยปรากฏเลยว่าคนที่มิตำแหน่งทางการเมืองนั้นจะไปดำรงตำแหน่งจุฬาราชมนตรี กระผมคิดว่า โดยมารยาทแล้วคงไม่มีใครกระทำได้เช่นนั้น เพราะศาสนาอิสลามนั้นเขาไม่แยกทางโลกและทางธรรม ถ้าบัญญัติดังนี้ กระผมเกรงว่า ถ้ากฎหมายฉบับนี้ไปให้คนต่างประเทศเขาเห็นเข้า ก็จะขัดกับหลักศาสนาอิสลาม ในทางปฏิบัติกระผมขอเรียนท่านประธานฯ ที่เคารพว่า คงไม่มีนักการเมืองท่านใด หรือคนที่มิตำแหน่งทางการเมืองไปดำรงตำแหน่ง

จุฬาราชมนตรีอีกตำแหน่งหนึ่ง เป็นที่น่าเกลียด เป็นที่ไม่ยอมรับของพี่น้องประชาชนชาวไทย คิดว่าไม่มีใครทำ

ประธานวุฒิสภา : รัชฎุณวิรัช

นายวิรัช โสสุวรรณจินดา : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาครับ ผมยังคิดว่า ถ้าได้มีการบัญญัติเอาไว้ในกฎหมายโดยชัดเจน ก็จะเป็นการแสดงว่า เราแยกศาสนา ออกจากการเมืองโดยชัดเจน เพราะในรัฐธรรมนูญเองก็จะมีข้อกำหนดว่า ผู้ใดที่จะสามารถดำรงตำแหน่งใด ๆ โดยมีคุณสมบัติอย่างไร ก็จะมีข้อความบอกว่า จะต้องไม่ใช่เป็นผู้ที่มีตำแหน่งทางการเมือง เรื่องนี้ก็มีอยู่หลายมาตราซึ่งกำหนดเอาไว้โดยชัดเจน ผมคิดว่าคงจะไม่มีข้อขัดข้อง ถ้าจะใส่ไว้ในกฎหมาย เพราะว่า เรามีวัตถุประสงค์อย่างเดียวกัน มีเจตนารมณ์อย่างเดียวกัน ที่ทางคณะกรรมการบอกว่า คงจะไม่มีใครที่จะเสนอชื่อ จุฬาราชมนตรีเป็นรัฐมนตรี ถ้าเราไม่ห้ามไว้เขาก็สามารถจะทำได้ แล้วก็อาจจะเกิดปัญหาต่อไปในภายหน้าได้ ผมขอกราบเรียนยืนยันข้อคิดเห็นของผมครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญครับ

นายวีระชัย สุตรสุวรรณ : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ผมเรียนปรึกษา คณะกรรมการแล้ว ไม่ขัดข้อง

ประธานวุฒิสภา : ไปขัดข้องที่จะเดิมว่า ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่ง การเมือง อย่างนั้นใช่ไหมครับ และส่วน (๑) (๒) (๕) คงไว้ตามเดิมอย่างนั้นใช่ไหมครับ

นายเด่น ไต่ะมีนา (กรรมการ) : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ เมื่อสักครู่นี้มีท่านสมาชิกฯ ผู้มีเกียรติหลายท่าน อาจจะแก้ไขตามความเห็นของท่าน ทางกรรมการไม่ขัดข้อง เพราะเห็นว่า ไม่ได้เปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์เดิม แล้วแต่ที่ประชุมแห่งนี้

ประธานวุฒิสภา : เชิญแก้ด้วยคณะครับ คุณวีระชัย ลองเสนออีกครั้งหนึ่ง จีครับว่า เขาแก้ว่าอย่างไร

นายวีระชัย สุตรสุวรรณ : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ สำหรับ (๑) นั้น ไม่ทราบว่าจะให้แก้ไขเป็น จะใช้คำว่า มุสลิม ตามเดิม หรือว่าเป็นราษฎรที่นับถือ ศาสนาอิสลาม เป็นผู้สัญชาติไทยโดยการเกิดครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญครับ

นายวินัย สมะอุณ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
 กระผม วินัย สมะอุณ สมาชิกวุฒิสภา ที่จริงคำว่า มุสลิม ก็แปลว่า ผู้นับถือศาสนา
 อิสลาม แปลตรงตัวว่าอย่างนั้น และเป็นคำที่เรารู้จักกันโดยทั่วไป ที่สำคัญกว่านั้นก็คือ
 คำว่า มุสลิม มีเก็บไว้ในพจนานุกรม แล้วถือว่า คำนี้เป็นคำไทยไปแล้ว จึงขอยืนยันให้ใช้
 ตามคำเดิมครับ

นายวิรัช สุทรสุวรรณ : ขอบทศครับ ท่านประธานวุฒิสภา ใน (๘)
 กระผมขอตัดคำว่า เพราะกระทำความผิดอาญา ขอตัดข้อความตอนนี้ จะเหลือว่า (๘)
 ไม่เป็นผู้เคยถูกจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้
 กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ใน (๘) กระผมขอแก้ไขเป็นว่า ไม่เกินจนไว้
 ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ หรือเป็นโรคตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ประธานวุฒิสภา : เรื่องนี้ต้องขอทำความเข้าใจกับกรรมาธิการว่า
 ความหมายจะเปลี่ยนไป ของเดิมที่เขียนไว้คือเอาการเป็นหลัก แต่ด้านแก้อย่างนั้นจะ
 ถือเอาคำพิพากษาเป็นหลัก ที่เขียนไว้นี้แปลว่า ตัวตัวไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ เกิดการ
 ไร้ความสามารถขึ้นมา เกิดสติฟั่นเฟือนไม่สมประกอบขึ้นมา ก็ต้องออกไปศาล ก็ต้องออก
 แต่ถ้าเขียนแก้อย่างที่มีผู้เสนอก็จะต้องไปศาลก่อน ให้ศาลท่านวินิจฉัยว่า เป็นคนไร้
 ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ เพราะฉะนั้นกรรมาธิการต้องเลือกเอา

นายวิรัช สุทรสุวรรณ : ท่านประธานวุฒิสภา กระผมขอชี้แจงเหตุผล
 เพิ่มเติมอีกเล็กน้อยที่ท่านประธานฯ ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็นนั้น ถูกต้องแล้วครับ
 เพราะเหตุว่า คนเสมือนไร้ความสามารถจะต้องเป็นโดยศาลสั่งเสียก่อน การให้ศาลสั่งก่อน
 ก็จะมีผลดี คนที่จะรับผิดชอบนำความกราบบังคมทูลก็จะสบายใจเพราะมีคำพิพากษา
 แสดงว่า เป็นคนเสมือนไร้ความสามารถอยู่แล้ว ไม่ต้องมาถกเถียงกันว่า คนนี้มีความ
 สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้หรือเปล่า สติฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ คุ่มดีคุ่มร้ายหรือเปล่า
 และก็คืออย่างหนึ่ง พระมหากษัตริย์ที่จะทรงถอดถอนก็อาจจะสบายพระราชหฤทัย
 เพราะเหตุว่า มีคำพิพากษาเป็นหลักอยู่แล้ว และศาลก็เป็นหนึ่งในอำนาจอธิปไตยที่
 พระองค์ทรงใช้พระราชอำนาจทางศาลอยู่แล้ว กระผมคิดว่า อาจจะเป็นการสะดวกทุกฝ่าย
 และก็จะไม่ต้องยุ่งยาก ขอบพระคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญกรรมาธิการครับ

นายสุลัยมาลย์ วงษ์พานิช (กรรมกริการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา
ที่เคารพ กระผม สุลัยมาลย์ วงษ์พานิช กรรมกริการ กระผมขอชี้แจงกับท่านสมาชิก
ผู้ทรงเกียรติ ความเข้าใจของท่านนั้นยังคงคลาดเคลื่อนอยู่บ้าง คือเจตนาข้อนี้ท่านหมายความว่า
คนที่ เป็น จุฬาราชมนตรีแล้ว แก้ววัง และเพอะบัง อายุ ๕๐ ปี ๕๐ ปี แล้วก็ยังเป็นอยู่
งานราชการก็เสีย เราจึงกำหนดไว้ครับ ถ้าเอาอย่างท่านว่า ต้องขึ้นศาล ไม่มีใครที่จะ
เอาหัวหน้าศาสนาไปขึ้นศาลให้ศาลชี้ขาด คือว่าเราไม่ต้องการให้คนที่แก่อายุมากแล้ว
ยังเป็นอยู่ บางคนก็แก่มากแล้วทำงานไม่ได้ ย้ำมาจและการทำงานดกอยู่ที่ถูกหลาน ดกอยู่
ที่เลขาฯ บ้าง ว่าอย่างไรก็ทำอย่างนั้นแล้วก็เสียราชการหมด ในศาสนาอิสลามของเรา
ไม่สนับสนุนคนอย่างนี้ ขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณเพชร

นายเพชร ยุติธรรมดำรง : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาครับ กระผม
เพชร ยุติธรรมดำรง กระผมขออนุญาตแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมในมาตรา ๑ (๕) ที่มีกร
อภิปรายกันอยู่ขณะนี้ ความจริงแล้วในมาตรา ๑ เป็นมาตราที่ต่อเนื่องจากมาตรา ๖ ใน
มาตรา ๖ ว่าด้วยการแต่งตั้งจุฬาราชมนตรี เพราะฉะนั้นมาตรา ๑ ต้องเป็นมาตราซึ่งเขียน
ไว้โดยวัตถุประสงค์เพื่อที่จะพิจารณาเลือกสรรบุคคลเข้ามาเป็นจุฬาราชมนตรี ครม.มาตรา ๖
นั่นเอง ดังนั้นในมาตรา ๑ จึงเป็นการกำหนดคุณสมบัติต่าง ๆ ไว้ในข้อห้ามว่า จะต้องมิ
คุณสมบัติอย่างใดถึงจะเป็นได้ หรือมีข้อห้ามอย่างใดที่ไม่สมควรจะเป็น สำหรับใน (๔)
กระผมคิดว่า ในส่วนของที่มาที่ไปของการเข้ามาเป็นจุฬาราชมนตรีนั้น ในมาตรา ๖
ก็มีจุดที่บ่งชี้ว่าจะต้องมีการประชุมโดยคณะ กรรมการกลางอิสลามประจำจังหวัดเป็น
ผู้ประชุม และก็ ได้เสียงข้างมากเข้ามาเป็นจุฬาราชมนตรี เพื่อจะได้ทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งในภายหลัง ทั้งนี้ถ้าเกิดว่า ในขณะที่บุคคลซึ่งได้รับการเสนอชื่อเข้ามา
แข่งขันเป็นจุฬาราชมนตรี แล้วขณะนั้นยังไม่ได้มีการขออนุญาตต่อศาลหรือคำสั่งศาล
ว่า ให้ศาลสั่งแสดงว่า บุคคลนั้นเป็นผู้เสมือนไร้ความสามารถแล้ว แต่ในระหว่างที่รอ
การโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนั้นมีการทบทวน โดยคงจะเป็นอำนาจของ ๖ พลฯ นายกรัฐมนตรี
ผู้เกี่ยวข้องมีการทบทวนว่า บุคคลผู้นั้นอาจจะมีสติไม่สมประกอบหรือมีจิตฟั่นเฟือนก็อยู่
ในดุลพินิจซึ่งจะนำเสนอโปรดเกล้าฯ ความจริงเขียนไว้เช่นนี้ชัดเจนดีแล้ว ถ้าหากว่าจะใส่
คำว่า เป็นผู้เสมือนไร้ความสามารถนั้น ถ้าเกิดพบมีบุคคลผู้เฝ้าทวารโถงที่ปรีดาอย่างที่เป็นก็คือว่า

มีจิตใจฟุ้งเฟ้อหรือไม่สมประกอบจากอาการที่เห็นนั้นก็จะมีปัญหาว่า จะต้องนำขึ้นทูลเกล้าฯ เพื่อโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งตามที่เขาได้รับการคัดเลือกมา เพราะเขายังไม่ถูกศาลสั่งว่าเป็นผู้เสมือนไร้ความสามารถ ผมคิดว่าด้วยคำที่เขายกขึ้นอยู่ถูกต้องครบถ้วนดีแล้วครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณวีระชัยครับ

นายวีระชัย สุครสุวรรณ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผมมองเห็นว่า คณะกรรมาธิการไม่ต้องการให้ขึ้นศาลแต่ในมาตรานี้ต้องขึ้นศาลคือบุคคลผู้ไร้ความสามารถ ถ้าอย่างนั้นก็คงไม่ต้องใช้ เพราะว่า บุคคลผู้ไร้ความสามารถคือคนที่วิกลจริตซึ่งถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ และจะต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา เรื่องนี้จะเอาอย่างไร ก็ถ้าไม่อย่างนั้นจะต้องแก้เป็นคนวิกลจริต เพราะว่าท่านไร้ความสามารถ แน่นนอนจะต้องเป็นคนที่ถูกศาลสั่งว่าเป็นคนไร้ความสามารถแล้ว

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณนิพนธ์

นายนิพนธ์ วิชัยวุฒิศาสตร์ : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพครับ อย่างที่กระผมได้กราบเรียนแต่ต้นแล้วว่ากฎหมายฉบับนี้ เป็นเรื่องละเอียดอ่อนทางศาสนา แต่ในข้อกฎหมายนั้น ถ้าเรามาทีจรรยาถึงรายละเอียดแล้ว กระผมก็เห็นด้วยตามท่านวีระชัยและท่านพรณะครับว่า ถ้าจะคงความอยู่อย่างเดิมคงจะต้องตัดข้อความที่มีว่าไร้ความสามารถออกไป เพราะถ้าไร้ความสามารถต้องเป็นเรื่องที่ศาลสั่ง เราอาจจะเติมเป็นวิกลจริต หรือมีจิตใจฟุ้งเฟ้อไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคตามที่กำหนดในกฎกระทรวงได้ไหมครับ ถ้าเป็นคนไร้ความสามารถคงไม่ได้รับการพิจารณาตั้งแต่ต้นแล้ว ถ้ากระผมจะเสนอให้ตัดชกแล้วเติมคำว่าวิกลจริตหรือจิตใจฟุ้งเฟ้อ ซึ่งคงจะสอดคล้องกัน

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณพร

นายพร ยุติธรรมดำรง : ขอบทูลท่านประธานวุฒิสภา ครับ กระผมพร ยุติธรรมดำรง สมาชิกวุฒิสภา ความจริงแล้วที่กระผมเสนอขึ้นคงจะต่างกับคุณวีระชัย ต้องขอประทานโทษที่นิพนธ์ก็คือว่า กระผมเห็นว่าด้วยคำใน (๘) ของมาตรา ๗ ครบถ้วนดี อยู่แล้ว เหตุผลก็คือว่า บุคคลผู้นั้นจะต้องไม่เป็นผู้พหุสภาพ จนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ นั่นประการหนึ่ง

ประการที่สองก็คือ เป็นคนไร้ความสามารถนั้นอีกประการหนึ่ง เพราะว่า การไร้ความสามารถนี้ถูกต้องครบ จะต้องมีการที่ศาลสั่งว่าบุคคลนั้นเป็นผู้ไร้ความสามารถ

แต่ในข้อความต่อไปก็คือว่า หรือมีจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ ตรงนี้ เป็นอาภักภิรียา ซึ่ง จะเห็นได้ก่อนที่จะมีการนำรายชื่อนั้นเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เพราะในขณะที่นั้น อาจจะมี ผู้เสนอบุคคลเพื่อเข้าแข่งขันเป็นจุฬาราชมนตรีนั้นแล้ว นั่นประการหนึ่ง เมื่อ มีผู้เสนอมานี้แล้วก็ต้องเข้าสู่กระบวนการในการคัดเลือกอย่างในมาตรา ๖ ได้กำหนดไว้ เพราะฉะนั้นเขาอาจจะได้รับเสียงข้างมากเข้ามาเป็นที่ได้ แต่ว่าเมื่อมีการทักท้วงหรือมีการ ตรวจสอบโดยอาภักภิรียา หรือจากอาการที่พบเห็นที่ไม่สมควรที่จะดำเนินการเพื่อทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ เพราะว่าจะระยะเวลาตรงนั้นค่อนข้างจะรวดเร็ว เพราะฉะนั้นคงจะ ไม่มีเวลาในการที่จะต้องนำไปให้ศาลสั่ง เพราะในกระบวนการทางศาลนั้นก็เป็นที่ ทราบกัน อย่างน้อย ๆ ก็ต้องใช้เวลาประมาณ ๒ - ๓ เดือน สำหรับกรณีอย่างนี้ ต้องมี การสืบพยาน ต้องมีเหตุผลประกอบ แล้วตรงนั้นการวางผู้นำทางศาสนาของอิสลาม กระผมคิดว่าคงจะไม่เหมาะสมนัก ข้อความที่เขียนอยู่ใน (๘) นี้ กระผมว่าถูกต้องดีแล้ว เป็นขั้นเป็นตอนดีครับ

ประธานวุฒิสภา : ครับ เมื่อกรรมาธิการไม่ได้คัดค้านตามข้อเสนอแนะ และ โดยที่มาตรา ๗ มีการแก้ไข แล้วได้มีการปรับปรุงในขั้นนี้อีกหนึ่ง ผมก็จะขอวินิจฉัย ที่ประชุมว่า จะเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการหรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นชอบ ด้วย กรุณายกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิก ๒ ยกมือเป็นส่วนใหญ่)

ประธานวุฒิสภา : ท่านผู้ใดไม่เห็นชอบด้วย

(ไม่มีสมาชิก ยกมือ)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มีนะครับ เชิญต่อไปครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา) : มาตรา ๘ ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๙ มีการแก้ไข

นายอาซิส พิทักษ์คุมพล (กรรมาธิการ) : ขออนุญาตท่านประธานวุฒิสภา ครับ กระผม อาซิส พิทักษ์คุมพล สมาชิกวุฒิสภา กระผมข้องใจเกี่ยวกับประเด็นที่ท่าน วิจัยเสนอให้เพิ่ม (๑๐) จะต้องไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กระผมเกรงว่าจะไป กระทบกับมาตรา ๑๖ กับมาตรา ๒๓ และมาตรา ๓๐ เพราะว่าคุณสมบัติของกรรมการ กลางอิสลามแห่งประเทศไทย กรรมการอิสลามประจำจังหวัด และกรรมการอิสลาม

ประจำมัสยิดนั้นใช้คุณสมบัติเดียวกัน เพราะฉะนั้นถ้าเดิม (๑๐) จะทำให้เป็นข้อห้ามสำหรับบุคคลในระดับ กรรมการในระดับต่าง ๆ ทั้งหมดนั้นจะต้องถูกห้ามไปด้วย เพราะฉะนั้นกระผมเห็นว่า น่าจะมีเกณฑ์ที่มีอยู่แล้ว ที่กรรมการแก้ไขไว้แล้ว แล้วกระผมขอรับรองด้วยหลักการว่า โดยมารยาทแล้วจะไม่มีท่านจุฬาราชมนตรีคนไหนที่จะดำรงตำแหน่งทางการเมืองครับ ขอขอบคุณ

ประธานวุฒิสภา : กรรมการยอมรับแล้วและเราโหวตไปแล้ว คงต้องปล่อยตามนั้น แล้วก็เมื่อไปถึงมาตรา ๑๖ ก็ไปยกเว้น นอกจากยกเว้น (๒) กับ (๑๐) เสีย อีกด้วย กรรมการทั่วไปก็จะดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้ ต้องไปแก้ตรงนั้นแล้วละครับ เชิญต่อไปครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา) : มาตรา ๑๐ มีการแก้ไข มาตรา ๑๑ มีการแก้ไข หมวด ๒ การจัดตั้งและการเลิกมัสยิด ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑๒ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑๓ มีการแก้ไข มาตรา ๑๗ ทวิ คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่ มาตรา ๑๘ ไม่มีการแก้ไข หมวด ๓ คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑๕ มีการแก้ไข

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณวิชัย

นายวิชัย โสสุวรรณจินดา : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ผมวิชัย โสสุวรรณจินดา ในมาตรา ๑๕ นั้นได้มีการพูดถึงคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วยจุฬาราชมนตรีเป็นประธานกรรมการ และกรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากกรรมการอิสลามประจำจังหวัด จังหวัดละ ๑ คน และกรรมการอื่นซึ่งจุฬาราชมนตรีได้เสนอชื่ออีกจำนวนหนึ่งในสาม เมื่อเปรียบเทียบกับกฎหมายอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระราชบัญญัติปกครองคณะสงฆ์ก็เห็นว่า ในพระราชบัญญัติปกครองคณะสงฆ์นั้นก็มีแต่สมเด็จพระสังฆราช ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สถาปนาเป็นสมเด็จพระสังฆราช ส่วนกรรมการมหนตรสภามุสลิมอื่น ๆ นั้นไม่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เพราะฉะนั้นผมคิดว่า คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยก็น่าจะอยู่ในลักษณะเดียวกัน คือ ผู้ซึ่งจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ คงเป็นเฉพาะจุฬาราชมนตรี ส่วนกรรมการกลางซึ่งมาจากกรรมการอิสลามประจำจังหวัดนั้นคงจะเพียงได้รับการคัดเลือกจากคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ก็น่าจะได้ดำรง

ตำแหน่งกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยได้แล้ว จึงขอเรียนเสนอให้ตัดข้อความซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ออก ก็จะเป็นข้อความว่า ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย” ประกอบด้วยจุฬาราชมนตรีเป็นประธานกรรมการ และกรรมการซึ่งได้รับคัดเลือกจากผู้แทนคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด จังหวัดละหนึ่งคน และจากกรรมการอื่นซึ่งคัดเลือกโดยจุฬาราชมนตรีเป็นจำนวนหนึ่งในสามของจำนวนผู้แทนคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเป็นกรรมการ ครั้นพบ

ประธานวุฒิสภา : เชิญอาจารย์วินัยครับ

นายวินัย เกรียงงาม : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม วินัย เกรียงงาม สมาชิกวุฒิสภา กระผมขอกราบเรียนอย่างนี้เช่นเดียวกับว่า ตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์มีนารมการทางมหาเถรสมาคมมีอยู่ ๒ ประเภท ก็เห็นโดยตำแหน่งประเภทหนึ่งกับเป็นโคกแต่งตั้งอีกประเภทหนึ่ง โดยตำแหน่งนั้นก็คงไม่ต้องพูด ยกไว้ ได้แก่ สมเด็จพระราชาคณะเป็นอาทิ ส่วนกรรมการที่แต่งตั้งนี้เป็นเรื่องที่สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายกทรงแต่งตั้ง เมื่อถวายอำนาจให้สมเด็จพระสังฆราชไปแล้วก็ไม่ต้องไปรบกวนเบื้องพระยุคลบาท ให้พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งแต่ประการใด แด่ในกรณีของกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยนั้น ไม่มีบุคคลที่จะแต่งตั้งในลักษณะอย่างนั้น เพราะฉะนั้นคงจะเทียบไม่ได้กับกฎหมายคณะสงฆ์ ประการที่สำคัญก็คือ ตามแนววิधिปฏิบัติที่ผ่านมา และกฎหมายเก่าที่มีอยู่จนถึง ณ วันนี้ ถ้าไม่มีการออกกฎหมายใหม่ฉบับนี้มายกเลิก กรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยนั้นทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นก็คงจะไม่สมควรที่จะไปตัดตอนกรณีเสียด้วยเหตุที่ว่า นอกจากจะไปกระทบกระเทือนถึงสิทธิของคนที่จะไปเป็นกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยแล้ว ก็คงจะต้องคำนึงถึงว่า เรื่องนี้เป็นพระราชอำนาจที่มีอยู่แต่เดิมด้วย กระผมจึงเห็นด้วยกับร่างที่คณะกรรมการได้นำมาในมาตรา ๑๕ นี้แล้วครับ

ประธานวุฒิสภา : คุณวินัยครับ

นายวิชัย โภสุวรรณจินดา : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา ถ้าจะยกข้อความที่ท่านออกเดอรืบญ์ได้ยกขึ้นมาว่าในมหาเถรสมาคม สมเด็จพระราชาคณะทุกรูปเป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง กรณีนั้นได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สถาปนาเป็นสมเด็จพระราชาคณะ แต่พระราชาคณะที่สมเด็จพระสังฆราชทรงแต่งตั้งนี้ ก็ไม่ได้มี

พระบรมราชโองการ โปรดเกล้าฯ เป็นกรรมการมหาดรสมาคมโดยตรง ซึ่งเรียกว่า
 มีกรรมการ ๒ ประเภทเหมือนกัน ผมเองเห็นว่า โทษ ๆ เขาก็จะพิจารณาแก้ไขกฎหมาย
 นี้แล้ว เรื่องไหนที่คิดว่าจะดำเนินการ ให้เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม
 ที่สุด ก็น่าจะได้มีการปรับปรุงแก้ไข ฉะนั้นผมยังมีความเห็นยืนยันว่า กรรมการกลาง
 อิสลามประจำจังหวัดนั้นก็จะเป็นเพียงผู้ซึ่งได้รับคัดเลือกจากคณะกรรมการกลาง
 ประจำจังหวัด ก็เหมือนกับเลือกตั้งผู้แทนราษฎร พอเลือกตั้งมาแล้ว ตามกฎหมายที่
 กำหนดไว้ ก็ถือว่าดำรงตำแหน่งนั้น โดยไม่จำเป็นต้องทรงพระกรุณาโปรดเกล้า
 โปรดกระหม่อมอีกครั้งหนึ่งครับ

ประธานวุฒิสภา : กรรมการบริหาร

นายเค็น โตะมีนา (กรรมการ) : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ และ
 ท่านสมาชิกฯ ผู้มีเกียรติครับ ผมในฐานะรองประธานคณะกรรมการ คณะกรรมการ
 ได้ปรึกษากันถึงปัญหานี้แล้วก็มีความเห็นตามที่ท่านอาจารย์ชยกุลเดอวีญญ ได้กรุณาชี้แจงต่อ
 ที่ประชุมแห่งนี้แล้ว เพราะว่า ในพระราชกฤษฎีกาเดิม ซึ่งมีการโปรดเกล้าฯ มาตรา ๘
 คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ประกอบด้วยประธานกรรมการ กรรมการ
 ซึ่งเป็นอิสลามิกชน มีจำนวนไม่ต่ำกว่าห้า นาย แต่งตั้งและถอดถอน โดยพระบรม
 ราชโองการตามคำแนะนำของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จุฬาราชมนตรีเป็น
 ประธานกรรมการ โดยตำแหน่ง เรื่องนี้ปฏิบัตินี้มา ๕๐ กว่าปีแล้วไม่มีปัญหาใด ๆ เกิดขึ้น
 และต่อมาถ้ามีการเปลี่ยนแปลงครั้งนี้ ประการแรกคราวที่แล้วท่านอาจารย์ชยกุลเดอวีญญ
 ชี้แจงในเรื่องของการที่ท่าน ขออนุญาตเอ่ยตาม คือท่านพรหมเสนอให้ตัดเงินอุดหนุนของ
 คณะจุฬาราชมนตรี ท่านอาจารย์ชยกุลเดอวีญญก็ได้กรุณาชี้แจงต่อที่ประชุมแห่งนี้ว่า เดิมนั้นก็
 น่าจะคิด สำหรับท่านจุฬาราชมนตรีเกรงว่า จะเกิดความรู้สึก ที่ประชุมเห็นชอบไม่ตัด
 ขออนุญาตท่านพรหมเสนอเห็นด้วย วันนั้นก็เช่นเดียวกัน ถ้าตัดครั้งนี้ ประเด็นแรกจะเกิด
 ความรู้สึกหรือไม่ ประการที่ ๒ อย่างที่ท่านอาจารย์ชยกุลเดอวีญญได้กรุณาชี้แจงแล้วว่าจะเป็น
 การลด พระราชอำนาจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวหรือไม่ ตรงนี้ผมเห็นว่า
 คณะกรรมการคงจะยืนยันตามร่างเดิมครับผม

ประธานวุฒิสภา : ครับ เมื่อคณะกรรมการยืนยันตามร่างเดิมก็ต้องเป็น
 ไปตามนั้น เพราะว่า คุณวิชัยไม่ได้ขอแปรญัตติไว้ แต่โดยที่มาตรานี้มีการแก้ไข ผมก็จะ

ขอมติจากที่ประชุมว่า จะเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการหรือไม่ ท่าน
ผู้ใดเห็นชอบด้วย กรุณายกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนใหญ่)

ประธานวุฒิสภา : ขอบขอบคุณ ท่านผู้ใดไม่เห็นชอบด้วย

(ไม่มีสมาชิก ยกมือ)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มีน่ะครับ เชิญต่อไปครับ

นายพิเชิด ธารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา) : มาตรา ๑๖ มีการแก้ไข
มาตรา ๑๗ มีการแก้ไข

ประธานวุฒิสภา : เมื่อถึงกฤษฎีกาจะขอแก้มาตรา ๑๖ นะครับ
เชิญครับ

นายวินัย สมะอุน (กรรมาธิการ) : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพครับ
จะเห็นได้ว่า ตั้งแต่มาตรา ๑๖ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๓๐ ที่จะพิจารณาคือไปนั้น คงจะ
ต้องยกเว้น (๑๐) ที่ระบุไว้ในมาตรา ๗ คือต้องไม่เป็นบุคคลที่ต้องดำรง ตำแหน่ง
ทางการเมือง เพราะฉะนั้นขอยกเว้นในมาตรา ๑๖ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๓๐ ที่จะ
พิจารณาคือไปด้วย ขอขอบพระคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : คงแก้เฉพาะมาตรา ๑๖ มาตราเดียวก็พอ เพราะว่า
มาตรา ๒๓ กับมาตรา ๓๐ อ้างถึงมาตรา ๑๖ เพราะฉะนั้นเมื่อยกเว้นตรงนั้นแล้วก็จะได้
ตามประสงค์ไปด้วย ก็แก้ (๑) และเติม (๑๐) เข้าไป เชิญคุณวิชัยครับ

นายวิชัย โดสุวรรณจินดา : ท่านประธานวุฒิสภาครับ ในมาตรา ๑๖
(๑) คุณสมบัติของกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ผมเห็นว่ากรรมการกลาง
อิสลามแห่งประเทศไทยนั้นก็ไม่น่าจะต้องเกี่ยวข้องกับการเมือง เพราะว่ากรรมการ
มหาเถรสมาคม อาจารย์วินัยครับ ก็ไม่มีองค์ไหนเกี่ยวข้องกับการเมือง และศาสนาอื่น
ที่เป็นผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้นำทางศาสนา แล้วก็มีหน้าที่ดูแลให้ประชาชนปฏิบัติตนคำสอน
ก็ไม่มีผู้ใดมาเกี่ยวข้องกับการเมือง แล้วทำไมเราจะคิดว่า

ประธานวุฒิสภา : คุณวิชัยครับ

นายวิชัย โดสุวรรณจินดา : ครับ

ประธานวุฒิสภา : นั่งอยู่ข้างบนบัลลังก์ก็หลายท่านเป็นสมาชิกวุฒิสภา

นายวิชัย โสสุวรรณจินดา : ครับ ถ้าอย่างนั้นผมไม่อภิปรายแล้วครับ

ประธานวุฒิสภา : ครับ เชิญต่อไปครับ

นายพินิต สารยะศิริ (สมาชิกการวุฒิสภา) : มาตรา ๑๗ มีการแก้ไข มาตรา ๑๘ มีการแก้ไข มาตรา ๑๙ มีการแก้ไข มาตรา ๒๐ มีการแก้ไข มาตรา ๒๑ มีการแก้ไข หมวด ๔ คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ไม่มีมีการแก้ไข มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ ไม่มีมีการแก้ไข มาตรา ๒๕ มีการแก้ไข

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณนิพนธ์

นายนิพนธ์ วิชัยวุฒิสภา : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นิพนธ์ วิชัยวุฒิสภา สมาชิกวุฒิสภา ตามที่กรรมาธิการ ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๕ (๘ ทวิ) ซึ่งมีข้อความว่า ออกหนังสือรับรองการสมรสและการหย่า ตามบัญญัติแห่งศาสนาอิสลาม ซึ่งเป็นกรให้อำนาจคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด เรื่องนี้กระผมขอคัดด้วยเหตุผลที่กระผมจะกราบเรียนต่อไปนี้ครับว่า เดิมนั้นมีบัญญัติอยู่ใน มาตรา ๑๖ และกรรมาธิการได้ตัดออก คือ มาตรา ๑๖ (๖) ออกหนังสือรับรอง การสมรสและการหย่าตามบัญญัติแห่งศาสนาอิสลาม ซึ่งตัดออก แต่มาเพิ่มในมาตรา ๒๕ กระผมเห็นควรจะตัดออกด้วยเหตุผลว่า การจดทะเบียนสมรสหรือการหย่านั้นมี ผลกระทบต่อกฎหมายนอกซึ่งไม่เกี่ยวกับศาสนาใดศาสนาหนึ่งโดยตรง เพราะว่ามัน กระทบไปหมด ในเรื่องการทำนิติกรรมสัญญาอะไรต่าง ๆ เหตุที่กระผมเสนอให้ตัดออก ก็เนื่องจาก เรามีประมวลกฎหมายแพ่งฯ ซึ่งบัญญัติไว้ชัดเจน ซึ่งบังคับใช้กับทุกชาติ ศาสนาอยู่แล้ว ถ้าอยู่ในประเทศเราก็ถือว่า การหย่าก็ตาม การสมรสก็ตามคงได้รับความยินยอมทั้งสองฝ่ายหรือโดยคำพิพากษาของศาลในกรณีการหย่า แต่การจดทะเบียน สมรสที่จะหย่านั้นก็ต้องไปจดทะเบียนหย่าอีกตามประมวลกฎหมายแพ่งฯ และก็มีระบอบของกระทรวงมหาดไทย กรมการปกครองได้ลงกมว่า ต้องไปหย่าที่อำเภอ ในเรื่องนี้ มีกฎหมายรับรองชุมชน และแต่เดิมนั้นในมาตรา ๑๖ ที่บัญญัติไว้แล้วตัดออกนั้นมี เจตนารมณ์ที่คงจะใช้ใน ๔ จังหวัด ให้หัวหน้าเป็นคนที่มิอำนาจหน้าที่นี้ แต่เรื่องนี้ มาขยาย ถึงกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ซึ่งขยายไปทั่วทุกจังหวัดด้วยซ้ำไปซึ่งเป็น วงกว้างขึ้นอีก เรื่องนี้กระผมเห็นว่า มีอยู่ในประมวลกฎหมายแพ่งฯ แล้ว และก็เป็นเรื่องที่ ทุกคนจะต้องปฏิบัติอยู่แล้ว

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณเพชร

นายเพชร ยุติธรรมดำรง : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม เพชร ยุติธรรมดำรง ขออนุญาตที่จะอภิปรายเพิ่มเติมจากท่านนิพนธ์เมื่อสักครู่นี้ นิดหนึ่งครับว่า ความจริงแล้วอำนาจในการที่จะรับรองฐานะสมรสของราษฎรผู้ถือ ศาสนาอิสลามใน ๔ จังหวัดภาคใต้ นั้น ขณะนี้ก็จะมียู่เป็นปกติและคณะกรรมการ อิสลามประจำจังหวัดก็ออกหนังสือให้ใ้ได้อยู่แล้ว แต่ว่าสำหรับในจังหวัดอื่นนั้นกระผม เห็นด้วยกับท่านนิพนธ์ที่ขอให้ตัดใน (๕ ทวิ) นี้ออก เหตุผลเพิ่มเติมหลังจากตรวจสอบ แล้วยังก็อย่างนี้ครับ เนื่องจากมาตรา ๒๒ แห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดว่า จังหวัดใดมีราษฎรนับถือศาสนาอิสลามและมีมัสยิดตามมาตรา ๑๓ ไม่น้อยกว่าสามมัสยิด ให้คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยประกาศให้จังหวัดนั้นมี คณะกรรมการ อิสลามประจำจังหวัดขึ้น ตรงนี้เป็นเหตุผลที่ว่า ต่อไปก็จะมีผลกระทบในเรื่องของผู้นับถือ ศาสนาอิสลามซึ่งจะอยู่ในจังหวัดต่าง ๆ นอกจาก ๔ จังหวัดภาคใต้ และผลกระทบตามมา ก็คือว่า ในส่วนของการนับถือศาสนาอิสลาม ว่าด้วยศาสนบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการสมรส และการหย่าเป็นเรื่องของครอบครัว แต่ใน ๔ จังหวัดภาคใต้รายอมรับตรงนี้ไว้ให้ เพราะ ว่า ในการพิจารณาคดีเกี่ยวกับเรื่องของครอบครัวของผู้นับถือศาสนาอิสลามใน ๔ จังหวัด ภาคใต้ ทางศาลได้มีการจัดตั้งคณะโต๊ะยุติธรรมเป็นผู้ร่วมพิจารณาในกรณีซึ่งเกี่ยวข้องกับ ครอบครัวมรดกของผู้นับถือศาสนาอิสลาม เพราะฉะนั้นถ้าหาก ไม่ได้ (๕ ทวิ) ออก ต่อไปก็จะมีผลกระทบไปถึงผู้นับถือศาสนาในจังหวัดต่าง ๆ ที่มีคณะกรรมการกลาง อิสลามประจำจังหวัด ซึ่งจะต้องมีการแก้ไขพระธรรมนูญศาลยุติธรรม เพื่อจัดให้มี คณะโต๊ะยุติธรรมรองรับตรงนี้ด้วย เพราะฉะนั้นกระผมคิดว่า จะเป็นปัญหาที่ขยายออกไป ซึ่งจะเป็นเรื่องของความละเอียดอ่อน กระผมขออนุญาตที่จะเสนอแนะท่านประธาน คณะกรรมาธิการและคณะกรรมการได้กรุณาทบทวนและตัดมาตรา ๒๕ (๕ ทวิ) ออก ตามข้อเสนอของท่านนิพนธ์ ขอบพระคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : กรรมาธิการครับ

นายเด่น โต๊ะมีนา (กรรมาธิการ) : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ และ ท่านสมาชิกฯ ผู้ทรงเกียรติครับ ผมขอขอบพระคุณท่านสมาชิกวุฒิสภานิพนธ์และท่านสมาชิกฯ เพชร ที่กรุณาแนะนำความเหตุผลที่ได้กรุณาชี้แจงมาแล้ว จริง ๆ แล้วคณะกรรมการ

ไม่ขัดข้อง แต่อยากจะเขียนชี้แจงให้ช่วยกันพิจารณาว่า ปัญหาที่จะเกิดขึ้นหลังจากตัด
 ครองนี้แล้ว เรื่องที่ว่าหนังสือทะเบียนสมรสซึ่งออกโดยอิหม่ามทั่วราชอาณาจักรหรือ
 ใช้เฉพาะใน ๔ จังหวัดภาคใต้ เมื่ออายุมากเข้าสิ่งเหล่านั้นไม่อยู่กับตัวสูญหายไป
 เมื่อมีปัญหาน่าคดีขึ้นสู่ศาลโดยเฉพาะใน ๔ จังหวัดภาคใต้ ให้หนังสือของอิหม่ามในการ
 แสดงสินสมรสระหว่างสามีภรรยา ไม่ใช่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ไม่ใช่
 ทะเบียนสมรสที่อำเภอออกให้ ต้องใช้หนังสือรับรองของอิหม่าม เมื่อคู่ความทำหนังสือ
 ทะเบียนสมรสสูญหายไป เดิมนั้นมาตรา ๑๖ ให้โอกาสอิหม่ามออกแทนได้ คู่ความ
 จึงได้นำไปเสนอต่อศาล ตอนหลังตัดมาตรา ๑๖ จึงให้กรรมการอิสลามเป็นผู้ออกแทน
 โดยคู่ความสามารถนำหลักฐานเหล่านี้แสดงต่อศาล ถ้าไม่มีอำนาจจริงนี้แล้ว ถ้าคดี
 เกิดขึ้นเฉพาะ ไม่ใช่เฉพาะภาคใต้ต้องเดือดร้อนแก่คนอื่น แม้กระทั่งผม ผมแต่งงานมา ๔๐
 กว่าปีแล้ว มาถึงลงทะเบียนเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เจ้าหน้าที่ต้องการทะเบียนสมรส
 ที่อิหม่ามออกให้ผมไม่มีแล้วครับ ผมต้องไปให้กรรมการอิสลามประจำจังหวัดออก
 ทะเบียนสมรสแทนให้ผม ผมสามารถแสดงต่อสภาผู้แทนราษฎรได้ ผมจึงจะขอความ
 กรุณาว่า ความเดือดร้อนหลังจากตัดครั้งนี้แล้วไม่ทราบจะเอาอะไรไปแสดงต่อศาล หรือ
 ต่อหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง นอกจาก ๔ จังหวัดภาคใต้ ไปใช้จังหวัดอื่น หนังสือรับรอง
 กรรมการอิสลาม ประจำจังหวัดแสดงว่าคู่สมรสคู่นี้แต่งงานแล้ว หรือหย่าแล้วเท่านั้น
 มีผลในทางศาสนาไม่ได้เกี่ยวกับทางราชการใด ๆ ทั้งสิ้น ผมจึงเรียนขอให้ที่ประชุมได้
 โปรดพิจารณาว่า ถ้าตัด ผมไม่ขัดข้องเลย ถัดไป แต่ผลจะเกิดขึ้น เรื่องนี้ต่างหาก
 ขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณนิพนธ์ครับ

นายนิพนธ์ วิสินธุยุทธศาสตร์ : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพครับ
 เหตุผลที่ผมเสนอตัดก็เนื่องจากว่า การจดทะเบียนสมรสมีผลกระทบในการทำนิติกรรม
 สัญญาต่าง ๆ หรือว่าการแสดงฐานะตามกฎหมายอีกมากมาย ซึ่งมีผลกระทบต่อบุคคล
 ภายนอก ไม่เฉพาะศาสนาอิสลามเท่านั้น กฎหมายเราออกไป คงไม่มีผลย้อนหลัง
 ที่เคยทำมาแล้ว มีอยู่ด้วยกันทั้งนี้ไป แต่ว่าต่อไปเราก็อยากให้อยู่ในแนวเดียวกับหมด
 ซึ่งใช้ประมวลกฎหมายแพ่งฯ ด้วยกันทั้งหมด แล้วเป็นหลักฐานที่แสดงออกมาชัดเจน

เพราะฉะนั้นอย่างกรณี ซึ่งเรื่องนี้จะมีเสนอรายงานเข้ามาของคณะกรรมการกิจการสตรีเยาวชนและผู้สูงอายุ แม้แต่เรื่องจะเปลี่ยนแปลงอะไรต่าง ๆ สมว่า จะเกิดความสำคัญคิดในทางปฏิบัติ หรือในทางทั่วไป เรื่องนี้ผมเห็นว่า กระทั่งถึงความเป็นไปทั่วไป ส่วนประเพณีต่าง ๆ ทางศาสนานั้น ทางอิสลามจะทำอย่างไร ขั้นตอนในการที่จะหย่าคงเป็นไปตามบทบัญญัติหรือประเพณี แต่ถ้าจะหย่ากันตามกฎหมายให้ถูกต้อง ควรจะใช้ประมวลกฎหมายแพ่งฯ ฉบับเดิวกันทั้งหมด

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณสุลัยมัลย์

นายสุลัยมัลย์ วงษ์พานิช (กรรมาธิการ) : ผม สุลัยมัลย์ วงษ์พานิช สมาชิกวุฒิสภา กรรมาธิการ ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ผมได้ฟังสมาชิก ผู้มีเกียรติพูดถึงเรื่องทะเบียนสมรสของอิสลาม ผมเข้าใจว่า ท่านอาจจะคลาดเคลื่อนในหลักการในศาสนาอิสลามการสมรสไม่ใช่หนุ่มสาวสองคน ชูมือไปจดทะเบียนแล้วเป็นสามีภรรยา กัน ไม่ใช่อย่างนั้น ศาสนากำหนดไว้ครับ มีอยู่ ๕ ประการ มีทั้งผู้หญิงผู้ชายแล้วก็มีหยาน มีหยานแล้วก็มีการกล่าวรับ แล้วก็มีการอนุญาตจากผู้ปกครอง ในศาสนาอิสลามเมื่อทำอย่างนี้แล้ว โดยมากถ้าเป็นพ่อหรือเป็นญาติผู้ใหญ่ทางฝ่ายเจ้าสาว แล้วมีหยาน พอนาน ๆ ไปเกิดทะเลาะกันก็ลืมสินสอด เงินที่มาจากนั้น มาแต่งงานเอาไว้มาแบ่งกัน ทำไม่ถูกแล้ว อีหม่ามเขาก็เลยจกไว้ แล้วกรณีที่ว่า แต่งงานกันโดยชูมือกันไปจดทะเบียนตามกฎหมายทั่วไป ตามศาสนาอิสลามไม่ถือว่าเป็นสามีภรรยา กัน คนมุสลิม นั้นต้องแต่งงานกันตามที่ผมกล่าวเมื่อครู่นี้ ถ้าว่ากันอย่างนี้แล้ว เกิดไปหย่ากันตามศาสนาอิสลามแล้ว แต่ถ้าศาลไม่อนุญาตให้หย่า ก็เท่ากับว่าสตรีคนนั้นไม่มีสิทธิที่จะแต่งงานอีกตามกฎหมาย เป็นการให้สตรีนั้นเสียสิทธิ เป็นการที่ทำให้ผู้ชายทรมาณผู้หญิงได้ คือไม่หย่าตามกฎหมาย ถึงเลิกตามกฎหมายแล้ว แต่ไม่เลิกตามศาสนาอิสลาม ศาสนาถือว่าเป็นสามีภรรยา กัน ปัญหาอยู่ที่ว่าเราจึงให้คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดไปช่วยเป็นหูเป็นตาด้วย สิทธิของสตรีนั้นจะไม่เสียไปอีกอย่างหนึ่ง ข้อ ๒ ประเพณีและศาสนาอิสลามเราใช้กัน ในหมู่ของพวกเรา ซึ่งไม่เกี่ยวกับศาสนิกชนอื่น แล้วกฎหมายฉบับนี้ เป็นกฎหมายจารีตประเพณีครับ ไม่ใช่กฎหมายทั่วไป ส่วนผลที่กระทบกับศาสนาอื่นนั้น ผมว่าไม่มีหรอกครับ จึงขอเรียนไว้ให้ท่านประธานฯ ทราบเพียงแค่นี้ครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณวินัยครับ

นายวินัย สมะอุณ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
 กระผม วินัย สมะอุณ กรรมาธิการ ขอเรียนยืนยันว่า ขอความกรุณาจากที่ประชุมได้คง
 ไว้ตามนี้ ทั้งนี้เพราะร่างพระราชบัญญัติที่เรากำลังพิจารณานี้ เป็นร่างพระราชบัญญัติ
 ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารองค์กร ส่วนหนึ่งของการบริหารองค์กรก็คือ เรื่องของการจัด
 ระบบสถิติและเรื่องของทะเบียน ซึ่งทะเบียนและสถิติที่เรากำหนดเอาไว้เป็นส่วนของ
 การบริหารแน่นอน และจะได้เป็นการแสดงในกรณีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของศาสนา เช่น
 ในปัจจุบันนี้ เมื่อเราใช้กฎหมายฉบับปัจจุบัน การจะเดินทางไปทำอัตฺยซึ่งจะต้องเกี่ยวข้องกับ
 กฎหมายของประเทศจอร์แดนเสีย เขาจะต้องบังคับเอาไว้เลยว่า ทูตที่เดินทางไป
 นั้นจะต้องมีผู้ทรงหรือว่าบุคคลที่ไม่แต่งงานกันได้เดินทางคงดูไปด้วย ซึ่งในเมื่อ
 กฎหมายฉบับนี้ไม่ได้กำหนดเอาไว้ ก็จะเป็นหน้าที่เสริมขึ้นมาที่สำนักจุฬาราชมนตรี
 เมื่อเป็นอย่างนี้กระผมคิดว่า ถ้าพบเคสให้กรรมการอิสลามประจำจังหวัดเห็นผู้มีอำนาจใน
 การออกหนังสือรับรองดังกล่าวนี้ น่าจะเหมาะสมด้วยประการทั้งปวง กระผมขอเรียน
 ยืนยันว่า เราจะไม่ใช่การรับรองด้วยวิธีการนี้ไปใช้สิทธิทางอื่น เพราะว่า สิทธิต่าง ๆ
 ของประธานโทบที่อ่อนนบ ท่านนิพนธ์เป็นห่วงนี้ ก็จริงเป็นสิทธิที่เกิดขึ้นโดยกฎหมาย
 อิสลามที่บังคับใช้เฉพาะใน ๔ จังหวัดชายแดนภาคใต้เท่านั้น ซึ่งเป็นเรื่องเฉพาะตรงนั้น
 เขามีสิทธิอยู่แล้ว แต่สำหรับพี่น้องมุสลิมที่อยู่นอกจังหวัดชายแดนภาคใต้ เราก็จะมี
 ระบบของครอบครัวในส่วนอื่น ๆ เหมือนกันกับพี่น้องที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับศาสนาอิสลาม
 เมื่อเราต้องการจะจดทะเบียนสมรสเราก็ไปที่เขต เมื่อเราต้องการจะจดทะเบียนหย่า
 เราก็ยังลงไปไปที่เขต เพราะฉะนั้นตรงนี้กระผมขอเรียนว่า เป็นเรื่องการเก็บสถิติและ
 ทะเบียน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารองค์กรเท่านั้นจึงขอยืนยันว่า ขอความกรุณา
 ให้คงไว้ตามร่างเดิมครับ

ประธานวุฒิสภา : ครับ ผมจะขอมติจากที่ประชุมเดี๋ยวนี้นี้ว่า จะคงไว้ตาม
 ที่คณะกรรมการแก้ไขหรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นชอบด้วย กรุณายกมือขึ้นครับ
 ยกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นส่วนมาก)

ประธานวุฒิสภา : ท่านผู้ใดไม่เห็นชอบด้วย กรุณายกมือขึ้นครับ

(ไม่มีสมาชิก ยกมือ)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มีนะครับ เชิญต่อไปครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา : มาตรา ๒๖ มีการแก้ไข
 มาตรา ๒๖ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๒๘ มีการแก้ไข หมวด ๕ คณะกรรมการอิสลาม
 ประจำมัสยิด ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๒๘ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๓๐ มีการแก้ไข
 มาตรา ๓๑ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๓๒ มีการแก้ไข มาตรา ๓๓ มีการแก้ไข มาตรา ๓๔
 มีการแก้ไข มาตรา ๓๕ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๓๖ มีการแก้ไข มาตรา ๓๗ และ
 มาตรา ๓๘ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๓๙ มีการแก้ไข มาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๑
 ไม่มีการแก้ไข บทเฉพาะกาล ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๔๒ มีการแก้ไข มาตรา ๔๓
 ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๔๔ มีการแก้ไข มาตรา ๔๕ ไม่มีการแก้ไข

ประธานวุฒิสภา : เป็นอันจบการพิจารณาในวาระที่ ๒ นะครับ
 มีท่านผู้ใดประสงค์จะแก้ไขด้วยคำที่ขัดแย้งใด ๆ หรือไม่ครับ ถ้าไม่มีผมจะขอมติจาก
 ที่ประชุมในวาระที่ ๓ ว่า จะเห็นชอบด้วยการแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นชอบ
 ด้วย กรุณาขมมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกราย ๓ คนมือเป็นส่วนมาก)

ประธานวุฒิสภา : ท่านผู้ใดไม่เห็นชอบด้วย กรุณาขมมือขึ้นครับ
 (ไม่มีสมาชิกราย ๓ คนมือ)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มีนะครับ มีข้อสังเกต เชิญท่านเลขาธิการ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา) : “ข้อสังเกตของคณะกรรมการ
 วิสามัญ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ.

๑. เมื่อมีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยและ
 สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดแล้ว รัฐบาลควรจัดให้มีเงินอุดหนุน
 สำนักงานดังกล่าว ตลอดจนสำนักงานกุหาเราะฆมนตว์และมีสยอกที่ได้จดทะเบียนจัดตั้งแล้ว เพื่อ
 ใช้ในการบริหารกิจการศาสนาอิสลามตั้งแต่เคยจัดสรรให้มาแล้วให้เพียงพอ ตามความ
 จำเป็นและเหมาะสมอย่างต่อเนื่อง

๒. เมื่อประกาศใช้กฎหมายฉบับนี้แล้ว จะมีผลให้พระราชกฤษฎีกาว่าด้วย
 การสาธุนูปอิมม์ฝ่ายอิสลาม พ.ศ. ๒๕๘๘ สิ้นสุดลง แต่โดยที่หลักการในมาตรา ๕ แห่ง
 พระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ซึ่งกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาจากอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย

มีสิทธิเข้ารับเลือกเพื่อรับพระราชทานเงินทุนส่งไปเข้าศึกษาจาวีต ณ นคร เมกกะ เป็นหลักการที่ดี ดังนั้น แม้จะยกเลิกพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวแล้ว ก็ควรที่หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจะพิจารณาส่งเสริมและสนับสนุนอย่างจริงจังให้ผู้สำเร็จการศึกษาจากอิสลามวิทยาลัย ตามพระราชบัญญัตินี้มีสิทธิรับเลือกเพื่อเข้ารับพระราชทานเงินทุนดังกล่าวต่อไปด้วย

๑. โดยที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ กำหนดให้การคัดเลือกบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ต้องกระทำตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ดังนั้น ในการที่จะออกกฎกระทรวงดังกล่าว รัฐบาลควรคำนึงถึงหลักเกณฑ์และวิธีการที่จะให้ได้มาซึ่งผู้ดำรงตำแหน่งเหล่านั้นโดยยาริสฺหัลละฮฺตุฮฺรรม เป็นที่ยอมรับนับถือทั่วไปตามหลักศาสนาอิสลามให้มากที่สุด”

ประธานวุฒิสภา : ผมจะขอมติจากที่ประชุมว่า จะเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการหรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นชอบด้วย กรุณายกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกฯ ยกมือเป็นจำนวนมาก)

ประธานวุฒิสภา : ท่านผู้ใดไม่เห็นชอบด้วย กรุณายกมือขึ้นครับ

(ไม่มีสมาชิกฯ ยกมือ)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มีนะครับ ขอบขอบคุณคณะกรรมการครับ

ต่อไประเบียบวาระที่ ๓.๒ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การวิเคราะห์กฎหมาย กฎ ระเบียบ เกี่ยวกับสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และครอบครัว เพื่อให้พัฒนา กลุ่มเป้าหมายได้เต็มที่ตามรัฐธรรมนูญและอนุสัญญาของสหประชาชาติฉบับต่าง ๆ ซึ่งคณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชน และผู้สูงอายุพิจารณาเสร็จแล้ว

(สำเนา)

ที่ สว ๐๐๐๕/(ร ๒๕)

วุฒิสภา

ถนนอุทองใน กท ๑๐๓๐๐

๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๐

เรื่อง รายงานการพิจารณาเรื่อง การวิเคราะห์กฎหมาย กฎ ระเบียบ เกี่ยวกับสตรี
เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และครอบครัว เพื่อให้พัฒนากลุ่มเป้าหมายได้เต็มที่ตาม
รัฐธรรมนูญและอนุสัญญาของสหประชาชาติฉบับต่าง ๆ

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานการพิจารณาเรื่อง การวิเคราะห์กฎหมาย กฎ ระเบียบ
เกี่ยวกับสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และครอบครัว เพื่อให้พัฒนากลุ่ม
เป้าหมายได้เต็มที่ตามรัฐธรรมนูญ และอนุสัญญาของสหประชาชาติ
ฉบับต่าง ๆ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ประชุมวุฒิสภาได้พิจารณาญาติ เรื่อง ขอให้วุฒิสภามอบหมายให้
คณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชน และผู้สูงอายุ กระทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวน
หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา และได้ลงมติมอบหมายให้คณะ
กรรมการกิจการสตรี เยาวชน และผู้สูงอายุ พิจารณาศึกษาเรื่องดังต่อไปนี้

๑. การวิเคราะห์กฎหมาย กฎ ระเบียบ เกี่ยวกับสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ
และครอบครัว เพื่อให้พัฒนากลุ่มเป้าหมายได้เต็มที่ตามรัฐธรรมนูญ และอนุสัญญาของ
สหประชาชาติฉบับต่าง ๆ

๒. ครอบครัวยุคใหม่กับปัญหาเอชไอวี

ซึ่งกรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

- | | |
|--------------------------------|---------------------------------------|
| ๑. นางสายสุรี อุตินุช | ประธานคณะกรรมการวิชาการ |
| ๒. พลตำรวจโท สมควร หวีภูณ | รองประธานคณะกรรมการวิชาการ คนที่หนึ่ง |
| ๓. นางธีระฉา สุมาวงศ์ | รองประธานคณะกรรมการวิชาการ คนที่สอง |
| ๔. พันเอกหญิง อัสนีย์ เสาวภาพ | โฆษกคณะกรรมการวิชาการ |
| ๕. คุณหญิงสุวัฒนา เพชรทองคำ | ๖. นางกรองแก้ว อัครวสิน |
| ๗. คุณหญิงเต็มสิริ บุญถลิ่งพี | ๘. นายนิพนธ์ สรรสาร |
| ๘. นายประรงค์ โฉมดีเกษมณี | ๑๐. นายฉิมคิด เทอดศิริศักดิ์ |
| ๑๑. นางสาวศรีสว่าง พุ่มวงศัณห์ | ๑๒. นายเชษฐา วุฑฒิโรวิชา |
| ๑๓. นางสุกัญญา ชลศึกษ์ | ๑๔. นางสุมน อมสาร |
| ๑๕. นางอรัญญา สุจนิล | ๑๖. นายอาทิตย์ พิทักษ์คุณพล |
| ๑๗. นายวัลลภ ทังคณานุรักษ์ | เลขาธิการคณะกรรมการ |

อนึ่ง คณะกรรมการ ได้พิจารณาศึกษาเรื่องตามญัตติที่วุฒิสภามอบหมาย โดยได้จัดทำรายงานการพิจารณาสิทธิและเป็นสองฉบับเพื่อให้มีความชัดเจน กล่าวคือ รายงานการพิจารณาศึกษาเรื่องการนิรโทษกรรมยก ฎุ ระเบียบ เกี่ยวกับสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและครอบครัว เพื่อให้พัฒนากลุ่มเป้าหมายได้เต็มที่ตามรัฐธรรมนูญ และอนุสัญญาของสหประชาชาติฉบับต่าง ๆ และรายงานการพิจารณาศึกษาเรื่องครอบครัวไทยกับปัญหาแอลกอฮอล์

บัดนี้ คณะกรรมการ ได้พิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวทั้งสองเรื่องเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยได้จัดทำเป็นรายงานการพิจารณาศึกษาพร้อมทั้งข้อสังเกต และข้อเสนอแนะขอคณะกรรมการ ซึ่งรายงานฉบับนี้เป็นรายงานการพิจารณาศึกษาเรื่องการนิรโทษกรรมยก ฎุ ระเบียบ เกี่ยวกับสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและครอบครัว เพื่อให้พัฒนากลุ่มเป้าหมายได้เต็มที่ตามรัฐธรรมนูญและอนุสัญญาของสหประชาชาติฉบับต่าง ๆ มีรายละเอียดปรากฏตามเอกสารรายงานที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงกราบเรียนมาเพื่อได้โปรดนำเสนอรายงานของคณะกรรมการกิจการ
สตรี เยาวชน และผู้สูงอายุ ต่อที่ประชุมวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) สายสุรี จุติกุล

(นางสายสุรี จุติกุล)

ประธานคณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชน
และผู้สูงอายุ

กองกรรณธิการ

โทร. ๒๔๔๑๕๗๓, ๒๔๔๑๖๗๑

โทรสาร ๒๔๔๑๕๗๓

รายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชน และผู้สูงอายุ
วุฒิสภา
เรื่อง การวิเคราะห์กฎหมาย กฎ ระเบียบ เกี่ยวกับสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และ
ครอบครัว เพื่อให้พัฒนากลุ่มเป้าหมายได้เต็มที่ตามรัฐธรรมนูญ
และอนุสัญญาของสหประชาชาติฉบับต่าง ๆ

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภาได้พิจารณาญัตติ เรื่อง ขอให้วุฒิสภามอบหมายให้
คณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชน และผู้สูงอายุ กระทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวน
หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา (นางสายสุรี จุติกุล เป็นผู้เสนอ)
และได้ลงมติมอบหมายให้คณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชน และผู้สูงอายุ พิจารณา
ศึกษาเรื่องดังต่อไปนี้

๑. การวิเคราะห์กฎหมาย กฎ ระเบียบ เกี่ยวกับสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ
และครอบครัว เพื่อให้พัฒนากลุ่มเป้าหมายได้เต็มที่ตามรัฐธรรมนูญและอนุสัญญาของ
สหประชาชาติฉบับต่าง ๆ

๒. ครอบครัวไทยกับปัญหาแอลส์

โดยกำหนดระยะเวลาการพิจารณาศึกษาไว้ภายใน ๑ ปี ต่อมาคณะกรรมการ
ได้ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาออกไปอีก ๖๐ วัน ซึ่งประธานวุฒิสภาได้พิจารณา
เห็นสมควรอนุญาตให้ขยายเวลาการศึกษาได้นับแต่วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๔๐
ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๓๘ ข้อ ๘๕ นั้น

คณะกรรมการ ได้พิจารณาศึกษาเรื่องตามญัตติที่วุฒิสภามอบหมาย โดย
ได้จัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาเป็นสองฉบับเพื่อให้มีความชัดเจน กล่าวคือ รายงาน
การพิจารณาศึกษาเรื่องการวิเคราะห์กฎหมาย กฎ ระเบียบ เกี่ยวกับสตรี เด็ก เยาวชน
ผู้สูงอายุและครอบครัว เพื่อให้พัฒนากลุ่มเป้าหมายได้เต็มที่ตามรัฐธรรมนูญ และ
อนุสัญญาของสหประชาชาติฉบับต่าง ๆ และรายงานการพิจารณาศึกษาเรื่องครอบครัว
ไทยกับปัญหาแอลส์

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาที่กษาเรื่องทั้งสองเสร็จสิ้นแล้ว โดย รายงานฉบับนี้เป็นการพิจารณาเรื่องการวิเคราะห์กฎหมาย กฎ ระเบียบ เกี่ยวกับ สตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและครอบครัว เพื่อให้พัฒนากลุ่มเป้าหมายได้เต็มที่ตาม รัฐธรรมนูญและอนุสัญญาของสหประชาชาติฉบับต่าง ๆ จึงขอรายงานต่อวุฒิสภา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ มาตรา ๑๕๘ และขอรับรอง การประชุมของวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๓๘ ข้อ ๘๔

ส่วนรายละเอียดวิธีการพิจารณาศึกษา ผลการพิจารณาศึกษา ข้อเสนอแนะ และข้อสังเกตของคณะกรรมการ พร้อมทั้งเอกสารภาคผนวกปรากฏตามรายงานท้ายนี้

๑. วิธีการพิจารณาศึกษา

คณะกรรมการได้ดำเนินการดังนี้

๑.๑ แต่งตั้งที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ และนักวิชาการประจำคณะกรรมการ ดังนี้ คือ

- ๑.๑.๑ นางวิมลศิริ ชำนาญเวช เป็นที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
- ๑.๑.๒ นายสุรวัฒน์ ชมภูพจน์ เป็นผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ
- ๑.๑.๓ นายกมล รอดคล้าย เป็นนักวิชาการประจำคณะกรรมการ
- ๑.๑.๔ พันเอก สิวพงษ์ สังฆะระมย์ เป็นนักวิชาการประจำคณะกรรมการ

๑.๒ พิจารณาจัดแบ่งกรรมการเป็นกลุ่มย่อยเพื่อพิจารณาประเด็นปัญหาใน แต่ละด้าน ดังนี้

๑.๒.๑ ด้านสตรี

- ๑) พันเอกหญิง อัสนีย์ เสาวภาท ประธาน
- ๒) นางกรรองแก้ว อิศวสิน เลขานุการ
- ๓) นางกิริระฉา สุมาวงศ์
- ๔) นายนิพนธ์ สรการ
- ๕) นางสุกัญญา ชลศึกษา
- ๖) นางอรัญญา สุจันลี

- ๑.๒.๒ ด้านเด็กและเยาวชน
- ๑) นายสมชัย ปุทธิปรีชา ประธาน
 - ๒) นายวัลลภ ตั้งคณานุกัมภ์ เลขานุการ
 - ๓) พลตำรวจโท สมภาร ตรีภูม
 - ๔) นางสุนน สมสาร
 - ๕) คุณหญิงสุวิมมา เพชรทองคำ
 - ๖) นายอาทิตย์ พัทธ์ภัยกุลผล
- ๑.๒.๓ ด้านครอบครัว
- ๑) คุณหญิงเต็มสิริ บุญยสิงห์ ประธาน
 - ๒) นางอรัญญา สุงโมธ เลขานุการ
 - ๓) นางกรองแก้ว ถัสวชิน
 - ๔) นายวัลลภ ตั้งคณานุกัมภ์
 - ๕) นางสายสุวี จุติกุล
 - ๖) พันเอกหญิง ยัสนี้อย์ เสาวภาพ
- ๑.๒.๔ ด้านผู้สูงอายุ
- ๑) นายลิขิต เทอดสิทธิ์ศักดิ์ ประธาน
 - ๒) นางสุนน สมสาร เลขานุการ
 - ๓) นายประสงค์ โยมิตานนท์
 - ๔) นางสาวศรีสว่าง พัววงศ์แพทย
 - ๕) คุณหญิงสุวิมมา เพชรทองคำ
- ๑.๒.๕ ด้านกตัญญูของกฎหมายข้าราชการ
- ๑) นางสาวศรีสว่าง พัววงศ์แพทย ประธาน
 - ๒) นางกิริธมา สุขมาวงศ์ เลขานุการ
 - ๓) นายวัลลภ ตั้งคณานุกัมภ์

๑.๒.๖ คณะทีมงานด้านครอบครัวไทยกับปัญหาเอดส์

- ๑) นายสมชัย วุฒิปิระชา ประธาน
- ๒) นางสาวศรีสว่าง พิววงศ์แพทย์ รองประธาน
- ๓) นายวัลลภ ดังกพานุรักษ์
- ๔) นางกรรองแก้ว อัครวสิน
- ๕) นายอาศิร พิทักษ์กมลผล
- ๖) นายกมล รอดคล้าย เลขานุการ

๑.๓ คณะกรรมการได้แต่งตั้งให้ นางสาวสุภาภรณ์จิตต์ ไตรเพทพิสัย เลขานุการ รองเลขาธิการมูลนิธิ เป็นผู้ช่วยเลขานุการที่คณะกรรมการแต่งตั้ง ตามข้อบังคับการประชุมของมูลนิธิสภา พ.ศ. ๒๕๑๘ ข้อ ๑๖ วรรคสอง

๑.๔ พิจารณาศึกษาข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง สถิติ และรายงานที่เกี่ยวข้อง

๑.๕ พิจารณาข้อมูลและข้อเท็จจริงโดยเชิญผู้เกี่ยวข้องมาลงข้อเท็จจริง และแสดงความคิดเห็น ซึ่งประกอบด้วยรายนามตามเอกสารแนบท้าย

๑.๖ พิจารณาศึกษาข้อมูลจากการเดินทางไปศึกษาดูงาน ภายในประเทศ ได้แก่

- ๑.๖.๑ ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดเชียงราย ระหว่างวันที่ ๒๔-๒๕ สิงหาคม ๒๕๑๘
- ๑.๖.๒ ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดขอนแก่น ระหว่างวันที่ ๑๒-๑๓ ตุลาคม ๒๕๑๘
- ๑.๖.๓ ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดพิษณุโลก ระหว่างวันที่ ๒๒-๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๘
- ๑.๖.๔ ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดสงขลา ระหว่างวันที่ ๑๕-๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐
- ๑.๖.๕ ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดอุดรธานี และจังหวัดหนองคาย ระหว่างวันที่ ๓๑ พฤษภาคม - ๑ มิถุนายน ๒๕๔๐

๑.๖.๖ ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดลำพูน และจังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ ๑๔-๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๐

๑.๗ พิจารณาศึกษาข้อมูลจากการเดินทางไปศึกษาดูงาน ในต่างประเทศ
ได้แก่

๑.๗.๑ ศึกษาดูงาน ณ สาธารณรัฐเกาหลี ระหว่างวันที่ ๑๖-๒๐ กันยายน ๒๕๓๘

๒. ผลการพิจารณาศึกษา

คณะกรรมการฯ ขอเสนอรายงานผลการพิจารณาเรื่องดังกล่าวข้างต้น พร้อมทั้งข้อเสนอแนะและข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามรายงานข้างทำยนี้ เพื่อให้วุฒิสภาได้โปรดพิจารณา หากวุฒิสภาให้ความเห็นชอบด้วยกับผลการพิจารณาศึกษา รวมทั้งข้อเสนอแนะและข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ขอได้โปรดแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติ และประชาชนสืบไป

วัลลภ ตั้งคณานุกรักษ์
(นายวัลลภ ตั้งคณานุกรักษ์)
เลขาธิการคณะกรรมการฯ

ส่วนที่ ๑
กฎหมายเกี่ยวกับสตรี

๑. รัฐธรรมนูญ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕)
พุทธศักราช ๒๕๓๘ มีบทบัญญัติเกี่ยวกับสตรี ๓ มาตรา คือ

๑. มาตรา ๒๔ วรรคสอง บัญญัติว่า

“ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน”

ข้อเสนอแนะ ให้คงบทบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญที่จะร่างขึ้นใหม่ และเพิ่มบทเฉพาะกาลว่าจะต้องแก้ไขกฎหมายที่จะรองรับบทบัญญัติมาตรา ๒๔ วรรคสอง ให้เสร็จภายใน ๒ ปี

๒. มาตรา ๔๗ วรรคแรก บัญญัติว่า

“สิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง หรือความเป็นอยู่ส่วนตัวย่อมได้รับความคุ้มครอง”

ข้อเสนอแนะ ควรเพิ่มข้อความต่อไปนี้ เป็นวรรคสอง

“สามีภริยามีสิทธิเท่าเทียมกันในความสัมพันธ์ระหว่างสามีภริยา และการดำเนินชีวิตครอบครัว”

และให้ข้อความวรรคสองเดิมเลื่อนเป็นวรรคสาม

“การกล่าวหาหรือโฆษณาว่าแพร่หลายซึ่งข้อความหรือภาพไม่ว่าด้วยวิธีใดไปยังสาธารณชน อันเป็นการกระทบถึงสิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ หรือชื่อเสียงและความเป็นอยู่ส่วนตัวจะกระทำมิได้ เว้นแต่กรณีที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน”

๓. มาตรา ๖๗ บัญญัติว่า

“รัฐพึงรักษา ส่งเสริม และพัฒนาความเสมอภาคของชายและหญิง”

ข้อเสนอแนะ ควรแก้ไข และเพิ่มข้อความเป็นวรรคสอง ดังนี้

“รัฐมีหน้าที่รักษา ส่งเสริม และพัฒนาความเสมอภาคของชายและหญิง

รัฐมีหน้าที่ตรากฎหมายเพื่อจัดการเลือกปฏิบัติ จัดตั้งองค์กรตรวจสอบ และรับเรื่องร้องทุกข์เมื่อมีการเลือกปฏิบัติเพราะเหตุที่เป็นสตรี หรือเพราะสถานภาพทาง การสมรส ทั้งในองค์กรของรัฐและเอกชน”

๒. กฎหมายแรงงาน

กฎหมายแรงงานที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนี้คือ ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๓ พ.ศ. ๒๕๑๕ และประกาศกระทรวงมหาดไทยเรื่องการคุ้มครองแรงงาน หมวด ๒ การใช้แรงงานหญิง ข้อ ๑๓ - ข้อ ๑๙ ไม่มีบทบัญญัติดังต่อไปนี้ ซึ่งควรเพิ่มเติม คือ

- ๑. ห้ามเลือกปฏิบัติต่อสตรีในการเลื่อนตำแหน่งและการเกษียณอายุ
- ๒. ห้ามเลิกจ้างลูกจ้างหญิงเพราะเหตุมีครรภ์
- ๓. ให้การคุ้มครองลูกจ้างผู้รับงานไปทำที่บ้าน หรือผู้รับจ้างเหมาช่วง ซึ่ง

เป็นแรงงานนอกระบบ

ข้อเสนอแนะ

ควรมีบทบัญญัติทั้ง ๓ ประการนี้ ไว้ในเรื่องการใช้แรงงานหญิง

๓. กฎหมายครอบครัว

๓.๑ การเรียกค่าทดแทนฐานประพฤตินอกใจคู่หมั้น ตามประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๔๔๕ ไม่เปิดโอกาสให้หญิงคู่หมั้นเรียกค่าทดแทน จากหญิงอื่นที่มาแย่งคู่หมั้น แต่ชายมีสิทธิเรียกค่าทดแทนจากชายอื่นที่มาแย่งคู่หมั้นได้ กฎหมายปัจจุบันบัญญัติว่า

“มาตรา ๑๔๔๕ ชายคู่หมั้นอาจเรียกค่าทดแทนจากชายอื่นซึ่งได้ร่วม ประเวณีกับหญิงคู่หมั้นโดยรู้หรือควรจะรู้ว่าหญิงได้หมั้นกับชายคู่หมั้นนั้นแล้วได้ เมื่อชาย คู่หมั้นได้บอกเลิกสัญญาหมั้นตามมาตรา ๑๔๔๒ แล้ว”

ข้อเสนอแนะ ควรมีบทบัญญัติใหม่ โดยใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๔๕ ชายหรือหญิงคู่หมั้นอาจเรียกค่าทดแทนจากชายหรือ หญิงอื่น ซึ่งได้ร่วมประเวณีกับหญิงหรือชายคู่หมั้นโดยรู้หรือควรจะรู้ว่าหญิงหรือชาย ได้

หมั้นกับชายหรือหญิงคู่หมั้นนั้นแล้วได้ แล้วแต่กรณี เมื่อชายหรือหญิงคู่หมั้นได้บอกเลิกสัญญาหมั้นตามมาตรา ๑๔๔๒ หรือมาตรา ๑๔๔๓ แล้ว”

๓.๒ การขาดจากการสมรส ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๑๖ (๑) บัญญัติว่า

“เหตุฟ้องหย่ามีดังต่อไปนี้

(๑) สามีอุปการะเลียงดูหรือยกย่องหญิงอื่นจนภริยา หรือภริยามีชู้ อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้

ฯลฯ”

ข้อเสนอแนะ ควรบัญญัติความใน มาตรา ๑๕๑๖ (๑) ใหม่ โดยใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“เหตุฟ้องหย่ามีดังต่อไปนี้

(๑) สามีหรือภริยามีความสัมพันธ์ในทำนองชู้สาวกับผู้อื่นเป็นการประพฤตินอกใจคู่สมรส อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้

ฯลฯ”

๔. พระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘

มาตรา ๑๐ วรรคแรก บัญญัติว่า “เมื่อมีการร้องขอให้จดทะเบียนสมรสแล้ว ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนสมรสให้”

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรบัญญัติใหม่ดังนี้

“มาตรา ๑๐ เมื่อมีการร้องขอให้จดทะเบียนสมรสแล้ว ให้นายทะเบียนทำการตรวจสอบว่าผู้ร้องขอมิได้เป็นคู่สมรสของบุคคลอื่นอยู่ แล้วจึงรับจดทะเบียนสมรสให้”

๒. ควรกำหนดให้การสมรสข้อมิ โทษทางอาญาทั้งชายและหญิงที่จดทะเบียนซ้อนและผู้ที่เป็นคู่กรณีในการจดทะเบียนซ้อนนั้น

๕. พระราชบัญญัติชื่อนบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕

มาตรา ๑๒ บัญญัติว่า "หญิงมีสามี ให้ใช้ชื่อสกุลของสามี"

ข้อเสนอแนะ ควรบัญญัติใหม่ โดยใช้ข้อความต่อไปนี้

"ชายหญิงเมื่อสมรสแล้ว มีสิทธิเลือกใช้ชื่อสกุลของตนเองหรือของคู่สมรสก็ได้"

๖. พระราชกฤษฎีกาให้ใช้คำนำนามสตรี พระพุทธศักราช ๒๔๖๐

"ข้อ ๑ (ก) ถ้าเป็นผู้ที่ยังไม่มีสามี ให้ใช้คำว่า "นางสาว" เป็นคำนำนามเดิมและนามสกุลของตน

ตัวอย่างเช่น "นางสาวอบ เอกะวัต" เป็นต้น

(ข) ถ้าเป็นผู้ที่มีสามีแล้ว แต่สามีเป็นผู้ยังไม่บรรดาศักดิ์ ให้ใช้คำว่า "นาง" เป็นคำนำนาม แล้วเอานามสกุลสามีเข้าประกอบ

ตัวอย่าง เช่น "นางม้วน เอกะวัต" เป็นต้น

สำหรับคำนำนามบุคคลเพศชาย มีประกาศพระราชบัญญัติให้ใช้คำนำหน้าชื่อชนต่าง ๆ สมัยรัชกาลที่ ๕ (ประชุมประกาศรัชกาลที่ ๕ พ.ศ. ๒๓๙๔-๒๔๐๔) ให้ใช้คำว่า "นาย" สำหรับสามัญชน และ "อ้าย" สำหรับลูกหมู่ไพร่หลวง ทาสและเชลย ไม่มีบทบัญญัติว่าจะต้องเปลี่ยนคำนำนามเมื่อทำการสมรสแล้ว

ข้อเสนอแนะ ควรใช้คำกลางๆ ที่ไม่แสดงสถานภาพการสมรสของหญิงเพื่อให้เหมือนกับชายที่ใช้คำว่า "นาย" โดยไม่ต้องแสดงสถานภาพการสมรส หรือยกเลิกการใช้คำนำหน้านามทั้งหญิงและชาย หรือใช้คำนำหน้านามชายที่แสดงสถานภาพสมรส

๗. พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘

มาตรา ๘ บัญญัติว่า

“หญิงซึ่งเป็นคนต่างด้าวและได้สมรสกับผู้มีสัญชาติไทย ถ้าประสงค์จะได้สัญชาติไทย ให้ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

การอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ได้สัญชาติไทย ให้อยู่ในดุลพินิจของรัฐมนตรี”

ข้อเสนอนี้ คงให้ทั้งชายและหญิง มีสิทธิขอถือสัญชาติตามคู่สมรสได้เท่าเทียมกัน โดยเพิ่มคำว่า “ชาย หรือ.....” หน้าบทบัญญัติเดิม หรือยกเลิกมาตรา ๘ เพื่อให้มีการเลือกปฏิบัติ

๘. ประมวลกฎหมายอาญา

๘.๑ ความผิดเกี่ยวกับเพศ

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๗๖ บัญญัติว่า “ผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราหญิงซึ่งมิใช่ภริยาของตน โดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยหญิงอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้หญิงเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดพันบาทถึงสี่หมื่นบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกได้กระทำโดยมีหรือใช้อาวุธปืน หรือวัตถุระเบิด หรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันอันมีลักษณะเป็นการโทรมหญิง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต”

มาตรา ๒๗๗ บัญญัติว่า “ผู้ใดกระทำชำเราเด็กหญิงอายุยังไม่เกินสิบห้าปีซึ่งมิใช่ภริยาของตน โดยเด็กหญิงนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดพันบาทถึงสี่หมื่นบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกเป็นการกระทำแก่เด็กหญิงอายุยังไม่
เกินสิบสามปี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นสี่พันบาท
ถึงสี่หมื่นบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกหรือวรรคสองได้กระทำโดยร่วม
กระทำความผิดด้วยกันอันมีลักษณะเป็นการ**โทรมเด็กหญิงและเด็กหญิง**นั้นไม่ยินยอม
หรือได้กระทำโดยมีอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิดหรือโดยใช้อาวุธ ต้องระวางโทษจำคุกตลอด
ชีวิต

ความผิดตามที่บัญญัติไว้ในวรรคแรก ถ้าเป็นการกระทำที่ชายกระทำกับ
เด็กหญิงอายุกว่าสิบสามปีแต่ยังไม่เกินสิบห้าปี โดย**เด็กหญิง**นั้นยินยอมและภายหลังศาล
อนุญาตให้ชายและ**เด็กหญิง**นั้นสมรสกัน ผู้กระทำผิดไม่ต้องรับโทษ ถ้าศาลอนุญาตให้
สมรสในระหว่างที่ผู้กระทำผิดกำลังรับโทษในความผิดนั้นอยู่ ให้ศาลปล่อยผู้กระทำความ
ผิดนั้นไป”

ข้อเสนอแนะ ให้แก้ไขข้อความในมาตรา ๒๗๖ และ ๒๗๗ โดยใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๗๖ ผู้ใดหมิ่นกระทำการทำเราผู้อื่น โดยขู่เชิญด้วยประการใด ๆ
โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยผู้นั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้ผู้นั้น
เข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปด
พันบาทถึงสี่หมื่นบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกได้กระทำโดยมีหรือใช้อาวุธปืน หรือ
วัตถุระเบิด หรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันอันมีลักษณะเป็นการ**โทรมผู้อื่น** ต้อง
ระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือจำ
คุกตลอดชีวิต”

“มาตรา ๒๗๗ ผู้ใดกระทำการทำเราเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี โดยเด็กนั้นจะ
ยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดพันบาท
ถึงสี่หมื่นบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกเป็นการกระทำแก่**เด็ก**อายุยังไม่เกิน
สิบสามปี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นสี่พันบาทถึง
สี่หมื่นบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกหรือวรรคสองได้กระทำโดยร่วม
กระทำความผิดด้วยกันอันมีลักษณะเป็นการโจรกรรมแต่ผู้และผู้นั้นไม่ยินยอม หรือได้
กระทำโดยมีอาวุธปืน หรือวัตถุระเบิด หรือโดยใช้อาวุธ ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต

ความผิดตามที่บัญญัติไว้ในวรรคแรก ถ้าเป็นการกระทำที่ผู้กระทำกระทำ
๗๖ เต็มอายุกว่าสิบสามปีแต่ยังไม่เกินสิบห้าปี ซึ่งเป็นคู่สมรสของตนโดยคู่สมรสนั้นยินยอม
ให้ถือว่าการกระทำนั้นไม่เป็นความผิด

ความผิดตามที่บัญญัติไว้ในวรรคแรก ถ้าเป็นการกระทำที่ผู้กระทำกระทำ
๗๖ เต็มอายุกว่าสิบสามปีแต่ยังไม่เกินสิบห้าปี โดยผู้นั้นยินยอมและภายหลังศาลอนุญาต
ให้ผู้กระทำและผู้ซึ่งยินยอมสมรสกัน ผู้กระทำไม่ต้องรับโทษ ถ้าศาลอนุญาตให้สมรสในระหว่าง
ที่ผู้กระทำผิดกำลังรับโทษในความผิดนั้นอยู่ ให้ศาลปล่อยผู้กระทำ ความผิดนั้นไป”

๘.๒ ความผิดฐานทำแท้ง

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๐๑ บัญญัติว่า

“หญิงใดทำให้ตนเองแท้งลูก หรือยอมให้ผู้อื่นทำให้ตนเองแท้งลูก ต้อง
ระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

กฎหมายลงโทษหญิงที่ทำให้ตนเองแท้งลูกแต่ไม่ลงโทษชายที่ทำให้หญิง
ตั้งครรภ์แล้วไม่รับผิดชอบ กฎหมายได้บัญญัติกรณียกเว้นโทษฐานทำแท้งเพียง ๒
ประการ ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๐๕ คือ

“ถ้าเป็นการกระทำของนายแพทย์และ

(๑) จำเป็นต้องกระทำเนื่องจากสุขภาพของหญิงนั้น หรือ

(๒) หญิงมีครรภ์เนื่องจากการกระทำความผิดอาญาตามที่บัญญัติไว้ใน

มาตรา ๒๗๖ มาตรา ๒๗๗ มาตรา ๒๗๘ มาตรา ๒๗๙ หรือ มาตรา ๒๘๔

ผู้กระทำไม่มีความผิด”

ข้อเสนอแนะ ควรเพิ่มข้อยกเว้นให้ทำแท้งได้โดยจัดให้มีกลไกการพิจารณา
อนุญาตโดยคณะกรรมการแพทย์และในช่วงอายุการตั้งครรภ์ที่ยอมรับได้

สภาผู้แทนราษฎรได้เคยมีมติเมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๒๔ ให้เพิ่มข้อ
ยกเว้นอีก ๒ ข้อ รวมเป็น ๔ ข้อ คือ

(๑) จำเป็นต้องกระทำเนื่องจากสุขภาพทางกายหรือทางจิตของหญิง

นั้น หรือ

(๒) หากทารกในครรภ์คลอดออกมาจะพิการทางกายหรือทางจิต

(๓) เมื่อมีการคุมกำเนิดของหญิงหรือสามีซึ่งได้กระทำภายใต้การควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเวชกรรมแล้วไม่ได้ผล หรือ

(๔) หญิงมีครรภ์เนื่องจากการกระทำความผิดอาญาตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา ๒๗๖ มาตรา ๒๗๗ มาตรา ๒๗๘ มาตรา ๒๗๙ หรือ มาตรา ๒๘๔ ผู้กระทำไม่มีความผิด

เห็นควรให้เป็นไปตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

๘.๓ ความผิดฐานค้าหญิงและเด็ก

ขณะนี้ร่างพระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ.... ผ่านการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่งแล้ว โดยอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญที่สภาแต่งตั้ง ในส่วนที่เป็นบทลงโทษทางอาญา ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาให้ครอบคลุมถึงการกระทำต่อเด็กชาย และขยายขอบเขตของฐานความผิดให้กว้างขึ้น รวมถึงกำหนดให้การกระทำ ความผิดนอกราชอาณาจักรต้องรับโทษในราชอาณาจักรด้วย (ดูร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในภาคผนวก)

๘.๔ ความผิดฐานร่วมประเวณีกับญาติสืบสายโลหิต (INCEST)

“มาตรา ๒๘๕ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๗๖ มาตรา ๒๗๗ มาตรา ๒๗๘ มาตรา ๒๗๙ มาตรา ๒๘๐ มาตรา ๒๘๑ มาตรา ๒๘๒ หรือ มาตรา ๒๘๓ เป็นการกระทำกับผู้สืบสันดาน ศิษย์ซึ่งอยู่ในความดูแล ผู้อยู่ในความควบคุมตามหน้าที่ราชการหรือผู้อยู่ในความปกครอง ในความพิทักษ์ หรือในความอนุบาล ผู้กระทำความผิดระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ หนึ่งในสาม”

ข้อเสนอแนะ

เพื่อรักษาคุณภาพประชากรด้วยเหตุผลทางการแพทย์ และเพื่อรักษาศีลธรรมอันดีของประชาชน ควรลงโทษการร่วมประเวณีกับญาติสืบสายโลหิต ควรเพิ่มมาตรา ๒๘๕ ทวิ โดยใช้ข้อความดังต่อไปนี้

“มาตรา ๒๘๕ ทวิ ผู้ใดร่วมประเวณีกับญาติสืบสายโลหิตโดยตรงขึ้นไปหรือลงมา หรือร่วมประเวณีกับพี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดาหรือมารดา ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดพันบาทถึงสี่หมื่นบาท

ความเป็นญาติดังกล่าวมานี้ ให้ถือตามสายโลหิตโดยไม่คำนึงว่าจะเป็นที่เกิดโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่”

๘.๕ ความผิดฐานเผยแพร่สื่อลามก

“มาตรา ๒๘๗ ผู้ใด

(๑) เพื่อความประสงค์แห่งการค้า หรือโดยการค้า เพื่อการแจกจ่ายหรือเพื่อการแสดงออกแก่ประชาชน ทั้ง ผิด มีไว้ นำเข้าหรือยังให้นำเข้าในราชอาณาจักร ส่งออกหรือยังให้ส่งออกไม่ออกราชอาณาจักร พาไปหรือยังให้พาไป หรือทำให้แพร่หลาย โดยประการใด ๆ ซึ่งเอกสาร ภาพเขียน ภาพพิมพ์ ภาพระบายสี สิ่งพิมพ์ รูปภาพ ภาพโฆษณา เครื่องหมาย รูปถ่าย ภาพยนตร์ แถบบันทึกเสียง แถบบันทึกภาพหรือสิ่งอื่นใด อันลามก

(๒) ประกอบการค้า หรือมีส่วนหรือเข้าเกี่ยวข้องในการค้าเกี่ยวกับวัตถุหรือสิ่งของลามกดังกล่าวแล้ว จำหน่ายหรือแสดงออกแก่ประชาชน หรือให้เข้าวัตถุหรือสิ่งของเช่นว่านั้น

(๓) เพื่อจะช่วยการทำให้แพร่หลาย หรือการค้าวัตถุหรือสิ่งของลามกดังกล่าวแล้ว โฆษณาหรือโฆษณาโดยประการใด ๆ ว่ามีบุคคลกระทำการอันเป็นความผิดตามมาตรานี้ หรือโฆษณาหรือโฆษณาว่าวัตถุหรือสิ่งของลามกดังกล่าวแล้วจะหาได้จากบุคคลใด หรือโดยวิธีใด

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ข้อเสนอแนะ ให้เพิ่มมาตรา ๒๘๗ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายอาญา โดยใช้ข้อความต่อไปนี้

“มาตรา ๒๘๗ ทวิ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๘๗ เป็นการกระทำโดยมีภาพหรือเสียงของเด็กอายุยังไม่เกินสิบแปดปีบันทึกหรือปรากฏอยู่ในวัตถุหรือสิ่งของลามกนั้น ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงเจ็ดหมื่นบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๘๗ เป็นการกระทำโดยมีภาพหรือเสียงของเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีบันทึกหรือปรากฏอยู่ในวัตถุหรือสิ่งของลามกนั้น ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

ผู้ใดมีวัตถุหรือสิ่งของลามกดังกล่าวในวรรคแรกหรือวรรคสองไว้ในครอบครอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี และปรับไม่เกินสามหมื่นบาท”

๙. กฎ ระเบียบเกี่ยวกับการรับเข้าศึกษา

ก. กระทรวงศึกษาธิการแจ้งว่า ได้กำหนดให้ทุกรัฐบาลที่รับผิดชอบเปิดโอกาสให้ชาย-หญิงมีโอกาสทางการศึกษาเท่าเทียมกัน และจะแจ้งให้สถาบันการศึกษาทุกแห่งในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการดำเนินการตามนโยบายอย่างจริงจัง (หนังสือที่ ศษ. ๐๒๐๕/๑๖๔๙๓ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๓๙ จาก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี)

ข. ทบวงมหาวิทยาลัยแจ้งว่า มิได้มีเจตนาเพื่อกีดกันทางเพศ แต่รับนักเรียนเข้าศึกษาโดยคำนึงถึงความเหมาะสมในการศึกษาและการประกอบอาชีพของแต่ละเพศเป็นหลัก ขณะนี้ยังมีหลายสถาบันที่กำหนดสัดส่วนชายหญิงในการรับเข้าศึกษา (หนังสือที่ ทม. ๐๒๑๑/๒๕๐๖๔ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๓๙ จาก รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี)

ข้อเสนอแนะ

๑. ไม่ควรมีการจำกัดสัดส่วนชายหญิงในการรับเข้าศึกษา
๒. ในกรณีที่ต้องจำกัดสัดส่วนชายหญิง ควรให้มีสัดส่วนที่เท่ากัน
๓. การศึกษาทางศาสนาของผู้หญิง ควรปรับระเบียบการเรียนพระปริยัติธรรมให้หญิงที่สอบได้ตามหลักสูตรได้เป็นเปรียญด้วย

ส่วนที่ ๒
กฎหมายเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕)
พุทธศักราช ๒๕๓๘

“มาตรา ๖๕ รัฐพึงส่งเสริมและบำรุงการศึกษาอบรมและการฝึกอาชีพตามความเหมาะสมและความต้องการของประเทศ และพึงส่งเสริมให้เอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมทุกระดับตามที่กฎหมายบัญญัติ

การจัดระบบการศึกษาอบรมเป็นหน้าที่ของรัฐโดยเฉพาะ สถานศึกษาทั้งปวงย่อมอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ

การศึกษาอบรมภาคบังคับในสถานศึกษาของรัฐ จะต้องจัดให้โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียนและโดยทั่วถึงอย่างมีประสิทธิภาพ

การศึกษาระบบขั้นอุดมศึกษา รัฐพึงจัดให้สถานศึกษาดำเนินกิจการได้โดยอิสระภายในขอบเขตตามที่กฎหมายบัญญัติ

รัฐพึงช่วยเหลือผู้ยากไร้และด้อยโอกาสให้ได้รับทุนและปัจจัยต่าง ๆ ในการศึกษาอบรมและการฝึกอาชีพ”

“มาตรา ๖๘ รัฐพึงสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาพลเมืองของชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กและเยาวชนให้เป็นผู้มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา คุณธรรม และจริยธรรม”

ข้อเสนอนี้ ครอบคลุมไว้ซึ่งบทบัญญัติทั้งสองมาตราในรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ และหากจะแสดงให้เห็นถึงความตั้งใจแน่วแน่ในอันที่จะขจัดถึงบทบาทหน้าที่ของรัฐในเรื่องดังกล่าวก็ควรจะแก้ไขคำว่า “พึง” เป็น “มีหน้าที่รับผิดชอบ”

๒. กฎหมายครอบครัว เรื่อง “สิทธิในการใช้ชื่อสกุล”

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๖๑ บัญญัติว่า

“บุตรมีสิทธิใช้ชื่อสกุลของบิดา

ในกรณีที่บิดาไม่ปรากฏ บุตรมีสิทธิใช้ชื่อสกุลของมารดา”

ข้อเสนอแนะ ควรบัญญัติใหม่โดยเพิ่มข้อความในวรรคสองและเลื่อนข้อความ
วรรคสองเดิมเป็นวรรคสาม ดังนี้

“มาตรา ๑๕๖๑ บุตรมีสิทธิใช้ชื่อสกุลของบิดา

เมื่อบุตรบรรลุนิติภาวะแล้ว บุตรมีสิทธิเลือกใช้ชื่อสกุลของมารดาได้

ในกรณีที่บิดาไม่ปรากฏ บุตรมีสิทธิใช้ชื่อสกุลของมารดา”

๓. ระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร

พ.ศ. ๒๕๓๕ ส่วนที่ ๓ การจัดทำทะเบียนราษฎร ตอนที่ ๓

ทะเบียนคนเกิด

“ข้อ ๕๒ เมื่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นได้รับแจ้งว่ามีคน
สัญชาติไทยเกิดในบ้าน ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) เรียกสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านและบัตรประจำตัวของผู้แจ้งหรือบัตร
ประจำตัวบิดามารดา (ถ้ามี) หนังสือรับรองการเกิด (ถ้ามี) แล้วตรวจสอบกับทะเบียน
บ้าน

(๒) ลงรายการในสูติบัตรทั้ง ๓ ตอน

(๓) เพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านและสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน

(๔) มอบสูติบัตรตอนที่ ๑ และหลักฐานประกอบการแจ้งคืนให้ผู้แจ้ง

(๕) สูติบัตรตอนที่ ๒ รายงานตามระเบียบที่กำหนดในข้อ ๑๓๒ (๑)

(๖) สูติบัตรตอนที่ ๓ ส่งหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่

กรณีไม่แจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งซึ่งผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนด ให้ดำเนินการ
การดังนี้

(๑) รับแจ้งตามแบบพิมพ์ที่กำหนดในข้อ ๑๓๕ (๓)

(๒) ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง (๑)

(๓) รวบรวมหลักฐานส่งให้นายทะเบียนอำเภอดำเนินการต่อไป

(๔) นายทะเบียนอำเภอดำเนินการตามวรรคหนึ่ง (๒) - (๖)”

ข้อเสนอนอเหนือ ในกรณีที่มี Computer on line ทั้งระบบในการจัดทำทะเบียนราษฎรแล้ว ควรแก้ไขระเบียบการแจ้งเกิดข้อ ๕๒ ทั้งหมด เพื่อให้ผู้ใช้แรงงานหรือผู้ที่ทำงานนอกถิ่นฐานซึ่งเป็นญาติพี่น้องของตนได้แจ้งเกิดด้วยความสะดวก ทั้งนี้เพื่อให้สามารถแจ้งเกิดได้ตามกฎหมายโดยสมบูรณ์

๘. ประมวลกฎหมายอาญา

ก. ความผิดเกี่ยวกับเพศ

“มาตรา ๒๘๗ ผู้ใดกระทำชำเราเด็กหญิงอายุยังไม่เกินสิบห้าปีซึ่งมิใช่ภริยาของตน โดยเด็กหญิงนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดพันบาทถึงสี่หมื่นบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกเป็นการกระทำแก่เด็กหญิงอายุยังไม่เกินสิบสามปี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นสี่พันบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกหรือวรรคสองได้กระทำโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันอันมีลักษณะเป็นการโทรมเด็กหญิงและเด็กหญิงนั้นไม่ยินยอมหรือได้กระทำโดยมีอาวุธในหรือวัตถุระเบิดหรือโดยใช้อาวุธ ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต

ความผิดตามบทบัญญัติไว้ในวรรคแรก ถ้าเป็นการกระทำที่ชายกระทำกับเด็กหญิงอายุกว่าสิบสามปีแต่ยังไม่เกินสิบห้าปี โดยเด็กหญิงนั้นยินยอมและภายหลังศาลอนุญาตให้ชายและเด็กหญิงนั้นสมรสกัน ผู้กระทำผิดไม่ต้องรับโทษ ถ้าศาลอนุญาตให้สมรสในระหว่างที่ผู้กระทำผิดกำลังรับโทษในความผิดนั้นอยู่ ให้ศาลปล่อยผู้กระทำความผิดนั้นไป”

“มาตรา ๒๘๖ ผู้ใดเพื่อให้สำเร็จความใคร่ของผู้อื่น เป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือชักพาไปเพื่อการอนาจารซึ่งหญิง แม้หญิงนั้นจะยินยอมก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท ไม่ว่าการกระทำต่าง ๆ อันประกอบเป็นความผิดนั้น จะได้กระทำในประเทศต่างกันหรือไม่

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกเป็นการกระทำแก่เด็กหญิงหรือหญิงอายุยังไม่เกินสิบแปดปี ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หกพันบาทถึงสามหมื่นบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสองเป็นการกระทำแก่เด็กหญิงอายุยังไม่
เกินสิบห้าปี ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่น
บาทถึงสี่หมื่นบาท

ผู้ใดเพื่อให้สำเร็จความใคร่ของผู้อื่น รับตัวเด็กหญิงหรือหญิงซึ่งมีผู้จัดหา
ล่อไปหรือชักพาไปตามวรรคแรก วรรคสอง หรือวรรคสาม หรือสนับสนุนในการกระทำ
ความผิดดังกล่าว ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้ในวรรคแรก วรรคสอง หรือวรรคสาม
แล้วแต่กรณี "

"มาตรา ๒๘๓ ผู้ใดเพื่อให้สำเร็จความใคร่ของผู้อื่น เป็นธุระจัดหา ล่อไป
หรือชักพาไปเพื่อการอนาจารซึ่งหญิง โดยใช้อุบายหลอกลวง ชูเชิญ ใช้กำลังประทุษ
ร้าย ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรมหรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใด ต้องระวาง
โทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท ไม่ว่าจะ
กระทำต่าง ๆ อันประกอบเป็นความผิดนั้น จะได้กระทำในประเทศต่างกันหรือไม่

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกเป็นการกระทำแก่เด็กหญิงอายุยังไม่
เกินสิบแปดปี ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่ง
หมื่นสี่พันบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสองเป็นการกระทำแก่เด็กหญิงอายุยังไม่
เกินสิบห้าปี ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่น
บาทถึงสี่หมื่นบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต หรือประหารชีวิต

ผู้ใดเพื่อให้สำเร็จความใคร่ของผู้อื่น รับตัวเด็กหญิงหรือหญิงซึ่งมีผู้จัดหา
ล่อไป หรือชักพาไปตามวรรคแรก วรรคสอง หรือวรรคสาม หรือสนับสนุนในการกระทำ
ความผิดดังกล่าว ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้ในวรรคแรก วรรคสอง หรือวรรคสาม
แล้วแต่กรณี "

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรแก้ไขคำว่า "เด็กหญิง" เป็น "เด็ก" ทั้งนี้เพื่อเป็นการขยายคำ
จำกัดความให้กว้างขวางเพื่อคุ้มครอง "เด็กชาย" ด้วย

๒. โดยเหตุที่คำว่า "ชาวเรา" หมายความว่าเฉพาะถึงการร่วมประเวณีทำ
นั้น แต่สภาพการณ์ในปัจจุบันปรากฏว่าเด็กไม่ว่าหญิงหรือชายถูกแสวงหาประโยชน์ทาง
เพศในรูปแบบต่าง ๆ โดยการใช้อวัยวะเพศ อวัยวะอื่น ๆ หรือวัตถุต่าง ๆ สวมใส่เข้าไป
ในอวัยวะเพศหรือทวารหนักของเด็ก หรือใช้วิธีอื่น ทั้งนี้เพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ
หรือของผู้อื่น จนเป็นเหตุให้เด็กได้รับความกระทบกระเทือนทั้งทางร่างกายและจิตใจ

หากแก่การบำบัดรักษาเยียวยาให้กลับสู่สภาพเดิมได้ สมควรแก้ไขความหมายของการกระทำซ้ำเราให้กว้างยิ่งขึ้น เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว อีกทั้งในปัจจุบันได้ปรากฏว่ามีการข่มขืนกระทำซ้ำเรา หรือกระทำซ้ำเราแก่เด็กชาย มีการขายบริการทางเพศโดยเด็กชายเป็นจำนวนมาก สมควรแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๗๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญาเพื่อป้องกันและลงโทษบุคคลที่นิยมมีเพศสัมพันธ์กับเด็ก หรือใช้เด็กเป็นสื่อในการทำภาพหรือเสียงให้ปรากฏในวัตถุหรือสิ่งของลามกออกเผยแพร่ให้หนักขึ้น ตลอดจนลงโทษบุคคลซึ่งมีวัตถุหรือสิ่งของลามกดังกล่าวไว้ในครอบครองด้วย

ข. ความผิดต่อร่างกาย

“มาตรา ๒๕๕ ผู้ใดทำร้ายผู้อื่น จนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจของผู้อื่นนั้น ผู้นั้นกระทำความผิดฐานทำร้ายร่างกาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ข้อเสนอแนะ เพื่อป้องกันและปรามการใช้ความรุนแรงภายในครอบครัว ควรเพิ่มข้อความเป็นวรรคสองของ มาตรา ๒๕๕ ว่า

“มาตรา ๒๕๕ ผู้ใดทำร้ายผู้อื่น จนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจของผู้อื่นนั้น ผู้นั้นกระทำความผิดฐานทำร้ายร่างกาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำตามวรรคแรกเป็นการกระทำที่สามิกระทำต่อภริยา ภริยากระทำต่อสามี บุพการีกระทำต่อบุตรหลาน หรือบุตรหลานกระทำต่อบุพการี ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสี่ปี หรือปรับไม่เกินแปดพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ค. ความผิดฐานทารุณต่อเด็ก

“มาตรา ๓๙๘ ผู้ใดกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการทารุณต่อเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี คนป่วยเจ็บหรือคนชรา ซึ่งต้องพึงผู้หนึ่งในการดำรงชีพหรือการอื่นใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ข้อเสนอแนะ ควรกำหนดให้ผู้ซึ่งพบบเห็นเหตุการณ์มีหน้าที่แจ้งเจ้าพนักงาน โดยเพิ่มข้อความเป็นวรรคสองของ มาตรา ๓๙๘ ว่า

“ผู้ใดพบบเห็นการกระทำดังกล่าวในวรรคแรก ซึ่งตนเองแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้แต่ไม่แจ้ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

๕. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“มาตรา ๑๗๗ ศาลมีอำนาจสั่งให้พิจารณาเป็นการลับ เมื่อเห็นสมควร โดยผลการหรือโดยคำร้องขอของคู่ความฝ่ายใด แต่ต้องเพื่อประโยชน์แห่งความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันความลับอันเกี่ยวกับความปลอดภัยของประเทศมิให้ล่วงรู้ถึงประชาชน”

ข้อเสนอแนะ ควรเพิ่มข้อความ “หรือเพื่อคุ้มครองสิทธิของสตรี เด็กและเยาวชนในความคิดเกี่ยวกับเพศ” จึงเห็นสมควรบัญญัติข้อความใหม่ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๗ ว่า

“มาตรา ๑๗๗ ศาลมีอำนาจสั่งให้พิจารณาเป็นการลับ เมื่อเห็นสมควร โดยผลการหรือโดยคำร้องขอของคู่ความฝ่ายใด แต่ต้องเพื่อประโยชน์แห่งความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อคุ้มครองสิทธิของสตรี เด็กและเยาวชนในความคิดเกี่ยวกับเพศ หรือเพื่อป้องกันความลับอันเกี่ยวกับความปลอดภัยของประเทศมิให้ล่วงรู้ถึงประชาชน”

๖. พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๒๓-๒๕๓๔

มาตรา ๔ ได้ให้นิยามคำว่า “บุตร” ว่าหมายความถึง บุตรโดยชอบด้วยกฎหมายซึ่งมีอายุไม่เกินยี่สิบห้าปีในวันที่ ๑ พฤษภาคม ของทุกปี แต่ไม่รวมถึงบุตรบุญธรรมและบุตรซึ่งบิดามารดาได้ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของผู้อื่น

ข้อเสนอแนะ ควรบัญญัติใหม่เพื่อให้เด็กที่เป็นบุตรบุญธรรมมีสิทธิในเงินสวัสดิการด้วย ดังนี้

มาตรา ๔ “บุตร” หมายความว่า บุตรโดยชอบด้วยกฎหมาย และบุตรบุญธรรม ซึ่งมีอายุไม่เกินยี่สิบห้าปีในวันที่ ๑ พฤษภาคม ของทุกปี แต่ไม่รวมถึงบุตรซึ่งบิดามารดาได้ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของผู้อื่นแล้ว

๗. ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องการคุ้มครองแรงงาน

(ก.) หมวด ๓ การให้แรงงานเด็ก ข้อ ๒๐ ข้อ ๒๑ ข้อ ๒๒ และข้อ ๒๓

“ข้อ ๒๐ ห้ามมิให้นายจ้างรับเด็กอายุต่ำกว่าสิบสามปีบริบูรณ์เป็นลูกจ้าง
 ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับการรับเด็กอายุไม่ต่ำกว่าสิบสองปี
 บริบูรณ์เป็นลูกจ้างก่อนวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ”

“ข้อ ๒๑ ห้ามมิให้นายจ้างรับเด็กอายุตั้งแต่สิบสามปีบริบูรณ์แต่ยังไม่ถึงสิบ
 ห้าปีบริบูรณ์เป็นลูกจ้าง เว้นแต่

(๑) รับเด็กเป็นลูกจ้างทำงานตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด ซึ่งงาน
 นั้นต้องไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ อนามัย และความเจริญเติบโตของร่างกาย

(๒) รับเด็กเป็นลูกจ้างทำงานอื่นที่กระทรวงมหาดไทยมิได้กำหนดตาม
 (๑) โดยยื่นทำขออนุญาตพนักงานตรวจแรงงานตามแบบที่อธิบดีกำหนด และได้รับอนุญาต
 จากพนักงานตรวจแรงงาน

การอนุญาตตาม (๒) ให้พนักงานตรวจแรงงานตรวจสอบว่างานนั้นไม่เป็น
 อันตรายต่อสุขภาพ อนามัย ความเจริญเติบโต ไม่กระทบกระเทือนต่อจิตใจของเด็ก ไม่
 ขัดต่อศีลธรรมและเป็นงานที่ไม่ต้องห้ามตามประกาศนี้ พนักงานตรวจแรงงานจึงจะ
 อนุญาตให้นายจ้างจ้างเด็กเข้าทำงานในงานนั้นได้ ในการนี้พนักงานตรวจแรงงานจะ
 กำหนดเงื่อนไขการใช้งานไว้ด้วยก็ได้”

“ข้อ ๒๒ ในการจ้างเด็กแต่ละราย เด็กนั้นจะต้องมีหลักฐานของทางราชการ
 แสดงวันเดือนปีเกิด ถ้าเด็กยังไม่สามารถแสดงวันเดือนปีเกิด ให้บิดามารดาหรือผู้
 ปกครองของเด็กรับรองวันเดือนปีเกิดที่ถูกต้องไว้ก่อน แล้วนำหลักฐานของทางราชการ
 มาแสดงโดยไม่ชักช้า

ให้นายจ้างเก็บหลักฐานตามวรรคหนึ่งไว้พร้อมที่จะให้พนักงานตรวจแรง
 งานตรวจสอบได้ในเวลาทำงาน

ให้นายจ้างที่จ้างลูกจ้างเด็กรายงานการจ้างลูกจ้างเด็กในรอบปีต่อพนักงาน
 ตรวจแรงงานตามแบบที่อธิบดีกำหนดภายในเดือนมกราคมของปีถัดไป”

“ข้อ ๒๓ ให้นายจ้างกำหนดเวลาทำงานปกติประจำวันของลูกจ้างอายุตั้ง
 แต่สิบสามปีแต่ยังไม่ถึงสิบแปดปีบริบูรณ์ไม่เกินวันละแปดชั่วโมง

ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างอายุตั้งแต่สิบสามปีบริบูรณ์แต่ยังไม่ถึงสิบห้าปีบริบูรณ์ทำงานในวัน เวลา หรือลักษณะงาน ดังต่อไปนี้

(๑) ทำงานในวันหยุด

(๒) ทำงานล่วงเวลา

(๓) ทำงานในระหว่างเวลา ๒๒.๐๐ นาฬิกา ถึง ๐๖.๐๐ นาฬิกา เว้นแต่ลูกจ้างนั้นทำงานเป็นผู้แสดงภาพยนตร์ ละคร หรือการแสดงอย่างอื่นที่คล้ายคลึงกัน แต่ต้องจัดให้ลูกจ้างนั้นมีการพักผ่อนในเวลาดังกล่าวตามสมควร”

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรกำหนดอายุการจ้างแรงงานเด็กไม่ต่ำกว่า ๑๕ ปีบริบูรณ์ ทั้งนี้เพื่อคุ้มครองเด็กซึ่งอยู่ในวัยกำลังเจริญเติบโตให้ได้ศึกษาเล่าเรียน พักผ่อนตามวัยและพัฒนาการตามสมควรของเด็ก

๒. ควรให้นายจ้างที่จ้างลูกจ้างเด็กรายงานการจ้างลูกจ้างเด็กต่อพนักงานตรวจแรงงานทุก ๆ ๓๐ วัน ทั้งนี้เพื่อให้รู้ถึงความเปลี่ยนแปลงและความเคลื่อนไหวของการจ้างแรงงานเด็ก เพื่อการตรวจสอบการบังคับใช้กฎหมาย กฎ หรือระเบียบในเรื่องที่เกี่ยวกับการคุ้มครองแรงงานเด็กเรื่องอื่น ๆ ได้

๓. ควรแก้ไขข้อความในข้อ ๒๓ เพื่อกำหนดเกณฑ์อายุของเด็กและเยาวชนออกเป็นสองช่วงอายุ และเพิ่มข้อกำหนดชั่วโมงการทำงาน รวมทั้งช่วงเวลาการหยุดพักผ่อนของเด็กและเยาวชน เป็นดังนี้

“ข้อ ๒๓ ให้นายจ้างกำหนดเวลาทำงานปกติประจำวันของลูกจ้างอายุตั้งแต่สิบห้าปีแต่ยังไม่ถึงสิบแปดปีบริบูรณ์ไม่เกินวันละแปดชั่วโมง โดยให้มีช่วงพักระหว่างชั่วโมงทุกสองชั่วโมง

ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างอายุตั้งแต่สิบสามปีบริบูรณ์แต่ยังไม่ถึงสิบห้าปีบริบูรณ์ ทำงานในวัน เวลา หรือลักษณะงานดังต่อไปนี้

(๑) ทำงานในวันหยุด

(๒) ทำงานล่วงเวลา

(๓) ทำงานในระหว่างเวลา ๒๒.๐๐ นาฬิกา ถึง ๐๖.๐๐ นาฬิกา เว้นแต่ลูกจ้างนั้นทำงานเป็นผู้แสดงภาพยนตร์ ละคร หรือการแสดงอย่างอื่นที่คล้ายคลึงกัน แต่ต้องจัดให้ลูกจ้างนั้นมีการพักผ่อนในเวลาดังกล่าวตามสมควร

(๔) ทำงานเกินวันละหกชั่วโมง ทั้งนี้ โดยให้มีช่วงพักระหว่างชั่วโมงทุกชั่วโมง”

(ข) หมวด ๗.สวัสดิการ. ข้อ ๖๓ ถึง ข้อ ๖๗

“ข้อ ๖๓ ให้นายจ้างจัดให้มีน้ำสะอาดสำหรับดื่ม ห้องน้ำ และส้วมอันถูกต้องตามสุขลักษณะและมีปริมาณเพียงพอแก่ลูกจ้างตามที่กระทรวงมหาดไทยจะได้อำหนด”

“ข้อ ๖๔ ให้นายจ้างจัดให้มีบริการเพื่อช่วยเหลือนักจ้างเมื่อประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ในการปฐมพยาบาลหรือในการรักษาพยาบาลตามสภาพของงานตามที่กระทรวงมหาดไทยจะได้อำหนด”

“ข้อ ๖๕ ให้นายจ้างจัดให้มีเครื่องป้องกันอันตรายสำหรับงานอันอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือร่างกายของลูกจ้าง ทั้งนี้ ตามที่กระทรวงมหาดไทยจะได้อำหนด ให้นายจ้างจัดให้แพทย์แผนปัจจุบันชั้นหนึ่งตรวจร่างกายลูกจ้างซึ่งทำงานตามวรรคหนึ่งไม่น้อยกว่าปีละหนึ่งครั้ง และเก็บบันทึกผลการตรวจไว้ ณ สถานที่ทำงานไม่น้อยกว่าห้าปี”

“ข้อ ๖๖ ให้นายจ้างจัดให้มีการระบายน้ำและสิ่งโสโครก แสงสว่าง ทางออกฉุกเฉิน ในอาคารที่ลูกจ้างทำงานตามมาตรฐานและวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยจะได้อำหนด

ความข้อนี้นี้ให้ใช้บังคับแก่โรงงานที่ตีงปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน”

“ข้อ ๖๗ ให้นายจ้างเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายตามหมวดนี้”

ข้อเสนอแนะ

ควรให้สวัสดิการแรงงานเด็กเพิ่มขึ้นจากแรงงานทั่วไป เช่น ให้โอกาสในการศึกษาอบรมเพื่อให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาตามวัย และมีสุขภาพของที่อยู่อาศัย รวมทั้งโภชนาการที่เหมาะสม

๔. ประกาศของคณะปฏิวัติเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน

(ก) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๓๒

ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้มุ่งคุ้มครองความประพฤติและการแต่งกายของนักเรียนนักศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีสารวัตรนักเรียนและนักศึกษาเป็นเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ มีอำนาจนำตัวนักเรียนนักศึกษาที่ทำความประพฤติชั่วไปมอบให้ครูใหญ่หรือผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่ออบรมสั่งสอนหรือลงโทษได้

(ข) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๙๔

ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้มุ่งคุ้มครองเด็กโดยทั่ว ๆ ไป ห้ามการกระทำที่จะเป็นภัยต่อเด็ก ๗ ประการ ดังที่มีบัญญัติไว้ใน ข้อ ๒๐ คือ

“ข้อ ๒๐ ห้ามมิให้บุคคลใด

(๑) ทอดทิ้งเด็กไว้ในสถานพยาบาลหรือสถานรับเลี้ยงเด็ก หรือทอดทิ้งเด็กไว้กับบุคคลที่รับจ้างเลี้ยงเด็ก

(๒) โฆษณาเพื่อรับเด็กหรือยกเด็กให้บุคคลอื่น เว้นแต่เพื่อประโยชน์ของทางราชการ

(๓) ซื้อ ขาย หรือแลกเปลี่ยนเด็กด้วยทรัพย์สิน เว้นแต่กรณีที่ทรัพย์สินนั้นเป็นสินสอดหรือของหมั้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(๔) ใช้เด็กเป็นเครื่องมือในการข่มขู่ หรือกระทำการใด ๆ อันเป็นเหตุส่งเสริมให้เด็กขมขู่

(๕) ขายหรือให้สุรา หรือบุหรี่ หรือสิ่งเสพติดให้โทษอื่นใดแก่เด็ก หรือชักจูงให้เด็กดื่มสุรา หรือสูบบุหรี่ หรือเสพสิ่งเสพติดให้โทษอื่นใด เว้นแต่การปฏิบัติทางการแพทย์

(๖) ยอมให้เด็กเข้าเล่นการพนัน

(๗) ชักจูงหรือส่งเสริมให้เด็กประพฤติตนไม่สมควร”

ผู้ฝ่าฝืนข้อห้าม ๗ ประการนี้มีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ข้อ ๒๔ ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๙๔)

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติทั้งสองฉบับและตราเป็นพระราชบัญญัติฉบับใหม่ให้มีเนื้อหาครอบคลุมการสงเคราะห์ การคุ้มครองสวัสดิภาพและการ

พัฒนาเด็กตามแนวทางของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กของสหประชาชาติโดยมีคณะกรรมการทุกระดับนั้น ตั้งแต่ระดับท้องถิ่นจนถึงระดับชาติเป็นผู้ดูแล รวมทั้งกำหนดบทบาทของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และเปิดโอกาสให้องค์กรภาคเอกชน (NGO) ที่ทำงานด้านเด็กเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลเด็กร่วมกับรัฐทุกขั้นตอน ตลอดจนมีการจัดตั้งสถาบันที่รับผิดชอบในด้านการศึกษา วิจัยและฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานโดยตรง กับให้มีกองทุนสนับสนุนให้งานด้านเด็กเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นโดยช่วยเหลือทั้งเด็กและครอบครัวของเด็กที่ประสบปัญหาในขณะเดียวกันด้วย สำหรับเด็กที่ถูกทารุณกรรมจะมีบทบาทผู้ดูแลให้แยกตัวเด็กจากครอบครัวได้เป็นการชั่วคราว และให้การเยียวยารักษาเพื่อฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจให้กลับคืนดีดังเดิม รวมทั้งให้มีผู้คุ้มครองสวัสดิภาพ และให้มีสถานพัฒนาและฟื้นฟูสำหรับเด็กที่ประสบปัญหาร้ายแรง หากครอบครัวเดิมไม่สามารถเลี้ยงดูเด็กได้ ก็ต้องจัดหาครอบครัวอุปถัมภ์ให้เป็นการทดแทน

๒. ควรมีการตรากฎหมายอีกฉบับหนึ่ง คือ “พระราชบัญญัติผู้ตรวจการรัฐสภาด้านสิทธิและเด็กแห่งชาติ” (OMBUDSMAN หรือ PARLIAMENTARY COMMISSIONER) เพื่อให้มีผู้พิทักษ์และคุ้มครองสิทธิเด็กและสิทธิสตรี ซึ่งไม่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับผู้หนึ่งผู้ใด โดยให้รัฐสภาเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบ

ส่วนที่ ๓
กฎหมายเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

๑. รัฐธรรมนูญ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๓๘ มาตรา ๗๘ บัญญัติว่า

“รัฐพึงดำเนินการเพื่อยกระดับคุณภาพ และมาตรฐานการดำรงชีวิตของบุคคลให้สูงขึ้น”

และ มาตรา ๘๘ ทวิ บัญญัติว่า

“รัฐพึงช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้สูงอายุและผู้พิการให้มีสุขภาพกำลังใจ และความหวังในชีวิตเพื่อสามารถดำรงตนอยู่ได้ตามสมควร”

ข้อเสนอแนะ ควรเพิ่มข้อความใน มาตรา ๘๘ ทวิ เป็น วรคสอง ว่า

“รัฐพึงยอมรับและเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุได้มีส่วนร่วมในการใช้ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เพื่อประโยชน์แก่สังคม”

๒. กฎหมายครอบครัว

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๖๓ บัญญัติว่า

“บุตรจำต้องอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดา”

ข้อเสนอแนะ ควรบัญญัติใหม่ดังนี้

“บุคคลจำต้องอุปการะเลี้ยงดูบุพการี”

เพื่อให้หลานมีหน้าที่เลี้ยงดู ปู่ ย่า ตา ยาย ด้วย

๓. พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ มาตรา ๑๐๕ กำหนดบทเฉพาะกาลให้มีการจัดเก็บเงินสมทบเพื่อประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ ภายในหกปี คือ พ.ศ. ๒๕๓๓ แต่ต่อมารัฐบาลได้ตราพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ เมื่อระยะเวลาประกันการชราภาพออกไปโดยบัญญัติว่า

“การจัดเก็บเงินสมทบเพื่อการให้ประโยชน์ทดแทนกรณี สงเคราะห์บุตร และกรณีชราภาพ จะเริ่มดำเนินการเมื่อใดให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา แต่ทั้งนี้ต้องไม่ช้ากว่าวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๑”

ข้อเสนอแนะ ก่อนจะตราพระราชกฤษฎีกาบังคับใช้ ควรจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนประชาชนในวงกว้าง รวมถึงจากคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการสังคมแห่งชาติ (กลศ.) ด้วย

๔. ประมวลกฎหมายอาญา

ความผิดฐานทอดทิ้งเด็ก คนป่วยเจ็บหรือคนชรา มาตรา ๓๐๗ บัญญัติว่า
 “มาตรา ๓๐๗ ผู้ใดมีหน้าที่ตามกฎหมายหรือตามสัญญาต้องดูแลผู้ซึ่งพึ่งตนเองมิได้เพราะอายุ ความเจ็บป่วย ภัยพิการ หรือจิตพิการ ทอดทิ้งผู้ซึ่งพึ่งตนเองมิได้นั้นเสียโดยประการที่น่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ”

ข้อเสนอแนะ ควรเพิ่มข้อความ อีกวรรคหนึ่ง ในมาตรา ๓๐๗ เป็น วรรคสอง ว่า
 “มาตรา ๓๐๗ ผู้ใดมีหน้าที่ตามกฎหมายหรือตามสัญญาต้องดูแลผู้ซึ่งพึ่งตนเองมิได้ เพราะอายุ ความเจ็บป่วย ภัยพิการ หรือจิตพิการทอดทิ้งผู้ซึ่งพึ่งตนเองมิได้นั้นเสียโดยประการที่น่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าภรรยาทำตามวรรคแรก ได้กระทำโดยประมาท ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ทั้งนี้เพื่อเพิ่มการคุ้มครองผู้สูงอายุให้มากขึ้น

๕. ร่างพระราชบัญญัติสวัสดิการสังคม พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการของร่างพระราชบัญญัติสวัสดิการสังคม พ.ศ. เมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๓๕ และมอบให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาปรับไปดำเนินการยกร่างขึ้นใหม่เพื่อให้เป็นกฎหมายแม่บทของงานสวัสดิการสังคม ที่จะเอื้อประโยชน์ต่อกลุ่มเป้าหมายอย่างหลากหลาย รวมทั้งกลุ่มผู้สูงอายุที่มีอายุในข่ายของพระราชบัญญัติประกันสังคมด้วย

ข้อเสนอแนะ ควรเร่งรัดให้เสนอร่างพระราชบัญญัติสวัสดิการสังคม พ.ศ. ต่อรัฐสภาโดยเร็วเพื่อเตรียมความพร้อมให้เกิดผลในการบังคับใช้

๖. ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.

ข้อเสนอแนะ ควรเร่งรัดให้มีการตราพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้สูงอายุที่มีสิทธิในการคุ้มครองระดับด้าน เช่น การให้บริการด้านสุขภาพอนามัย การให้สิทธิประโยชน์พิเศษแก่ผู้สูงอายุในด้านสาธารณสุขประเภทต่าง ๆ การให้การสงเคราะห์ด้านที่พักอาศัยในกรณีที่ขาดไร้อุปการะ การลดหย่อนภาษีเงินได้แก่ผู้สูงอายุ หรือผู้ที่ดูแลผู้สูงอายุ การลดหย่อนภาษี หรือยกเว้นภาษีแก่ธุรกิจ หรือบริการด้านสุขภาพอนามัยแก่ผู้สูงอายุ การยกเว้นภาษีบำรุงบ้านนายแก่ผู้สูงอายุและการส่งเสริมครอบครัวให้ดูแลผู้สูงอายุ ตลอดจนการกำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการคุ้มครองผู้สูงอายุ

๗. ร่างพระราชบัญญัติสิทธิในการตัดสินใจชีวิต พ.ศ.

ควรมีกฎหมายให้สิทธิบุคคลที่เจ็บป่วยจนไม่มีทางเยียวยารักษาได้หรือมีชีวิตอยู่ได้ด้วยเครื่องช่วยชีวิตเท่านั้น สามารถปฏิเสธการรักษาพยาบาล โดยบุคคลนั้นได้แสดงเจตจำนงไว้เป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้าในขณะที่มีสติสัมปชัญญะสมบูรณ์ หรือภายใต้การวินิจฉัยของแพทย์ร่วมกับครอบครัว

ภาคผนวก

ภาคผนวก

๒. อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ

นอกจากกฎหมายภายในประเทศที่มีผลต่อการส่งเสริมและพัฒนาความเสมอภาคระหว่างชายและหญิง ตามแนวนโยบายของรัฐที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแล้ว ประเทศไทยได้ลงนามเป็นภาคีในอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบตั้งแต่วันที่ ๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๘ อนุสัญญาดังกล่าวนี้นี้มี ๓๐ ข้อ มีบทบัญญัติที่คุ้มครองความเสมอภาคระหว่างชายหญิงในข้อ ๑ ถึงข้อ ๑๖ รัฐบาลไทยได้ลงนามโดยวิภากานาวัติศัย ยอมรับที่จะปฏิบัติตามบทบัญญัติของอนุสัญญานี้เพื่อองส่วน และมีข้อสงวนไว้ ๑ ข้อ เนื่องจากกฎหมายภายในของไทยยังไม่สอดคล้องกับหลักการของอนุสัญญาดังกล่าว

ข้อสงวนทั้ง ๑ ข้อ ได้แก่

- ๑. ความเสมอภาคทางการเมืองและการรับตำแหน่งทางการเมือง (ข้อ ๑)
- ๒. การถือสัญชาติของบุตร (ข้อ ๕)
- ๓. ความเสมอภาคทางการศึกษา (ข้อ ๑๐)
- ๔. สิทธิและโอกาสที่จะได้รับการจ้างงานชนิดเดียวกัน (ข้อ ๑๑)
- ๕. การทำนิติกรรม (ข้อ ๑๕)
- ๖. ความเสมอภาคในครอบครัว (ข้อ ๑๖)
- ๗. การตีความในการระงับข้อพิพาทโดยข้อสงวนสิทธิที่จะไม่ทำศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ (ข้อ ๒๕)

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ยกเลิกข้อสงวนแล้ว ๕ ข้อ คือ

- ๑. เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๓๗
ยกเลิกข้อสงวนข้อ ๑๑ เรื่องโอกาสในการรับจ้างงาน และข้อ ๑๕ เรื่องการทำนิติกรรม
- ๒. เมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๓๕
ยกเลิกข้อสงวนข้อ ๕ เรื่องการถือสัญชาติของบุตร โดยให้บุตรมีสิทธิถือสัญชาติตามบิดาหรือมารดาได้ตามพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

๓. เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๑๘

ยกเลิกข้อสงวนข้อ ๘ เรื่องความเสมอภาคทางการเมือง และการรับตำแหน่ง
ทางราชการ และข้อ ๑๐ เรื่องความเสมอภาคทางการศึกษา

ขณะนี้ข้อสงวนที่ยังมิได้ยกเลิกอยู่ ๒ ข้อ คือ

ข้อ ๑๖ เรื่องความเสมอภาคในครอบครัว และ

ข้อ ๒๘ เรื่องการยอมรับอำนาจศาลยุติธรรมระหว่างประเทศในการตีความระงับ
ข้อพิพาทตามอนุสัญญาฉบับนี้

ข. อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

ประเทศไทยลงนามเป็นภาคีในอนุสัญญาเมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕

อนุสัญญานี้รับรองสิทธิเด็ก ๔ ประการ คือ

(๑) สิทธิที่จะมีชีวิตอยู่รอด

(๒) สิทธิที่จะได้รับการพัฒนา

(๓) สิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครองจากการทำร้าย การเอาเปรียบ เช่น
การค้ามนุษย์ เพื่อเป็นโสเภณี หรือเป็นทาสแรงงาน

(๔) สิทธิที่จะมีส่วนร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับชีวิตของตนเอง

รัฐบาลไทยลงนามเป็นภาคีโดยวิธีภาคยานุวัติโดยมีข้อสงวน ๓ ข้อ คือ

(๑) สิทธิที่จะได้รับการจดทะเบียนทันทีหลังการเกิด สิทธิที่จะได้สัญชาติและได้
รับการเลี้ยงดูจากบิดามารดาของตน (ข้อ ๑)

(๒) สิทธิที่จะร้องขอเป็นผู้ลี้ภัย และได้รับความช่วยเหลือในการติดตามบิดา
มารดาของตน (ข้อ ๑๒)

(๓) สิทธิที่จะได้รับการพัฒนาโดยเคารพต่อเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา
ค่านิยมของชาติและถิ่นกำเนิดของเด็กนั้น (ข้อ ๒๘)

คณะรัฐมนตรีได้รับยกเลิกข้อสงวน ข้อ ๒๘ เรื่องสิทธิที่จะได้รับการพัฒนาโดย
เคารพต่อเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ฯลฯ เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๘ ขณะนี้ จึงมีข้อ
สงวนที่ยังมิได้ยกเลิกอยู่ ๒ ข้อ คือ ข้อ ๑ เรื่องสิทธิที่จะได้รับการจดทะเบียนทันทีหลังการ
เกิดและสิทธิที่จะได้สัญชาติ กับข้อ ๑๒ สิทธิของเด็กผู้ลี้ภัย

ก. อนุสัญญาและพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับข้อเสนอนេះ

๑. อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ

๒. อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

๓. พระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับข้อเสนอนេះ

๓.๑ พระราชบัญญัติชื้อบทกล พ.ศ. ๒๕๐๕

๓.๒ พระราชกฤษฎีกาให้ใช้คํานามสตรี พระพุทธศักราช ๒๕๖๐

๓.๓ พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ และฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๓๕

๓.๔ ระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕

๓.๕ ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๓

๓.๖ ประกาศกระทรวงมหาดไทยเรื่องการคุ้มครองแรงงาน

๓.๗ ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๓๒

๓.๘ ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕๔

๓.๙ พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๓๗

๓.๑๐ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่...) พ.ศ.

(ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติและได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้ว อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา)

๓.๑๑ พระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘

๓.๑๒ ร่างพระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. (ผ่านการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรแล้วอยู่ในระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญที่สภาแต่งตั้ง)

๓.๑๓ พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ. ๒๕๒๓

๖.๖ รายชื่อผู้มีรายชื่อแจ้งคดีที่ประชุมคณะกรรมการ

สำนักงานกฤษฎีกา

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

- | | |
|------------------------------|--|
| ๑. นายสิทธิ เทอดสิทธิ์ศักดิ์ | ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี |
| ๒. นางศรีวิมลมา จุลชาติ | ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ
ส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ |
| ๓. นางพรสม เป่าปราโมทย์ | เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๖
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม
และประสานงานสตรีแห่งชาติ |

สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ

- | | |
|--------------------|-----------------------------------|
| ๑. นายพิชัย รัตนพล | รองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ |
|--------------------|-----------------------------------|

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

- | | |
|-----------------------|--|
| ๑. นางวิหิ วิหิตเวทย์ | ผู้อำนวยการกองป้องกันยาเสพติด |
| ๒. นายอุดม บุญธรรม | ผู้อำนวยการกองนิติการ และพิชุน์หลักฐาน |
| ๓. นายห่าน สีวิสิงหา | ผู้ร่วมผู้อำนวยการกองป้องกันยาเสพติด |

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม และประสานงานเยาวชนแห่งชาติ

- | | |
|---------------------------------|--|
| ๑. นางอุไรวรรณ พิชิตกุล | เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริม
และประสานงานเยาวชนแห่งชาติ |
| ๒. นางลีน้อย เกษมสันต์ ณ อุดรยา | รองเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริม
และประสานงานเยาวชนแห่งชาติ |
| ๓. นางชมณาท รังนียาภา | ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนงาน
เยาวชน |
| ๔. นายสมชาย เจริญอำนาจสุข | นิติกร ๘ |

กระทรวงมหาดไทย

- | | |
|---------------------------------|----------------------------------|
| ๑. ร้อยตำรวจเอก เถลิง อยู่บำรุง | รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย |
| ๒. นายชูชาติ พูลศิริ | ผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา |

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

๑. นางสาวสุดา แกนเคษฐ์ ผู้ช่วยราชการส่วนนโยบายการเมือง
การปกครอง และการบริหาร
สำนักนโยบายและแผน
๒. นายประภาส บุญยิทธิ ผู้อำนวยการกองกลาง

กรมตำรวจ

๑. พลตำรวจโท นพพล สมบูรณ์ทรัพย์ ผู้บัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด
๒. พลตำรวจตรี ชัยวุฒิ วัชรบุกก์ รองผู้บัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด
๓. พลตำรวจตรี ศิวพงษ์ สรวาพลาพันธ์ ผู้บังคับการกองคดี
๔. พันตำรวจเอก ขวัญ วัฒนธรรม ผู้กำกับกองคดี (ทำหน้าที่นิติกร)
๕. พันตำรวจโท จิรัตน์ พิชิตกิจ สารวัตรกองกำกับการ ๒ กองบัญชาการ
ตำรวจปราบปรามยาเสพติด

กระทรวงยุติธรรม

๑. นายวิชา มหาคุณ รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชน
และครอบครัวกลาง

กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

๑. นายวิฑูรย์ ธรรมวิรัช ผู้กำนวยการกองนิติการ
๒. นางสาววชิระ นพเจริญศรี ผู้อำนวยการกองแรงงานหญิงและเด็ก
๓. นายณรงค์ ชิมิบุญ ผู้อำนวยการกองนิติการ
๔. นางอัมพร ทองสุใจดี เจ้าหน้าที่บริหารงานสมมติ ๖
กองแรงงานหญิงและเด็ก

สำนักงานประกันสังคม

- | | |
|------------------------|--|
| ๑. นางสมพร ทองชื่นจิตร | หัวหน้าฝ่ายนโยบายและแผนงาน
กองวิชาการและแผน |
| ๒. นายอัครักษ์ พรหมณี | หัวหน้าศูนย์ประสานโครงการเงินกู้ |

กรมประชาสัมพันธ์

- | | |
|----------------------------|---------------------|
| ๑. นายมรกต สิงหะเชษนทร์ | นักสังคมสงเคราะห์ ๑ |
| ๒. นายอิทธิพร จิระพัฒน์นาฎ | นิติกร ๖ |

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

- | | |
|----------------------------|---|
| ๑. นายพานิช เหล่าศิริรัตน์ | ที่ปรึกษาสำนักงานเลขานุการ
คณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ
ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และ
คอมพิวเตอร์แห่งชาติ |
|----------------------------|---|

กระทรวงศึกษาธิการ

- | | |
|----------------------------|---|
| ๑. นางสาวศิริ สุวรรณสถิตย์ | รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ |
| ๒. นางศิริวรรณ จุตโพธิ์ | ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย (นิติกร ๘)
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ |
| ๓. นายสงวนศักดิ์ พวงจินดา | เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๑
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ |

กระทรวงสาธารณสุข

กรมการแพทย์

- | | |
|---------------------|--|
| ๑. นางวันดี โภคะกุล | ผู้อำนวยการสถาบันเวชศาสตร์ผู้สูงอายุ |
| ๒. นางจุรี คำผล | หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล ศูนย์สิรินธรเพื่อ
การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ |

กรมควบคุมโรคติดต่อ

- ๑. แพทย์หญิงพิภกรวีมล ประเสริฐ นายแพทย์ ๖ กองโรคติดต่อ
- ๒. นายสมิต ตันตินิธิธกุล นักวิชาการควบคุมโรค ๗ กองโรคติดต่อ

กรมสุขภาพจิต

- ๑. นายปรีชา อินทโก รองอธิบดีกรมสุขภาพจิต
- ๒. นายยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานต์ ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมสุขภาพจิต

ทบวงมหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- ๑. นายสุชาติวี วาสงส์ รองศาสตราจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์
- ๒. นายถนอมถาวร พิณิจกุลดล อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์
- ๓. ศาสตราจารย์อุมา ทีสยากร ภาควิชากฎหมายศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์

กรุงเทพมหานคร

- ๑. นางสาวนันทา กปิลกาญจน์ ผู้อำนวยการกองสังคมสงเคราะห์
สำนักสวัสดิการสังคม
- ๒. นางสุเมธี วัชรธรรม รองผู้อำนวยการสำนักอนามัย
- ๓. นางวิวัฒนา ตาลานนท์ เจ้าหน้าที่บริหารงานบริหารแผนสุข ๘
สำนักอนามัย
- ๔. นางกชพร คำรงค์ดี สึกมณีเอเชอร์ สำนักบริหารศึกษา
- ๕. นายอภิวัฒน์ รัตนวิไลกร หัวหน้าฝ่ายสวัสดิการและการสงเคราะห์
กองสังคมสงเคราะห์
สำนักสวัสดิการสังคม

สภากาชาดไทย

- ๑. ศาสตราจารย์โรเซอพันซ์ ภาณุภาค ผู้อำนวยการ โครงการโรคติดต่อ
สภากาชาดไทย

สภาสตรีแห่งชาติ ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑. คุณหญิงสุดศรา ชูจินดา ผู้แทนสภาสตรีแห่งชาติ ฯ

องค์กรเอกชน

- | | |
|-----------------------------------|--|
| ๑. นายบรรลุ สิริพานิช | รองประธานสภาผู้สูงอายุแห่งชาติ |
| ๒. นายสรรพลสิทธิ์ คุ้มทรัพย์พันธ์ | ผู้อำนวยการศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก |
| ๓. นางสาวเข็มพร วิรุณราพันธ์ | ผู้ดำเนินการมูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก |
| ๔. นางสาวอุษาวดี ปะทะโน | เจ้าหน้าที่โครงการแรงงานเด็ก
มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก |

ประธานวุฒิสภา : ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่ครับ
(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

ประธานวุฒิสภา : ขอเชิญท่านประธานคณะกรรมการแถลงครับ
นางสายสุรี จุติกุล (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียนท่าน

ประธานวุฒิสภา ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภาได้พิจารณาญัตติ เรื่อง ขอให้วุฒิสภามอบหมายให้
คณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชน และผู้สูงอายุ กระทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวน
หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา และได้ลงมติมอบหมายให้
คณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชน และผู้สูงอายุ พิจารณาศึกษา ๒ เรื่อง ในวาระ ๓.๒
นี้ เป็นเรื่องการวิเคราะห์กฎหมาย กฎ ระเบียบ เกี่ยวกับสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และ
ครอบครัว เพื่อให้พัฒนากลุ่มเป้าหมาย" สืบค้นที่กรมรัฐธรรมนูญและอนุสัญญาของ
สหประชาชาติฉบับต่าง ๆ และเรื่องที่ ๒ ก็คือครอบครัวไทยกับปัญหาเอคส์ ซึ่งกรรมการ
คณะนี้ประกอบด้วยรายชื่อที่ปรากฏอยู่แล้วในรายงาน ขัดนี้คณะกรรมการได้พิจารณา
ศึกษาเรื่องดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขออนุญาตดังนี้

ในการวิเคราะห์กฎหมาย กฎ ระเบียบต่าง ๆ เหล่านี้ ได้พิจารณาแบ่งออก
เป็น ๓ ส่วนตามกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้มีความชัดเจนคือ ส่วนที่ ๑ กฎหมายเกี่ยวกับสตรี
ส่วนที่ ๒ กฎหมายเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน และส่วนที่ ๓ กฎหมายเกี่ยวกับผู้สูงอายุ
โดยที่ในส่วนที่ ๑ กฎหมายเกี่ยวกับสตรี คณะกรรมการได้พิจารณากฎหมายเกี่ยวกับ
รัฐธรรมนูญ กฎหมายแรงงาน กฎหมายครอบครัว พระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว
พุทธศักราช ๒๔๗๘ พระราชบัญญัติชื่อบุคคล พุทธศักราช ๒๕๐๕ พระราชกฤษฎีกา
ให้ใช้ค่าน้ำหนักน้ำหนักสตรี พุทธศักราช ๒๔๖๐ พระราชบัญญัติสัญชาติ พุทธศักราช
๒๕๐๘ ประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งพิจารณาออกเป็นความผิดทางเพศ ความผิดฐาน
ทำแท้ง ความผิดฐานค้าหญิงและเด็ก ความผิดฐานร่วมประเวณีกับญาติสืบสายโลหิต
ความผิดฐานเผยแพร่สื่อลามก และกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเข้ารับการศึกษา
ในส่วนที่ ๒ กฎหมายเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ได้พิจารณากฎหมายเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ
กฎหมายครอบครัว ระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร
พุทธศักราช ๒๕๓๕ ประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแยกพิจารณาออกเป็นความผิดทางเพศ

ความผิดต่อร่างกาย ความผิดฐานทารุณต่อเด็ก ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พุทธศักราช ๒๕๒๑ ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องการคุ้มครองแรงงาน ประกาศของคณะปฏิวัติเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ส่วนที่ ๑ กฎหมายเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ได้พิจารณากฎหมายเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ กฎหมายครอบครัว พระราชบัญญัติประกันสังคม พุทธศักราช ๒๕๓๑ ประมวลกฎหมายอาญา นอกจากนั้นยังได้พิจารณาเห็นความจำเป็นที่จะต้องมีกฎหมายเพิ่มเติมในส่วนที่ว่าผู้สูงอายุ คือร่างพระราชบัญญัติสวัสดิการสังคม พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติสิทธิในการตัดสินใจชีวิต พ.ศ. ซึ่งรายละเอียดคณะกรรมการได้เสนอไว้ในรายงานแล้ว ในส่วนข้อเสนอฉบับนี้ คณะกรรมการไต่สวนเห็นว่า การวิเคราะห์กฎหมาย กฎ ระเบียบ เกี่ยวกับสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และครอบครัว นั้น เป็นเพียงข้อเสนอประเด็นกฎหมาย เพื่อเสนอรัฐบาล กระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถหยิบยกแต่ละเรื่องมาพิจารณาโดยละเอียด และดำเนินการตามกระบวนการ และขั้นตอนของการปรับปรุง ในการออกกฎหมาย กฎ ระเบียบ ค่อยไป จึงเขียนมาเพื่อโปรดพิจารณาค่ะ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายมิชัย ฤชุพันธุ์ ประธานวุฒิสภา ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ พลอากาศเอก ประพันธ์ ฐปะเดมิย์ รองประธานวุฒิสภาคนที่สองปฏิบัติหน้าที่แทน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญคุณหญิงนันทกาตรี

คุณหญิงนันทกา สุประภาดะนันท์ : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ดิฉัน นันทกา สุประภาดะนันท์ ดิฉันคงจะต้องขอประธานถ้อยต่อท่านคณะกรรมการกิจการสตรีเยาวชนและผู้สูงอายุ ซึ่งประกอบไปด้วยท่านสุภาพสตรีสมาชิกวุฒิสภาผู้भि่เกียรติ ซึ่งเป็นที่เคารพยกย่องของดิฉันทั้งนั้น ถึงที่ดิฉันจะขอกราบเรียนนี้ก็มิเพียง ๒ - ๓ ประเด็น แต่ส่วนใหญ่ก็นั้นก็เห็นด้วยกับรายงานของท่าน จุดหมายที่จะต้องขอกราบเรียนนี้ก็มิอยู่ ๒ หลักการด้วยกัน เรื่องหนึ่งคือความห่วงใยในเรื่องความแตกแยกในครอบครัว เรื่องที่ ๒ ก็คือผลที่จะตกแก่บุตรต่อไป

สำหรับเรื่องแรกตามพระราชบัญญัติชื่อบุคคล อยู่ในรายงานหน้า ๔ มีว่า หญิงมีสามี ให้ใช้ชื่อสกุลของสามี แต่คณะกรรมการก็ได้กรุณาเสนอแนะให้ใช้

ความใหม่่ว่า ชายหญิงเมื่อสมรสแล้ว มีสิทธิเลือกใช้ชื่อสกุลของตนเองหรือของคู่สมรสก็ได้ หมายความว่า ภรรยาจะไม่ใช้สกุลสามี จะใช้สกุลของตัวเองก็ได้ หรือสามีอาจจะเลือกใช้สกุลของภรรยาก็ได้ สำหรับบุตรในมาตรา ๑๕๖๓ ประมวลกฎหมายแพ่งฯ อยู่ในรายงานของท่านหน้า ๑๑ หน้า ๑๒ คณะกรรมการได้เสนอแนะว่า ให้เพิ่มความว่า เมื่อบุตรบรรลุนิติภาวะแล้ว บุตรมีสิทธิเลือกใช้ชื่อสกุลของมารดาได้ ข้อกังวลของฉันทน์ก็มีอยู่ว่า เมื่อสามีภรรยา สมมุติว่า มีบุตรด้วยกันสัก ๒ - ๓ คน พอบุตรบรรลุนิติภาวะแล้วเขาก็จะเลือกใช้ คนหนึ่งใช้สกุลพ่อ คนหนึ่งใช้สกุลแม่ แล้วถ้าพอสืบกันต่อไปอีกถึงชั้นหลาน โหล่น หลาน ลื้ออะไรนี่ สกุลนี้ที่ใช้กันมาตั้งแต่ต้นก็จะแตกแยกออกไปหมด เพราะว่าเครือญาติต่างก็ใช้สกุลแตกต่างกันออกไป ในที่สุดก็จะไม่รู้จักกันว่า ใครเป็นญาติใครกันบ้าง ความเป็นปึกแผ่นของครอบครัวที่เราสืบเนื่องกันมาแค่บรรพบุรุษก็จะสลดอลงหรือจะไม่มี ประการที่ ๒ ในเรื่องนี้คือการที่ภรรยาจะให้สามีใช้สกุลของตนอาจจะเป็นไปได้ ในตอนแรกที่ยังมีความรักใคร่กัน แต่งงานกันใหม่ ๆ สามีก็เอาภรรยาที่ใช้สกุลภรรยา แต่พออยู่กันต่อไปวันดีคืนดี ชายก็เกิดคิดขึ้นมาได้ ฝ่ายสามีคิดได้ว่าภรรยาไม่หัดเกียรติแก่เขา หรือว่าอาจจะไปถูกญาติทางฝ่ายสามีวิพากษ์วิจารณ์บ่อย ๆ หรือถูกไปโรงเรียนแล้วถูกเพื่อนล้อว่า ทำไมคุณพ่อขอถึงไปใช้นามสกุลของแม่อะไรอย่างนี้ เพราะว่า เป็นเรื่องที่ยังไม่ค่อยเป็นปกติสำหรับสังคมเรา เมื่อสามีเกิดบ่นถ้อยหนักเข้าก็จะเกิดข้อบาดหมางกันในระหว่างสามีภรรยาและถึงที่สุดก็อาจจะเกิดการหย่าร้างกันได้ ฉันทน์สมมุติอีกข้อหนึ่งก็คือว่า ถ้าสามีใช้สกุลภรรยา ต่อมาเมียคนนั้นตาย แต่สามีเขาก็ยังใช้สกุลของภรรยาที่ตายอยู่ เพราะว่า กฎหมายไม่ได้ห้าม ไม่ได้บังคับว่า ให้สามีกลับไปใช้สกุลเดิมของตัวเอง ต่อมาสามีก็ไปมีภรรยาใหม่ ภรรยาใหม่ใช้สกุลของสามี ซึ่งแท้จริงแล้วก็คือสกุลของเมียเท่านั้นเอง เมื่อเป็นเช่นนี้ สมมุติว่า ต่อไปก็มีบุตรออกมา บุตรนี้ก็อาจจะใช้สกุลของบิดา ซึ่งความจริงแล้ว สกุลของบิดานั้นเป็นสกุลของภรรยาเก่าซึ่งไม่ได้มีการสืบสายโลหิตอะไรกันเถยนี้ก็เป็นเรื่องที่น่าจะพิจารณา แล้วกันนอกจากนั้นฉันทน์ยังได้ทราบจากข้ออภิปรายของท่านรัฐมนตรีในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งมีท่านสุภาพสตรี ส.ส. ที่เสนอร่างกฎหมายในทำนองนี้เข้ามา และท่านก็มีความกังวลว่า ถ้าเมื่อสามีเอาสกุลของเมียที่ถึงแก่ชีวิตแล้วมาใช้ แล้วสกุลนั้นเป็นราชสกุล อย่างนี้ แล้วต่อไปก็เมื่อไปมีภรรยาใหม่ ภรรยาใหม่ก็เอาราชสกุลนั้นมาใช้ด้วย อะไรอย่างนี้ จะเป็นการเหมาะสมหรือไม่ เพียงใด

รวมทั้งบุตรด้วยที่จะเกิดจากภรรยาใหม่ด้วย ซึ่งจะไปเคารพสกุลของภรรยาของบิดาที่ตายแล้วมาใช้

ข้อสงสัยเรื่องที่ ๒ ของคดีนี้ก็คือเรื่องเหตุหย่า เหตุหย่านี้อยู่ในหน้า ๓ ของรายงานของท่าน เหตุหย่านี้ตามมาตรา ๑๕๑๖ (๑) ของประมวลกฎหมายแพ่งฯ ปัจจุบันบัญญัติว่า สามัญการกระเลียงคูหรือยกย่องหญิงอื่นนับภรรยา หรือภรรยาที่มีชื่อ อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้ คณะกรรมการได้เสนอแนะ ให้ใช้ความใหม่ที่ว่า สามัญหรือภรรยาที่มีความสัมพันธ์ในทำนองชู้สาวกับผู้อื่นเป็นการประพฤตินอกใจคู่สมรส อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้ คดีนั้นทรงว่า ถ้อยคำของคณะกรรมการที่ท่านขอให้เปลี่ยนแปลงใหม่นี้ จะต้องมีการตีความกันว่า ถึงขั้นร่วมประเวณีด้วยหรือเปล่า เพราะว่า คำว่า ชู้สาว ถ้าเราดูในพจนานุกรม แปลว่า รัก ๆ โกรธ ๆ เชิงกามารมณ์ มีคือคำแปลในพจนานุกรม ส่วนคำว่า ชู้ นั้น พจนานุกรมบอกกว่า หญิงที่มีสามีแล้วยังไปร่วมประเวณีกับชายอื่น ก็เรียกว่า มีชู้ ส่วนชายไปร่วมประเวณีกับภรรยาคนอื่นเขาเรียกว่า เป็นชู้ ข้อสำคัญ คำว่า ชู้ เขาจะต้องมีการระบุว่า เป็นเรื่องของการร่วมประเวณีด้วย แต่ถ้อยคำที่จะขอให้เปลี่ยนแปลงใหม่ใช้คำว่า มีความสัมพันธ์ในทำนองชู้สาวกับผู้อื่นเป็นการประพฤตินอกใจคู่สมรส แต่อย่างไรก็ตาม มีข้อที่น่าจะคำนึงว่า ถ้าเราจะมียุทธศาสตร์ในการพิจารณา ความเท่าเทียมกันในเรื่องสิทธิของหญิงชายเป็นเรื่องหนึ่ง แต่ถ้าว่าโดยธรรมชาติเราก็น่าจะได้มีการพิจารณาประกอบไปด้วยเหมือนกัน คือถ้าถือว่า สามัญไปมีเพศสัมพันธ์กับผู้อื่นก็ไม่ได้เลี้ยงดูและยกย่องเป็นเมีย แต่ว่าเขาอาจจะไปเป็นครั้งคราวจะถือว่าเป็นการไปมีความสัมพันธ์ในทำนองชู้สาวกับผู้อื่นอันเป็นการประพฤตินอกใจคู่สมรสหรือเปล่า ถ้าถืออย่างนั้นแล้ว คดีนั้นเข้าใจว่า ศาลพิจารณาคำจะเพิ่มขึ้นมากพอสมควรทีเดียวและผู้ที่จะรับเคราะห์ก็คือลูก เพราะพ่อแม่ต้องแยกกันไป หย่ากันไปเด็กก็ไม่รู้จะไปอยู่กับข้างไหน แล้วก็เกิดมดคอยกัดตัวเด็กทั้งหลายที่เป็นลูก

อีกข้อหนึ่งที่ยอยากจะกราบเรียนก็คือว่า เรื่องการใช้ค่านำหน้านาม เรื่องนี้อยู่ในหน้า ๔ ของรายงาน ทางคณะกรรมการก็มีความเห็นว่า ควรจะใช้คากลาง ๆ ก็ยังไม่แสดงสถานภาพการสมรสของหญิง เพื่อให้เหมือนกันกับชายที่ใช้ว่า นาย อยู่ตลอดเวลา คณะกรรมการก็มีคำริว่า จะเสนอให้ใช้คำอะไรก็ยังไม่ชัดเจน เพียงแต่ท่านก็บอกว่า

ถ้าเผื่อจะใช้ทำอะไรท่านยังไม่ได้อะไร หรือว่าจะไม่ใช่คำนำหน้าเลยทั้งชาย หญิง ซึ่งเรื่องนี้ฟังดูก็จะชอบกลอยู่ จึงอยากขอความกรุณาฟังทัศนะของคณะกรรมการว่า ท่านจะมีข้อเสนอแนะ ให้เรียกคำนำหน้าชาย หญิงว่าอย่างไร ขอบพระคุณ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายอาษา เมฆเสววรรค์ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง ได้ขึ้นบัลลังก์ ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภาต่อไป)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : คุณวิรัชครับ

นายวิรัช โสตุรธรณจินดา : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ผม วิรัช โสตุรธรณจินดา ท่านประธานฯ ครับ ผมได้อ่านรายงานของคณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชนและผู้สูงอายุ ซึ่งก็มีรายงานมาทั้งสองเล่มก็เห็นว่าท่านได้พยายามที่จะศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นที่เกี่ยวข้องกับเด็ก กับสตรีและผู้สูงอายุอย่างกว้างขวาง รวมทั้งครอบครัวด้วย แต่ก็ได้ให้ข้อเสนอแนะซึ่งคิดว่าน่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อรัฐบาลที่จะนำเสนอแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป ผมเข้าใจว่า บางเรื่องก็ได้มีการพิจารณาแก้ไขไปบ้างแล้ว ก็น่าจะเปิดแนวทางที่ดีที่เราได้มีการพิจารณาปรับปรุง ผมมีความเห็นที่ขอกราบเรียนเสนอท่านประธานฯ ไปยังคณะกรรมการอยู่ ๒ เรื่อง เรื่องแรกก็คือ เรื่องการจ้างแรงงานเด็กในหน้า ๑๓ และหน้า ๑๘ ตามประกาศของกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน เรื่องนี้ผมเห็นด้วยในข้อเสนอของคณะกรรมการที่ว่า ควรจะเพิ่มอายุการจ้างแรงงานเด็กจาก ๑๓ ปี เป็น ๑๕ ปี เพราะเหตุว่า จะได้ทำให้เด็กนั้นมีวัยที่เป็นผู้ใหญ่พอสมควรที่จะสามารถทำงานที่เหมาะสมกับตัวเองได้ แล้วเปิดโอกาสให้เด็กได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียน แต่ผมอยากขอกราบเรียนว่า น่าจะต้องมีการเสนอให้สอดคล้องกับการเพิ่มการศึกษาภาคบังคับจาก ๖ ปี เป็น ๘ ปี เพราะว่า ถ้าเราไม่เพิ่มการศึกษาภาคบังคับไว้เด็กก็จะกลายเป็นเด็กเร่ร่อน อายุ ๑๓ - ๑๕ ปี เข้าโรงเรียนก็เข้าไม่ได้ แล้วจะไปทำอะไร ทำงานอะไรก็ไม่รู้ หรือรับก็ต้องเป็นแรงงานที่ผิดกฎหมาย ก็เท่ากับถูกกดค่าจ้างอีกนั่นเอง เพราะฉะนั้นเรื่องนี้น่าจะพิจารณาให้สอดคล้องกับการศึกษาด้วย ส่วนในการที่จะติดตามดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายนี้ ซึ่งคณะกรรมการได้เสนอว่า ให้นำายจ้างนี้ในรายงานต่อคณะกรรมการชุดหนึ่ง ซึ่งจะมีการแต่งตั้งขึ้น รวมทั้งได้มีการเสนอแนะให้ตั้งหน่วยงานพิเศษขึ้นมาโดยเฉพาะเป็นหน่วยงานที่ขึ้นตรงต่อรัฐสภา เรียกว่า ตามกฎหมายซึ่งจะมีการเสนอ เช่น เป็น

พระราชบัญญัติผู้ตรวจการรัฐสภาด้านสตรีและเด็กแห่งชาติ ซึ่งเรื่องนี้ผมเห็นความจำเป็นว่าควรจะต้องมี หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แต่ น่าจะเป็นหน่วยงานที่ขึ้นอยู่กับฝ่ายบริหารมากกว่าจะขึ้นอยู่กับฝ่ายรัฐสภา เพราะแม้ว่า จะให้ขึ้นอยู่กับฝ่ายรัฐสภา เราก็จะต้องเสนอผ่านไปยังฝ่ายบริหารอยู่นั่นเอง แต่ถ้าขึ้นอยู่กับฝ่ายบริหารและให้มีองค์กรที่เกี่ยวข้องได้มีผู้แทนเข้ามาร่วมในการดำเนินการ แล้วมีบทบาทหน้าที่อย่างเต็มที่ ผมคิดว่า น่าจะก่อให้เกิดประโยชน์และมีความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหาได้มากกว่า โดยอาจจะเป็นองค์กรอิสระที่ตั้งขึ้นมา ซึ่งอาจจะนิยามหมายรองรับ แล้วก็มีผู้แทนทั้งจากหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องและองค์กรเอกชน องค์กรเอกชนในที่นี้ผมไม่ได้หมายถึง แต่เพียงศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก หรือว่ามูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก รวมทั้งโครงการเด็กเท่านั้น ผมอยากจะรวมหมายถึงองค์กรด้านแรงงานด้วย เช่น สหภาพแรงงาน ซึ่งก็มีปัญหาเรื่องที่นายจ้างนำแรงงานเด็กเข้ามาใช้ สหภาพแรงงานก็อยากจะเข้าไปมีบทบาทดูแลในเรื่องนี้ด้วย

ความเห็นอีกข้อหนึ่งผมอยากจะพูดถึงเรื่องกฎหมายประกันสังคม ในหน้า ๒๔ ซึ่งตามพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๑ ได้กำหนดว่า จะให้มีการประกันกรณีสงเคราะห์บุตร และกรณีชราภาพ โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาไม่ช้ากว่าวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๑ ก็คือในปีหน้านี้ จะต้องมีการออกกฤษฎีกาในเรื่องนี้ แต่ข้อเสนอแนะของกรรมาธิการบอกว่า ควรจะให้มีการรับฟังความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการสังคมแห่งชาติด้วย แต่ไม่ได้มีการกำหนดประเด็นเอาไว้ เรื่องนี้ผมอยากจะขออนุญาตท่านประธานฯ ผ่านไปยังคณะกรรมการ ได้มีโอกาสให้ข้อมูลสักเล็กน้อยว่า มีประเด็นอะไรบ้างที่จะต้องรับฟัง เพราะเขียนไว้กว้าง ๆ มีข้อขัดข้องหรือว่ามีปัญหาอะไร เพราะว่า พระราชกฤษฎีกาจากนั้นก็อาจจะต้องมีการเตรียมเสนอแล้ว และก็มีการเตรียมหน่วยงาน เตรียมเก็บเงินสมทบ ถ้าหากว่าเราไม่ได้ฟังประเด็นที่ชัดเจน อาจจะไม่ทราบว่ามี ข้อขัดข้องหรือปัญหาในการดำเนินการเรื่องนี้เป็นอย่างนี้ ซึ่งผมเชื่อว่า คณะกรรมาธิการก็คงจะได้ทราบปัญหาแล้วว่า ผู้สูงอายุขณะนี้ถูกทอดทิ้งเป็นจำนวนมากขึ้น และปัญหาที่สำคัญก็คือ ไม่มีรายได้ในการเลี้ยงชีพของตัวเอง เพราะฉะนั้นกองทุนประกันสังคม กรณีชราภาพนี้จะมีส่วนช่วยได้มาก ให้คนที่เกษียณอายุไปแล้วมีรายได้ที่จะเลี้ยงตัวเอง และผู้ซึ่งมีบุตรมาก

ก็จะสามารถได้กองทุนช่วยเหลือในการหุงเคราะห์บุตร ทำให้เด็กที่เกิดมานั้นมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น แล้วก็สามารถที่จะมีรายได้ดำรงชีพอยู่พอสมควร ไม่ต้องไปหางานทำก่อนวัยอันสมควร หรือ ไม่ต้องถูกทอดทิ้งเหมือนอย่างที่เป็นข่าวอยู่ในปัจจุบัน ขอมพระคุณครับ ท่านประธานฯ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานมูลนิธิสภา : คุณณรงค์ครับ

นายณรงค์ ปฏิบัติภารกิจ : ขอประทานกราบเรียนท่านประธานมูลนิธิสภา ที่เคารพ กระผม ณรงค์ ปฏิบัติภารกิจ สมาชิกมูลนิธิสภา กระผมขอแสดงความชื่นชมต่อรายงานของคณะกรรมการกิจการกึ่งสตรี เยาวชน และผู้สูงอายุ ซึ่งคุณก็เคยฉายไม่ได้ว่าเมื่อไรคณะกรรมการชุดนี้จะขยายกลุ่มเป้าหมายเพิ่มกลุ่มคนพิการเข้าไปด้วย อย่างไรก็ตามในบรรดากลุ่มสตรี ในบรรดาสตรี ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายของคณะกรรมการกึ่งสตรีก็ยังมีสตรีที่เป็นคนพิการ กลุ่มเด็กก็ยังมีเด็กที่เป็นคนพิการ แม้กระทั่งกลุ่มคนชรา ก็ยังมีคนชรา ซึ่งเป็นคนพิการ เพราะฉะนั้นกระผมอยากจะเสนอปัญหาว่า ขณะนี้ปัญหาสตรีเด็กที่เป็นคนพิการนั้นต้องถูกข่มขืนเช่นเดียวกัน การข่มขืนต่อสตรีนั้น เดิมทีเคยอยู่ในหมู่หญิงหรือสตรี ซึ่งอยู่ในวัยที่อาจจะถูกข่มขืน ขณะนี้ขอบเขตของอายุ คุณชายก็ถูกข่มขืนแล้ว เด็กเล็ก ๆ ก็ถูกข่มขืนแล้ว มันถาปมาถึงคนพิการแล้ว เมื่อกระผมได้รับตำแหน่งสมาชิกมูลนิธิสภาใหม่ ๆ ก็เริ่มมีที่จังหวัดตราด คนพิการถูกข่มขืน กระผมก็ไปดูแลตามหน้าที่ ไม่ทันไรที่สมุทรปราการสตรีก็ถูกข่มขืนอีก กระผมก็ไปอีก ยังไม่มีการกระทำที่จริงจัง พอไปถึง เมื่อเดือนที่แล้ว ไม่ใช่ข่มขืนอย่างเดียวครับ น่าเลย ซึ่งเพิ่งจับได้เมื่อวานนี้ กรณีนี้เราก็ได้แรงกล้าขึ้นมาใหญ่ ทำหนังสือเขียนไปถึงองค์กรสตรีทั้งหลายว่า ช่วยหน่อย ช่วยคุ้มครองหน่อย ก็ยังไม่ได้รับการสนองตอบมากนัก จนกระทั่งเมื่อ ๒ สัปดาห์นั้นเราได้พบ ๑๗๗ นายกรัฐมนตรีที่คลองเตย เราไปทำการรณรงค์จดทะเบียนคนพิการที่นั่น ก็ยื่นหนังสือใส่มือท่าน เผอิญท่านผลอม่าจับมือเรา เราก็ยื่นหนังสือใส่มือท่าน เมื่อ ๒ วันนี่ก็มีข่าวดีครับ จับคนร้ายได้แล้ว เมื่อวานนี้กระผมได้ไปมอบดอกไม้แสดงความยินดีต่อตำรวจ เพื่อให้เห็นว่า ถ้าสังคมหรือมือของกฎหมายนั้นพยายามเอื้อมไปถึงแล้วก็จะป็นมาตรการป้องกันเรื่องการข่มขืนได้ เพราะฉะนั้นถ้าต่อทางสังคมไม่กระดุนให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเอาจริงเอาจังต่อเรื่องนี้ ผลก็คือมาตรการทางกามทั้งหลายก็จะได้ใจมากขึ้น ขอบเขตอายุของสตรีก็จะขยายทั้งขึ้นข้างบน

และลงข้างล่าง และความสามารถในการต่อสู้ป้องกันตัวของคนพิการ ไม้มีก็จะต้องถูก
 ข่นขึ้นด้วย ข้อเสนอแนะของกรมในวันนี่ก็คือหลักการทั้งหมด ซึ่งอยู่ในรายงานนี้
 ถ้าเผื่อเป็นสตรี ความผิดทางอาญา ทางเพศต่อสตรีมีโทษเท่าไร ต้องมีอีกวรรคหนึ่งที่
 ระบุว่า ถ้าเป็นสตรีพิการจะต้องเพิ่มโทษขึ้น ต่อมาความผิดอาญาทางเพศซึ่งมีต่อเด็กมี
 โทษเท่าไร ถ้าเผื่อเป็นเด็กพิการจะต้องเพิ่มโทษขึ้นอีก นี่คือหลักการที่กรมขอเสนอ
 ผ่ากต่อท่านกรรมการ ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ดอกเตอร์โกวิท ครับ

นายโกวิท วรพิพัฒน์ : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม โกวิท
 วรพิพัฒน์ กระผมขอแสดงความชื่นชมกับคณะกรรมการที่พยายามทำหลาย ๆ เรื่อง
 เพื่อสิทธิ คุณภาพต่าง ๆ ให้เท่าเทียมกัน แต่กระผมมีบางเรื่องที่คิดว่า อาจจะต้อง
 พิจารณาเพิ่มเติมหรือให้ความสำคัญ โดยเฉพาะเรื่องนามสกุล กระผมเห็นด้วยกับที่เมื่อ
 สักครู่นี้ท่านสมาชิก ผู้มีเกียรติได้อภิปราย คุณหญิงนันทภา สุประภาคนันทน์ อาจจะ
 ทำให้เกิดการแตกแยกกันในครอบครัวได้ง่าย เช่น จะให้ลูกหนึ่งใช้นามสกุลอะไร ลูกคน
 โหน รับคนไหน จะเอาคนไหนใช้นามสกุลเรา คนไหนจะให้ใช้นามสกุลภรรยา กระผม
 ว่าจะเกิดเรื่องยุ่ง และกั้ลำบากมาก เพราะฉะนั้นอาจจะต้องพิจารณา เข้าใจว่า โปรแกรมแต่
 เดิมบางมีการตกลงกันว่า ในแต่ละครอบครัวควรมีการมอบความเป็นใหญ่ในเรื่อง
 ต่าง ๆ เข้าใจว่า เรื่องนามสกุลคงจะมอบให้ฝ่ายชาย ถ้าเราเปลี่ยนไม่รู้อะไรจะมอบให้ใคร
 กระผมเข้าใจว่า ความสับสนจะเกิดขึ้น

เรื่องที่ ๒ เรื่องทางเพศ วัฒนธรรมทางเพศ กระผมเข้าใจว่า ช่วงหลังนี้ก็
 ลำบากแล้ว แต่ถ้าเราไม่มีอะไรเป็นเครื่องชี้แนะ ชี้ให้เห็นว่า แต่งหรือยัง หรือยังไม่แต่ง
 กระผมเข้าใจว่า คนเดี่ยวนี้นับว่า ๖๐ - ๗๐ ปียังสาว ยังหนุ่ม เพราะฉะนั้นถ้ามีแบ่งไว้
 ก็น่าจะเป็นการดี ส่วนจะแบ่งให้ผู้ชายเหมือนสตรีคือ ถ้าแต่งงานแล้วเรียกอีกอย่าง ยังไม่
 แต่งงานเรียกอีกอย่าง ซึ่งก็มีที่ประเทศอื่นทำ ถ้าเมืองไทยจะทำก็น่าจะทำได้ แต่ว่ากระผม
 เข้าใจว่า การแบ่งแยกให้รู้ อย่างน้อยให้รู้ว่า แต่งหรือยังหรือไม่แต่ง ก็จะเป็นเรื่องที่ดี มิฉะนั้น
 แล้ว กระผมเข้าใจความสับสนจะมากกว่านี้ แล้วถ้าคิดไปในทางลบ ก็อาจจะมีคนถามว่า
 บ้านเราเลิกวัฒนธรรมอันดีงามนี้แล้วหรืออย่างไร กระผมเข้าใจว่า เรื่องนี้น่าจะต้อง
 พิจารณาให้รอบคอบ ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : คุณเกษมศรี ศรีบุญศรี

นายเกษม สรศักดิ์เกษม ท่านผู้เป็นประธานที่เคารพครับ ธรรมดาผม สรศักดิ์เกษม ขออนุญาตตั้งข้อสังเกตฝากไปถึงท่านกรรมวิธีการเหตุฟ้องหย่า ที่เสนอแนะให้ปรับปรุงใหม่นั้น กระผมไม่เข้าใจความประสงค์ว่าต้องการให้หย่าง่างขึ้นหรือประการใด เพราะใช้ถ้อยคำว่า สามีหรือภรรยาที่มีความสัมพันธ์ ในทำนองอสังกวังขวางขวางมากขึ้นว่า ทำนองผู้สาวเป็นอย่างไร พอทำนองผู้สาวแล้วก็มาบัญญัติเหมือนกับคำนิยามต่อไปว่า ถ้ามีทำนองผู้สาวกับผู้อื่นแล้ว เป็นการประพฤตินอกใจคู่สมรส เพราะพฤติกรรรมที่จะฟ้องหย่ากวังขวางอยู่แล้ว พอทำจำกัดความกวังขวางขึ้นอีก การประพฤตินอกใจ นอกใจ เป็นอย่างไร นอกกายเป็นอย่างไร ปัญหาจะเกิดขึ้น จากกรรรังกวังขวางถ้อยคำว่า นอกใจคู่สมรส ความจริงใช้ถ้อยคำอย่างนี้แล้วภาษากฎหมายสามี ภรรยาที่คู่กันแน่นอน ไม่จำเป็นต้องมาใช้คู่สมรสอีก ไม่จำเป็นต้องมานั้น ว่าคู่สมรส สามี ภรรยาที่อยู่กันที่ฟ้องหย่ากัน เพราะฉะนั้นกระผมคิดว่า ถ้าวัตถุประสงค์ต้องการให้ส่งคนบ้านเราหย่ากันง่ายขึ้น มีขอบเขตกวังขวางอย่างนั้นก็เป็นความประสงค์ ถ้าหากว่า ต้องการตามนี้แล้ว ภาษากฎหมายน่าจะกวังขวางไป แล้วก็ใช้ภาษาสวังสวยเกินไป ท่านประธานฯ ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : อาจารย์นิเชตกรรับ ครับเชิญ

นายนิเชต สุนทรพิทักษ์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นิเชต สุนทรพิทักษ์ สมาชิกวุฒิสภา กระผมขอแสดงความชื่นชมกับการทำงานของคณะกรรมการกณะนี้ ในการที่ลงรายละเอียดในกฎหมายต่าง ๆ แต่ประเด็นที่กระผมอยากจะให้ข้อคิดหนึ่ง และอยากจะตั้งคำถามบ้างก็คือว่า กระผมคิดว่า ประเด็นในเรื่องของการช่วยเหลือดูแลสิทธิต่าง ๆ นั้นก็เป็นสิ่งที่ดี และให้ความเป็นธรรม แต่ประเด็นที่เกี่ยวกับเรื่องของแนวคิดที่อาจจะทำให้เกิดความเท่าเทียมกันในส่วนของสตรีและบุรุษนั้น ก็เป็นแนวคิดที่ก้าวหน้านัก แต่ว่าในความก้าวหน้านี้ก็ต้องคิดถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับโครงสร้างของวัฒนธรรมดั้งเดิมที่เราเป็นอยู่ ถ้าหากว่า ความก้าวหน้านั้นทำให้เกิดช่องว่างมากจนเกินไป จนกระทั่งทำลายโครงสร้างอย่างรวดเร็ว ก็น่าจะมีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อสังคม เพราะฉะนั้นความค้อยเป็นก้อยไปในลักษณะต่าง ๆ นี้ น่าจะต้องนำมาเข้มาคิด รวมทั้งที่ท่านสมาชิก ผู้มีเกียรติได้กล่าวไว้แล้วทั้ง ๒ ท่าน คือ คุณหญิงนันทกาและท่านอาจารย์โกวิทว่า ในส่วนของความมุ่งที่จะให้เกิดความ

เท่าเทียมกันนั้น บางครั้งในหลาย ๆ อย่างก็มีบางอย่างที่ซ่อนอยู่ และมันมีคุณค่าในตัวของมันเอง ถ้าหากว่า เราจะเปลี่ยนแปลงทันทีที่ทันใจ ซึ่งก็เป็นความคิดที่ดี และเป็นอุดมคติ แต่ถ้าห่างไกลจากความเป็นจริงเกินไปก็อาจจะเกิดความเสียหายขึ้นมาก็ได้ กระทบไม่ได้ชัดเจนในเรื่องที่จะให้เป็น แต่กระทบคิดว่า อยู่ที่ยังหวัหระเวลาและขั้นตอนอะไรบางอย่างที่จะต้องให้เวลาบ้างครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญคณะกรรมการครับ

นางสายสุรี จุติกุล (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ คณะกรรมการขอขอบพระคุณทุกท่านที่ได้กรุณาให้ข้อสังเกตทั้งในที่ประชุมนี้และนอกที่ประชุม เพราะว่า ก่อนเข้ามาก็มีผู้ให้ข้อสังเกตไว้มากเช่นเดียวกัน ดิฉันอยากจะเรียน ๔ - ๕ เรื่องดังต่อไปนี้คือว่า

ประการแรก ข้อเสนอของเรานั้นยังมีประเด็นตกค้างได้อีกมาก ทั้งจากฝ่ายที่เห็นด้วยและฝ่ายที่ไม่เห็นด้วย ซึ่งจะต้องใช้เวลามากมาย

ประการที่ ๒ ข้อความบางคำอาจจะต้องปรับปรุงแก้ไขได้ในโอกาสต่อไป

ประการที่ ๓ ก็คือกระบวนการพัฒนากฎหมาย และปรับปรุงกฎหมายยังมีวิธีและขั้นตอนอีกยาว ซึ่งจะต้องใช้เวลาตามขั้นตอนนั้น เวลาที่เสนอเข้ามา ก็คงจะเป็นในโอกาสอันเหมาะสมต่อไป

ประการสุดท้าย ก็คือข้อเสนอเหล่านี้อาจจะต้องใช้เวลานาน อาจจะต้องขั้นตอนนี้ แต่ว่าจะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับความพร้อมของสังคม ซึ่งเราจะต้องคอยดูกันต่อไป ในวาระนี้ทางคณะกรรมการจะรับข้อสังเกตต่าง ๆ แล้วผนวกเข้าไปกับเอกสารชุดนี้ และก็ขอเสนอว่า ขอให้ที่ประชุมรับหลักการเพื่อจะได้ดำเนินการต่อไปค่ะ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ท่านสมาชิกฯ ครับ โดยที่การศึกษารายงานชุดนี้ ทางคณะกรรมการ ได้ทำข้อเสนอแนะ ซึ่งเราถือเป็นข้อสังเกตไว้ด้วยก็แล้วกัน ข้อสังเกตนี้ถ้าที่ประชุมเห็นชอบก็จะเสนอไปทางรัฐบาลเพื่อประกอบการพิจารณาต่อไป ฉะนั้นผมจะถามมติที่ประชุมว่า จะเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะที่เสนอมาในการศึกษานี้หรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นชอบด้วย กรุณาชกมือครับ

(มีสมาชิกฯ ชกมือเป็นจำนวนมาก)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ท่านผู้ใดไม่เห็นชอบครับ
(ไม่มีสมาชิกฯ ยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ไม่มีนะครับ

ต่อไป ๓.๓ รายงานการพิจารณาศึกษาเรื่อง ครอบครัวไทยกับปัญหาเอดส์

ซึ่งคณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชน และผู้สูงอายุ พิจารณาเสร็จแล้ว

(สำเนา)

ที่ สว ๐๐๐๘/ร ๓๐)

วุฒิสภา

ถนนอยู่ทองใน กท ๑๐๓๐๐

๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๐

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษาเรื่องครอบครัวไทยกับปัญหาเอดส์

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานการพิจารณาศึกษาเรื่องครอบครัวไทยกับปัญหาเอดส์

จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภาได้พิจารณาอยู่คดี เรื่อง ขอให้วุฒิสภามอบหมายให้ คณะกรรมาธิการกิจการสตรี เยาวชน และผู้สูงอายุ กระทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา และได้ลงมติมอบหมายให้ คณะกรรมาธิการกิจการสตรี เยาวชน และผู้สูงอายุ พิจารณาศึกษาเรื่องดังต่อไปนี้

๑. การวิเคราะห์กฎหมาย กฎ ระเบียบ เกี่ยวกับสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และครอบครัว เพื่อให้พัฒนากลุ่มเป้าหมายได้เต็มที่ตามรัฐธรรมนูญและอนุสัญญาของสหประชาชาติ ฉบับต่าง ๆ

๒. ครอบครัวไทยกับปัญหาเอดส์

ซึ่งกรรมาธิการคณะนี้ประกอบด้วย

- | | |
|-------------------------------|-----------------------------------|
| ๑. นางสาวสุวี จุติกุล | ประธานคณะกรรมาธิการ |
| ๒. พลตำรวจโท สมกพร ทวีกุล | รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง |
| ๓. นางกฤษณา สุมาวงศ์ | รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง |
| ๔. พันเอกหญิง อัสมีย์ เสาวภาพ | โฆษกคณะกรรมาธิการ |
| ๕. คุณหญิงสุวิวัฒนา เพชรทองคำ | ๖. นางกรองแก้ว อัครชิน |
| ๗. คุณหญิงเต็มสิริ บุญขสิงห์ | ๘. นายนิพนธ์ สรรการ |
| ๘. นายประสงค์ โจนีตารนที | ๑๐. นายถิจิต เทอดศักดิ์ศักดิ์ |

- | | |
|---------------------------------|------------------------------|
| ๑๑. นางสาวศรีสว่าง พัววงศ์เพทย์ | ๑๒. นายสมชัย วุฑฒิปรีชา |
| ๑๓. นางสุกัญญา ชลสิทธิ์ | ๑๔. นางสุนน สมสาร |
| ๑๕. นางอรัญญา สุจนิล | ๑๖. นายอาทิตย์ พิทักษ์คุ้มพล |
| ๑๗. นายวัลลภ ตั้งคณาบุรีรัมย์ | เลขานุการคณะกรรมการ |

อนึ่ง คณะกรรมการ ได้พิจารณาศึกษาเรื่องตามญัตติที่วุฒิสภามอบหมาย โดยได้จัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาเป็นสองฉบับ เพื่อให้มีความชัดเจน กล่าวคือ รายงานการพิจารณาศึกษาเรื่องการวิเคราะห์กฎหมาย กฎ ระเบียบ เกี่ยวกับสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและครอบครัว เพื่อให้พัฒนากลุ่มเป้าหมายได้เต็มที่ตามรัฐธรรมนูญ และ อนุสัญญาของสหประชาชาติฉบับต่าง ๆ และรายงานการพิจารณาศึกษาเรื่องครอบครัวไทยกับปัญหาเอดส์

บัดนี้ คณะกรรมการ ได้ พิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวทั้งสองเรื่อง เสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยได้จัดทำเป็นรายงานการพิจารณาศึกษาพร้อมทั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ซึ่งรายงานฉบับนี้เป็นรายงานการพิจารณาศึกษาเรื่องครอบครัวไทยกับปัญหาเอดส์ มีรายละเอียดปรากฏตามเอกสารรายงานที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงกราบเรียนมาเพื่อให้โปรดนำเสนอรายงานของคณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชน และผู้สูงอายุ ต่อที่ประชุมวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) สายสุรี จุติกุล

(นางสายสุรี จุติกุล)

ประธานคณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชน

และผู้สูงอายุ

กองกรรมการ

โทร. ๒๔๔๕๗๓๓, ๒๔๔๕๑๖๗๑

โทรสาร ๒๔๔๕๗๓๓

รายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชน และผู้สูงอายุ
วุฒิสภา

เรื่อง ครอบครัวยุคใหม่กับปัญหาเอคส์

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภาได้พิจารณาญัตติ เรื่อง ขอให้วุฒิสภามอบหมายให้ คณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชน และผู้สูงอายุ กระทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา (นางสายสุรี จุติกุล เป็นผู้เสนอ) และได้ลงมติมอบหมายให้คณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชน และผู้สูงอายุ พิจารณา ศึกษาเรื่องดังต่อไปนี้

๑. การวิเคราะห์กฎหมาย กฎ ระเบียบ เกี่ยวกับสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และครอบครัว เพื่อให้พัฒนากลุ่มเป้าหมายได้เต็มที่ตามรัฐธรรมนูญและอนุสัญญาของสหประชาชาติฉบับต่าง ๆ

๒. ครอบครัวยุคใหม่กับปัญหาเอคส์

โดยกำหนดระยะเวลาการพิจารณาศึกษาไว้ภายใน ๑ ปี ต่อมาคณะกรรมการได้ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาออกไปอีก ๖๐ วัน ซึ่งประธานวุฒิสภาได้พิจารณาเห็นสมควรอนุญาตให้ขยายเวลาการพิจารณาศึกษาได้ นับแต่วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๐๙ ข้อ ๘๕ นั้น

คณะกรรมการ ได้พิจารณาศึกษาเรื่องตามญัตติที่วุฒิสภามอบหมาย โดยได้จัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาเป็นสองฉบับเพื่อให้มีกรรมชัดเจน กล่าวคือ รายงานการพิจารณาศึกษาเรื่องวิเคราะห์กฎหมาย กฎ ระเบียบ เกี่ยวกับสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและครอบครัว เพื่อให้พัฒนากลุ่มเป้าหมายได้เต็มที่ตามรัฐธรรมนูญ และอนุสัญญาของสหประชาชาติฉบับต่าง ๆ และรายงานการพิจารณาศึกษาเรื่องครอบครัวยุคใหม่กับปัญหาเอคส์

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาเรื่องทั้งสองเสร็จสิ้นแล้ว โดย รายงานฉบับนี้เป็นการพิจารณาศึกษาเรื่องครอบครัวไทยกับปัญหาเอสที จึงขอรายงาน ต่อวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ มาตรา ๑๕๗ และข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๓๗ ข้อ ๘๔

ส่วนรายละเอียดวิธีการพิจารณาศึกษา ผลการพิจารณาศึกษา ข้อเสนอแนะ และข้อสังเกตของคณะกรรมการ พร้อมทั้งเอกสารภาคผนวกปรากฏตามรายงานท้ายนี้

๑. วิธีการพิจารณาศึกษา

คณะกรรมการได้ดำเนินการดังนี้

๑.๑ แต่งตั้งที่ปรึกษา ผู้อำนวยการ และนักวิชาการประจำคณะกรรมการ ดังนี้ คือ

- | | |
|--------------------------------|------------------------------------|
| ๑.๑.๑ นางวิมลศิริ ชำนาญเวช | เป็นที่ปรึกษาประจำ
คณะกรรมการ |
| ๑.๑.๒ นายสุรวิวัฒน์ ชมภูพจน์ | เป็นผู้ชำนาญการประจำ
คณะกรรมการ |
| ๑.๑.๓ นายกมล รอดคล้าย | เป็นนักวิชาการประจำ
คณะกรรมการ |
| ๑.๑.๔ พันเอก สืบพงษ์ สังขระมย์ | เป็นนักวิชาการประจำ
คณะกรรมการ |

๑.๒ พิจารณาจัดแบ่งกรรมการเป็นกลุ่มย่อย เพื่อพิจารณาประเด็น ปัญหาในแต่ละด้าน ดังนี้

๑.๒.๑ ด้านสตรี

- | | |
|----------------------------------|----------------------|
| ๑) พันเอกหญิง อัครนี้อย์ เสาวภาพ | ประธาน |
| ๒) นางกรองแก้ว อัสวจิน | เลขานุการ |
| ๓) นางกีระณา สุมาวงศ์ | ๔) นายนิพนธ์ สรการ |
| ๕) นางสุกัญญา ชลศึกษ์ | ๖) นางอรรัญญา สุจินล |

๑.๒.๒ ด้านเด็กและเยาวชน

- ๑) นายสมชัย วุฑฒิปรีชา ประธาน
 ๒) นายวัลลภ ตั้งคณาภิรักษ์ เลขานุการ
 ๓) พลตำรวจโท สมควร หริกุล ๔) นางสุนน สโมสร
 ๕) คุณหญิงสุวัฒนา เพชรทองคำ ๖) นายอาทิตย์ พิทักษ์คุ้มพล

๑.๒.๓ ด้านกรรมาชิก

- ๑) คุณหญิงเต็มศิริ บุญสิงห์ ประธาน
 ๒) นางอรัญญา สุขนิล เลขานุการ
 ๓) นางกรรณแก้ว อิศวชิน ๔) นายวัลลภ ตั้งคณาภิรักษ์
 ๕) นางสาวสุวีร์ จุติกุล ๖) พันเอกหญิง อัสมีย์ เสวภาพ

๑.๒.๔ ด้านผู้สูงอายุ

- ๑) นายลิขิต ทอดคลีร์ศักดิ์ ประธาน
 ๒) นางสุนน สโมสร เลขานุการ
 ๓) นายประสงค์ โฉมิตานนท์
 ๔) นางสาวศรีสว่าง พัววงศ์แพทย์
 ๕) คุณหญิงสุวัฒนา เพชรทองคำ

๑.๒.๕ ยี่วนกลั่นนุรตงกฐนมาฆบูชา

- ๑) นางสาวศรีสว่าง พัววงศ์แพทย์ ประธาน
 ๒) นางธีระฉา สุมาวงศ์ เลขานุการ
 ๓) นายวัลลภ ตั้งคณาภิรักษ์

๑.๒.๖ คณะทำงานด้านครอบครัวไทยกับปัญหาเด็

- ๑) นายสมชัย วุฑฒิปรีชา ประธาน
 ๒) นางสาวศรีสว่าง พัววงศ์แพทย์ รองประธาน
 ๓) นายวัลลภ ตั้งคณาภิรักษ์
 ๔) นางกรรณแก้ว อิศวชิน
 ๕) นายอาทิตย์ พิทักษ์คุ้มพล
 ๖) นายภมล รอดคล้าย เลขานุการ

๑.๓ คณะกรรมการ ได้แต่งตั้งให้ นางสาวสุภาภรณ์จิตต์ ไตรเพทพิสัย เลขานุการ รองเลขานุการ วุฒิสภา เป็นผู้ช่วยเลขานุการที่คณะกรรมการแต่งตั้งตาม ข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๓๘ ข้อ ๗๖ วรรคสอง

๑.๔ พิจารณาศึกษาข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง สถิติ และรายงานที่เกี่ยวข้อง

๑.๕ พิจารณาข้อมูลและข้อเท็จจริง โดยเชิญผู้เกี่ยวข้องมาแสดง ข้อเท็จจริง และแสดงความคิดเห็น ซึ่งประกอบด้วยรายงานตามเอกสารแนบท้าย

๑.๖ พิจารณาศึกษาข้อมูลจากการเดินทางไปศึกษาดูงาน ภายในประเทศ ได้แก่

๑.๖.๑ ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดเชียงราย ระหว่างวันที่ ๒๔ - ๒๕ สิงหาคม ๒๕๓๘

๑.๖.๒ ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดขอนแก่น ระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๓ ตุลาคม ๒๕๓๘

๑.๖.๓ ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดพิจิตรโลก ระหว่างวันที่ ๒๒ - ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๓๘

๑.๖.๔ ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดสงขลา ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐

๑.๖.๕ ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดอุตรธานี และจังหวัดหนองคาย ระหว่างวันที่ ๓๑ พฤษภาคม - ๑ มิถุนายน ๒๕๔๐

๑.๖.๖ ศึกษาดูงาน ณ จังหวัดลำพูน และจังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ ๑๔ - ๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๐

๑.๗ พิจารณาศึกษาข้อมูลจากการเดินทางไปศึกษาดูงาน ในต่างประเทศ ได้แก่

๑.๗.๑ ศึกษาดูงาน ณ สาธารณรัฐเกาหลี ระหว่างวันที่ ๑๖ - ๒๐ กันยายน ๒๕๓๘

๒. ผลการพิจารณาชี้ขอฯ

คณะกรรมการฯ ขอเสนอรายงานผลการพิจารณาชี้ขอฯ ดังกล่าวข้างต้น พร้อมทั้งข้อเสนอแนะและข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามรายงานข้างทำยนี้ เพื่อให้วุฒิสภาได้โปรดพิจารณา หากวุฒิสภาให้ความเห็นชอบด้วยกับผลการพิจารณาชี้ขอฯ รวมทั้งข้อเสนอแนะและข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ขอได้โปรดแจ้งไปถึงคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาดำเนินการที่เห็นสมควร ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนสืบไป

วัลลภ ตังคณานูรักษ์
(นายวัลลภ ตังคณานูรักษ์)
เลขาธิการคณะกรรมการ

ส่วนที่ ๑

สถานการณ์โรคเอดส์ในประเทศไทย

ประเทศไทยมีรายงานผู้ป่วยด้วยโรคเอดส์เป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. ๒๕๓๗ โดยผู้ป่วยเป็นชายซึ่งกลับมาจากต่างประเทศและมีพฤติกรรมร่วมเพศ^๑ ซึ่งคาดว่าอาจมีการแพร่กระจายของเชื้อไวรัสเอดส์ในประเทศไทยมาก่อนหน้านี้แล้วประมาณ ๙-๙ ปี กระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดให้โรคเอดส์และการติดเชื้อเอดส์เป็นโรคที่ต้องรายงานตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๘ จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงให้ยุติการรายงานผู้ติดเชื้อและทดแทนด้วยการเฝ้าระวังโรคด้วยการสุ่มเจาะเลือดในกลุ่มเสี่ยงต่าง ๆ แทน ซึ่งเริ่มกระทำตั้งแต่เดือนมิถุนายน ๒๕๓๒^๒ ระบบการเฝ้าระวังโรคเอดส์ด้วยการสุ่มเจาะเลือดในกลุ่มเสี่ยงของประเทศไทยได้กระทำทุกหกเดือน โดยเริ่มต้นในบางจังหวัดก่อน จนปัจจุบันครอบคลุมทุกจังหวัด และได้ปรับเปลี่ยนมาเหลือปีละครั้ง ตั้งแต่เดือนมิถุนายน ๒๕๓๘ เป็นต้นมา^๓ จากการเฝ้าระวังดังกล่าวและผลงานวิจัยอื่น ๆ ตลอดจนการรวบรวมรายงานผู้ป่วย ทำให้ได้ภาพของสถานการณ์ระบาดและการป่วยด้วยโรคเอดส์ในประเทศไทย ดังนี้

๑. การระบาดของโรคเอดส์ในสังคมไทยแบ่งได้เป็นสี่ระลอก ระลอกที่หนึ่งคือการระบาด ในกลุ่มผู้ติดยาเสพติดแบบฉีดเข้าเส้น และในกลุ่มชายรักร่วมเพศ ซึ่งอยู่ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๗ - ต้นปี พ.ศ. ๒๕๓๐ โดยมีความชุกในระดับต่ำระหว่าง ๑-๒% จากการสำรวจในหญิงขายบริการทางเพศในระยะเวลาเดียวกันนี้ พบผู้ติดเชื้อเพียงรายเดียวเท่านั้นเป็นหญิงขายบริการที่พื้ททยา^๔ ผลการสำรวจทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องประเมินสถานการณ์ว่าโรคเอดส์ไม่น่าจะเป็นปัญหาสำคัญของประเทศไทย ซึ่งเป็นความเข้าใจที่ผิด

๒. ระลอกที่สองคือการระบาดเข้าสู่กลุ่มหญิงบริการทางเพศ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๓๑-๒๕๓๓ ซึ่งมีการตรวจพบการติดเชื้อเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ เช่น การสำรวจในหญิงบริการทางเพศที่จังหวัดเชียงราย เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๑ พบว่ามีการติดเชื้อ ๐.๕%^๕ การสำรวจหญิงบริการในกรุงเทพมหานคร เมืองพื้ททยา จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดภูเก็ต พบความชุกระหว่าง ๐-๐.๕% และสถานการณ์เลวร้ายขึ้น เมื่อมีการสำรวจหญิงบริการในจังหวัดเชียงใหม่เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๓๓ ซึ่งพบว่ามีความชุกถึง ๕.๕%^๖ ส่วนในกลุ่มผู้ติดยาเสพติดแบบฉีดเข้าเส้นก็พบการติดเชื้อเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเช่นกัน จาก ๑-๒% ในต้นปี พ.ศ. ๒๕๓๐ มาเป็นกว่า ๓๐% เมื่อกลางปี พ.ศ. ๒๕๓๑^๗ ซึ่งทำให้ประเทศไทยตื่นตัวและทำการแก้ปัญหาอย่างจริงจัง

๓. ระลอกที่สามคือการระบาดเข้าสู่กลุ่มชายนักเที่ยวที่มาตรวจจากโรคในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๓๓ เป็นต้นมา^๘

๔. ระลอกที่สี่คือการเริ่มระบาดเข้าสู่กลุ่มสตรีตั้งครรภ์ ซึ่งมาฝากครรภ์ตามสถานพยาบาลต่าง ๆ สตรีเหล่านี้ โดยมากเป็นแม่บ้านซึ่งมิได้มีพฤติกรรมเสี่ยงใด ๆ โดยเริ่มตรวจพบการติดเชื้อในสตรีมีครรภ์เป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. ๒๕๓๕ และมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ ซึ่งผลการวิจัยจากทั้งต่างประเทศและในประเทศพบว่าทารกที่เกิดจากมารดาที่ติดเชื้อเอดส์มีโอกาสประมาณ ๓๐% ที่จะติดเชื้อและประมาณ

เกือบครึ่งหนึ่งของเด็กที่ติดเชื้อจากการตรวจเสียชีวิตก่อนอายุ ๓ ขวบ การติดเชื้อในกลุ่มสตรีและเด็กเป็นเครื่องบ่งบอกว่าสถานการณ์ระบบอยู่ในขั้นเลวร้ายและต้องการการแทรกแซงอย่างเร่งด่วน

๕. ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๒-๒๕๒๙ สถานการณ์ระบบขาดในกลุ่มผู้ติดเชื้อเสียชีวิตก่อนอายุ ๓ ขวบ มีความชุกอยู่ระหว่าง ๓๐-๔๕% มาโดยตลอด (ภาพ ๑ ผนวก ก.)

๖. สถานการณ์ระบบขาดในกลุ่มชายวัยผู้ใหญ่ที่มาตรการตรวจโรคตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๒-๒๕๒๙ พบว่ามีความชุกเพิ่มขึ้นคล้ายๆ ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๒-๒๕๑๙ จากนั้นก็ทรงตัวมาเรื่อย ๆ ที่ระดับประมาณ ๘% (ภาพ ๒ ผนวก ก.)

๗. สถานการณ์ระบบขาดในกลุ่มผู้บริจาคโลหิต พบว่ามีความชุกเพิ่มขึ้นอย่างช้า ๆ จาก ๐.๓% ในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ จนถึงเดือนกันยายน ๒๕๒๙ แล้วเริ่มทรงตัวและลดลงอย่างช้า ๆ จนเหลือประมาณ ๐.๕% เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๓๕ (ภาพ ๓ ผนวก ก.)

๘. สถานการณ์ระบบขาดในกลุ่มชายไทยอายุ ๒๑ ปี ซึ่งเข้ารับการตรวจคัดเลือกรักษาทางกองบินเป็นทหารกองประจำการ พบว่าเป็นกลุ่มที่แสดงแนวโน้มการลดลงของความชุกการติดเชื้อโรคเอดส์ได้อย่างเด่นชัดที่สุด โดยระยะแรกมีความชุกการติดเชื้อเพิ่มขึ้นอย่างช้า ๆ สูงสุดในปี พ.ศ. ๒๕๒๖ ที่ประมาณ ๘% จากนั้นก็ลดลงตามลำดับจนล่าสุดเท่ากับ ๑.๔% ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๓๕ (ภาค ๕ ผนวก ก.)

๙. สถานการณ์ระบบขาดในกลุ่มสตรีมีครรภ์ที่เป็นกลุ่มที่ต้องให้ความสนใจที่สุด จากการเริ่มตรวจพบเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๓ ซึ่งเป็นกลุ่มหลังสุดในระลอกการระบาดของโรคเอดส์ โดยการระบาดในกลุ่มสตรีมีครรภ์ เป็นกลุ่มเดียวที่แสดงแนวโน้มในทางเพิ่มขึ้นมาโดยตลอด ตั้งแต่เดือนมิถุนายน ๒๕๒๙ จนถึงปัจจุบันซึ่งมีความชุกอยู่ที่ ๑.๘๑% (ภาพ ๓ ผนวก ก.)

๑๐. สถานการณ์ระบบขาดในกลุ่มหญิงขายบริการทางเพศโคบายตรง พบว่ามีความชุกเพิ่มขึ้นตามลำดับจาก ๘% ในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ จนเริ่มทรงตัวเมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๒๖ ที่ประมาณ ๓๐% จนถึงปัจจุบัน ส่วนในหญิงบริการทางเพศแบบแอบแฝงก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามลำดับ จนเริ่มทรงตัวที่ประมาณ ๑๐% ในเดือนกันยายน ๒๕๓๗ จนถึงปัจจุบัน (ภาพ ๕ ผนวก ก.)

๑๑. การประมาณการจำนวนผู้ติดเชื้อโดยให้โปรแกรม EPIMODFL ของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ประมาณการว่าในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ จะมีผู้ติดเชื้อประมาณ ๘๕๐,๐๐๐ คน ประมาณ ๘๐๐,๐๐๐ คน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ และประมาณ ๗๑๐,๐๐๐ คน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยการประมาณการนี้ได้คำนึงปัจจัยประสิทธิภาพของการณรงค์ป้องกันต่าง ๆ ที่ดำเนินการในปัจจุบันด้วยแล้ว

๑๒. จำนวนผู้ป่วยโรคเอดส์ที่กระทรวงสาธารณสุขได้รับรายงานในแต่ละปีมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วมากในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๖-๒๕๓๕ (ภาพ ๖ ผนวก ก.) เมื่อสิ้นปี พ.ศ. ๒๕๓๕ มีผู้ป่วยสะสมประมาณ ๖๐,๐๐๐ คน และเสียชีวิตไปแล้วประมาณ ๑๓,๐๐๐ คน ดังนั้น ประมาณการว่ามีผู้ป่วยที่ยังมีชีวิตอยู่ในขณะนี้ไม่ต่ำกว่า ๔๗,๐๐๐ คน ในขณะที่จำนวนเตียงของสถานพยาบาลทุกแห่งทั้งภาครัฐและเอกชนทั่วประเทศมีจำนวนประมาณ ๓๐,๐๐๐ เตียง เห็นได้ชัดว่าเป็นไปไม่ได้ที่จะดูแลผู้ป่วยเหล่านี้ได้ทั้งหมด นอกจากนั้นจะมีจำนวนผู้ป่วยเพิ่มขึ้นในแต่ละปี ซึ่งเป็นภาระหนักขึ้นตามลำดับต่อระบบบริการสาธารณสุข จึงจำเป็นต้องมีวิธีการแก้ไขที่มีประสิทธิภาพโดยเร่งด่วน

๑๓. เมื่อจำแนกผู้ป่วยตามปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้ติดโรคพบว่า ๘๐% ติดจากปัจจัยเพศสัมพันธ์ " (ภาพ ๗ ผนวก ก.) ในระยะแรก ๆ ของการระบาดนั้น พบการแพร่กระจายอย่างรวดเร็วในเพศชายเนื่องจากพฤติกรรมการเที่ยวหญิงบริการ แต่เมื่อมีการรณรงค์ใช้ถุงยางอนามัยในสถานบริการมากขึ้น ประกอบกับการให้ความรู้และฉีดมูลชาวสาว รวมทั้งมีการรักษาโรคที่มีประสิทธิผล ก็ทำให้ความชุกการติดเชื้อจากปัจจัยเพศสัมพันธ์ในผู้ชายลดลง ในทางกลับกัน การติดเชื้อในสตรีทั่วไปสูงขึ้น เนื่องจากกลุ่มผู้ชายมีความตื่นตัวจึงไปเที่ยวหญิงบริการน้อยลง แต่หันกลับมามีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนหญิงมากขึ้น อัตราการใช้ถุงยางอนามัยของผู้ชายเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับภรรยาหรือเพื่อนหญิงยังต่ำ ทำให้เพิ่มความเสี่ยงในการติดเชื้อสู่ผู้หญิงมากขึ้น ซึ่งยังไม่ได้มีการเน้นให้มีความตระหนักในความเสี่ยงของผู้หญิงที่อาจติดเชื้อเอชไอวีจากการมีเพศสัมพันธ์กับสามีที่ติดเชื้อแล้ว ผู้ชายที่ติดเชื้อเอชไอวีส่วนมากติดตามมาจากหญิงขายบริการ ในขณะที่การติดเชื้อเอชไอวีของผู้หญิงส่วนมากติดตามมาจากสามี

๑๔. เมื่อจำแนกผู้ป่วยตามเพศและอายุพบว่า สัดส่วนระหว่าง ชาย : หญิง เป็น ๕.๒:๑ และประมาณ ๘๐% ของผู้ป่วยอยู่ในกลุ่มอายุ ๒๐-๔๕ ปี " (ภาพ ๘ ผนวก ก.)

๑๕. เมื่อจำแนกผู้ป่วยตามอาชีพพบว่าประมาณ ๗๐% เป็นเกษตรกรและผู้รับจ้างทั่วไป ประมาณ ๕% เป็นเด็กก่อนวัยเรียน " (ภาพ ๙ ผนวก ก.) นอกนั้นกระจายไปทุกกลุ่มอาชีพไม่ว่าข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ผู้ประกอบอาชีพค้าขาย ฯลฯ

๑๖. จากตัวเลขพบการติดเชื้อระหว่าง ๑.๕-๒% ของกลุ่มสตรีที่มาฝากครรภ์ โดยจำนวนหญิงที่มาคลอดในแต่ละปีประมาณ ๑๕,๐๐๐-๒๐,๐๐๐ คน ซึ่งประมาณหนึ่งในสามของเด็กที่เกิดจากการคลอดที่ติดเชื้อเอชไอวีจะติดเชื้อด้วย หมายความว่าถ้าหนึ่ง ๆ จะมีเด็กติดเชื้อเอชไอวีเพิ่มขึ้นประมาณ ๕,๐๐๐-๖,๐๐๐ คน ในจำนวนนี้ประมาณครึ่งหนึ่งจะแสดงอาการป่วยภายในระยะเวลา ๒ ปีจากแรกเกิด และจะเสียชีวิตประมาณ ๗๐% โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้คาดประมาณว่าภายในปี พ.ศ. ๒๕๓๓ จะมีเด็กที่ติดเชื้อเอชไอวีจำนวน ๖๓,๐๐๐ คน และจะมีเด็กที่เสียชีวิตด้วยโรคเอชไอวีจำนวน ๔๗,๐๐๐ คน "

๑๗. นอกเหนือจากผลกระทบโดยตรงเรื่องการติดเชื้อและป่วยเจ็บแล้ว จะมีเด็กอีกจำนวนมากที่ได้รับผลกระทบทางอ้อมจากการระบาดของโรคเอชไอวี จากการคาดประมาณของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ประมาณการว่า ภายในปี พ.ศ. ๒๕๓๓ จะมีเด็กอายุต่ำกว่า ๑๕ ปีที่มารดาเสียชีวิตจากโรคเอชไอวีมากกว่า ๑๐๘,๐๐๐ คน และจะเพิ่มขึ้นถึง ๒๒๖,๐๐๐ คน ในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ในจำนวนนี้เป็นเด็กที่อายุต่ำกว่า ๕ ปี จำนวน ๗๓,๐๐๐ คน และเป็นเด็กอายุ ๕-๕ ปี จำนวน ๕๐,๐๐๐ คน ซึ่งเด็กเหล่านี้จะกำพร้าทั้งพ่อและแม่ "

๑๘. ผลการวิจัยโดยกองโรคติดต่อ กรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งได้สำรวจจากโรงพยาบาลของรัฐขนาดใหญ่ทั่วประเทศ ๑๑๖ แห่ง ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๑๕-๒๕๑๗ พบว่าอัตราการทอดทิ้งเด็กหลังคลอดของมารดาที่ติดเชื้อเอชไอวีสูงเป็น ๕.๓๕ เท่าของมารดาที่ไม่ติดเชื้อเอชไอวี "

๑๙. ลักษณะการระบาดของโรคเอชไอวีในระยะต่อไป คาดว่าจะมีการปรับเปลี่ยนตามรูปแบบพฤติกรรมของสังคมไทยซึ่งเปลี่ยนไป สืบเนื่องจากการรณรงค์อย่างจริงจังและต่อเนื่องในระยะที่ผ่านมา

ก. การติดเชื้อในสตรีจะเกิดจากการติดต่อจากสามีไปสู่รายนามากขึ้น และมีผลกระทบต่อเด็กที่เกิดใหม่

ข. สถานบริการทางเพศปรับเปลี่ยนจากการให้บริการโดยตรงเป็นแบบแอบแฝงมากขึ้น ทำให้ควบคุมและเข้าถึงได้ยากยิ่งขึ้น

ค. มีแนวโน้มว่ากลุ่มชายรักร่วมเพศจะมีส่วนในการแพร่กระจายโรคเอดส์มากขึ้น เนื่องจากมีชายรักร่วมเพศจำนวนหนึ่งขาดบริการทางเพศแต่เป็น bi-sexual ที่ร่วมเพศกับหญิงด้วย เป็นเหตุให้หญิงติดโรคเอดส์จากคนเหล่านี้

ง. การมีเพศสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงซึ่งไม่ใช่บริการเพศพาณิชย์ ไม่ว่าจะมาก่อนสมรสหรือนอกสมรส พบว่ายังคงมีการละเว้นการใช้ถุงยางอนามัยอยู่มาก

จ. แม้ว่าการคุมกำเนิดใช้เข็มฉีดยาเสพติดเข้าเส้นจะค่อนข้างอยู่ตัว แต่อบัติการณ์การติดเชื้อรายใหม่ยังคงมีอยู่

ส่วนที่ ๒

ผลกระทบจากโรคเอดส์ต่อครอบครัว

ข้อเท็จจริง

๑. มีรายงานการศึกษาใน ๑๑๖ ครอบครัวในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีประสบการณ์ของสมาชิกในครอบครัวเสียชีวิตจากโรคเอดส์ พบว่าเกิดผลดังต่อไปนี้กับครอบครัว**

ก. ค่ายรักษาพยาบาลตั้งแต่เริ่มป่วยถึงเสียชีวิตประมาณ ๒๕,๓๐๐ บาท/ครอบครัว ซึ่งเท่ากับรายได้ประมาณ ๖ เดือนของครัวเรือน (ค่าใช้จ่ายไม่รวมค่ายาต้านเชื้อราหรือยาต้านเชื้อไวรัส)

ข. รายได้จากการประกอบอาชีพปกติลดลงประมาณ ๓,๕๐๐ บาท/เดือน หากคิดรวมกับการสูญเสียรายได้จากการประกอบอาชีพเสริม พบว่ารายได้โดยรวมลดลง ๖,๐๐๐ บาท/เดือน

ค. มากกว่า ๕๒% ของครัวเรือนลดการบริโภคลง ๕๑%

ง. ๖๐% ของครัวเรือนใช้จ่ายเงินที่สะสมทั้งหมดไปกับการรักษาพยาบาล

จ. ๑๙% ของครัวเรือนขายทรัพย์สินต่าง ๆ ที่มีอยู่ ตั้งแต่ที่ดิน รถ เพชรพลอย สัตว์เลี้ยง

ฉ. ๑๑% กู้เงินมาเพื่อเป็นค่ารักษาพยาบาลผู้ป่วยและค่าใช้จ่ายในครอบครัว

ช. ๓๕% ของครอบครัวที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมรู้สึกถูกรบกวนกระทบกระเทือนอย่างรุนแรงจากการสูญเสียสมาชิกในครัวเรือนเนื่องจากโรคเอดส์

ซ. ๕๕.๕% ของผลผลิตของครอบครัวสูญเสียไปจากการสูญเสียแรงงานในครอบครัว

ณ. ๑๕% ของเด็กในวัยเรียนต้องออกจากโรงเรียนเพื่อช่วยทำงานหารายได้จนเจือครอบครัวทดแทนรายได้ที่สูญเสียไป

ญ. ๑๖% ของครอบครัวมีเด็กกำพร้า ซึ่ง ๑๗% ของเด็กกำพร้าเหล่านี้จะถูกทอดทิ้งให้เป็นภาระของชุมชนและสังคม อีก ๘๑% ของเด็กกำพร้าได้รับการดูแลโดยญาติ

ฎ. เกือบครึ่งหนึ่งของครอบครัวมีปัญหาการดูแลผู้สูงอายุ ซึ่ง ๕๑% มีญาติรับไปดูแลได้ อีก ๘๗% ต้องช่วยตัวเอง มีอยู่ ๒% ที่ต้องไปพึ่งวัดหรือบ้านพักคนชรา

๒. การติดเชื้อเอดส์ในสตรีมีครรภ์พบว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามลำดับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๔ จนถึงปัจจุบัน และชะลอตัวลงตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นต้นไป คาดว่าปี พ.ศ. ๒๕๔๓ จะมีความชุกการติดเชื้อประมาณ ๒.๕% และเมื่อถึงปี พ.ศ. ๒๕๔๘ จะมีความชุกประมาณ ๓.๑%

๓. จากการศึกษาพฤติกรรมทางเพศในประเทศไทยพบรายงานว่า ผู้ชายเป็นจำนวนมากที่พึ่งหวงบริการมีภรรยาหรือคู่รักอยู่แล้ว การติดเชื้อในสตรีซึ่งพบมากขึ้นในระยะหลังมักมีสาเหตุจากการรับเชื้อจากสามีหรือคู่รัก ซึ่งติดเชื้อจากหญิงบริการอีกต่อหนึ่ง

๔. ผลการสำรวจพบว่าปริมาณการเที่ยวหญิงบริการน้อยลงมากถึงครึ่งหนึ่งในเวลา ๕ ปีที่ได้มีการรณรงค์อย่างต่อเนื่อง นอกจากนั้นก็มีอัตราการให้ถุงยางอนามัยกับหญิงบริการสูงขึ้นด้วย อย่างไรก็ตาม มีแนวโน้มว่าผู้ชายจะหันมานิยมมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนหญิงหรือคู่อริมากขึ้น การใช้ถุงยางอนามัยกับคู่สมรสหรือคู่อริของผู้ชายยังต่ำ เนื่องจากผู้ชายยังไม่ตระหนักถึงการติดเชื้อของตนและไม่ตระหนักถึงความเสี่ยงของฝ่ายหญิง ซึ่งอาจเป็นผลสืบเนื่องมาจากการรณรงค์ให้ตระหนักถึงอันตรายจากการเที่ยวหญิงบริการ โดยไม่ได้เน้นถึงอันตรายจากการติดเชื้อจากหญิงอื่นหรือสุภาพหญิงอื่น ทำให้คนทั่วไปละเลยการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย (Safe Sex)

๕. การสำรวจหญิงโสเภณีที่เป็นคนงานในโรงงานอุตสาหกรรมในกรุงเทพมหานครพบว่า ๑ ใน ๕ เคยมีเพศสัมพันธ์อย่างน้อย ๑ ครั้ง เนื่องจากลักษณะสังคมไทยที่เข้มงวดและปิดกั้นมาแต่เดิม ทำให้หญิงวัยรุ่นกลุ่มนี้ต้องเรียนรู้ความเสี่ยงด้วยตัวเอง ไม่ว่าจะเป็นการเสริมสร้างทักษะการตัดสินใจที่จะมีเพศสัมพันธ์หรือการแนะนำให้คู่อริใช้ถุงยางอนามัย โดยโครงการที่จะเข้าถึงหญิงเหล่านี้ยังมีน้อย

๖. มารดาที่ติดเชื้อเอชไอวีแล้วตั้งครรถ์มีโอกาสถ่ายทอดเชื้อติดต่อสู่ลูกได้ ทั้งระหว่างตั้งครรภ์ ระหว่างคลอด หรือแม้แต่ทางน้ำนม

๗. ผู้ติดเชื้อ ผู้ป่วยและญาติยังประสบปัญหาการรังเกียจและแบ่งแยกอยู่ ดังเช่นกรณีผู้ป่วยที่ถูกนำไปทอดทิ้งที่วัดพระบาทน้ำพุ จังหวัดลพบุรี

๘. มีแนวโน้มว่าจะมีเด็กไร้ที่พึ่งมากขึ้น ทั้งจากการเสียชีวิตของบิดามารดา หรือโดยการทอดทิ้งเด็กโดยมารดาที่ติดเชื้อเอชไอวี

ข้อพิจารณา

๑. เมื่อมีการติดเชื้อและป่วยเจ็บเกิดขึ้นในครอบครัว จะทำให้เกิดปัญหาเศรษฐกิจต่อครอบครัว ทั้งในแง่การสูญเสียรายได้ที่จะมาจุนเจือครอบครัว ตลอดจนการเพิกถอนรายจ่ายในการดูแลรักษาผู้ติดเชื้อหรือผู้ป่วย

๒. เนื่องจากการติดเชื้อในระยะแรก ๆ ของการระบาดจะอยู่ในกลุ่มผู้ชายเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น เมื่อมีการล้มป่วยหรือเสียชีวิตในครอบครัว ก็มักจะทำให้เกิดกับชายที่เป็นหัวหน้าครอบครัว ทำให้สตรีที่เป็นแม่บ้านต้องเป็นฝ่ายดูแลรับภาระการนำครอบครัวแทน ซึ่งสตรีเหล่านี้มักจะต้องหัดกะหางวิชาชีพทำให้ประสบปัญหาการทรงชีพ

๓. ปัญหารายจ่ายที่สูงขึ้นมากกว่ารายได้ ทำให้หลายครอบครัวต้องเป็นหนี้สินหรือจำเป็นต้องขายทรัพย์สินเพื่อเอาเงินมาแก้ปัญหาสมาชิกในครอบครัวที่ป่วย

๔. การตรวจเลือดก่อนแต่งงานเป็นสิ่งที่ควรสนับสนุนให้ปฏิบัติอย่างแพร่หลายยิ่งขึ้น เนื่องจากสามารถป้องกันการแพร่เชื้อเข้าสู่กลุ่มสตรีได้ส่วนหนึ่ง

๕. สตรีที่ติดเชื้อและตั้งครรถ์มีโอกาสนพบเชื้อสู่บุตรได้ประมาณ ๓๐% ทั้งในขณะที่ตั้งครรถ์และระหว่างคลอด ตลอดจนโดยการให้นมบุตร

๖. เด็กที่ติดเชื้อจากมารดาเป็นปัญหาสำคัญเร่งด่วน การป้องกันแต่แรกจะเป็นการลดปัญหาได้มาก และจะต้องมีมาตรการที่จะดูแลเด็กที่ติดเชื้อและไม่ติดเชื้อ

๗. ประเด็นการทำแท้งสำหรับสตรีตั้งครรภ์ที่ติดเชื้อเอชไอวีเป็นประเด็นละเอียดอ่อนทางจริยธรรม ต้องการพิจารณาอย่างถี่ถ้วนเพื่อการแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม

ส่วนที่ ๓

ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา

ปัญหาจากการติดเชื้อแบ่งได้เป็น ๔ ประเภท แต่ละปัญหาที่มีข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา ดังต่อไปนี้

๑. ปัญหาการรังเกียจและแบ่งแยกผู้ติดเชื้อ ผู้ป่วย และญาติ

๑) หยุตนาการผิดคิดสื่อต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดความกลัว เลิกใช้แผนโฆษณาและสื่อประเภทต่าง ๆ ที่แสดงถึงอาการป่วยขั้นสุดท้ายของผู้ป่วยโรคเอดส์ ซึ่งลักษณะข้างต้นทำให้เกิดการรังเกียจ และสร้างความคิด ๆ ว่า เราสามารถดูได้ว่าใครเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ และใครที่ไม่ใช่ผู้ติดเชื้อเอดส์

๒) ให้ความสำคัญกับการรณรงค์สร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องโรคเอดส์ที่เน้นความเข้าใจ เกี่ยวกับโรคสาเหตุของการแพร่กระจายของโรค โรคเอดส์มีผลกระทบต่อเราอย่างไร มากกว่าที่จะให้เพียงความรู้เกี่ยวกับการติดต่อและการป้องกันเท่านั้น

๓) การพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ควรให้ความสำคัญกับการที่จะทำให้คนเข้าใจ และต่อสู้กับโรคเอดส์มากกว่าการตายด้วยโรคเอดส์ ควรเน้นตัวอย่างการอยู่ร่วมกันกับผู้ติดเชื้อเอดส์ของคนไทยที่ต่อสู้และจัดการกับปัญหาสังคมและความเจ็บป่วยที่เกิดขึ้นอย่างเข้มแข็งและอดทน

๔) ขยายการรณรงค์และกิจกรรมการให้ความช่วยเหลือ การไม่รังเกียจผู้ติดเชื้อเอดส์และครอบครัว การทำงานในที่ทำงานเดียวกัน และการอยู่ร่วมกันในชุมชนและครอบครัวกับผู้ติดเชื้อเอดส์ โดยดึงผู้นำธุรกิจ ผู้นำชุมชน และสมาชิกชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมดังกล่าว

๕) สนับสนุนโครงการเผยแพร่ประสบการณ์และแรงจูงใจของผู้ติดเชื้อเอดส์ หรือบุคคลที่ทำงานกับผู้ติดเชื้อเอดส์ในพื้นที่ที่มีการระบาดสูงไปในพื้นที่ที่มีระดับค่าได้เรียนรู้เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยกับโรคดังกล่าวและเรียนรู้การแก้ปัญหาได้ดีขึ้น

๖) ใช้สื่อมวลชนในโครงการโรคเอดส์ในโรงเรียนและในที่ทำงาน เพื่อรณรงค์สร้างความรู้ความเข้าใจว่า เอดส์ไม่ติดต่อกันทางใดบ้าง ในขณะที่เดียวกันควรเน้นว่าผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยต้องการความเมตตาและความช่วยเหลือ และควรเห็นด้วยว่าที่ผ่านมามีการอยู่ร่วมกันกับผู้ป่วยด้วยโรคอื่น ๆ โดยไม่รังเกียจ ทั้งที่โรคเหล่านั้นมีการติดต่อของโรคเหมือนกับโรคเอดส์ และบางโรคยังติดได้ง่ายกว่าโรคเอดส์เสียอีก

๗) รัฐควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องในการจัดวัสดุอุปกรณ์ และอบรมเรื่องการป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาล (Universal Precaution) ในสถานบริการสาธารณสุขต่าง ๆ

๘) ควรกระตุ้นให้มีการปฏิบัติตามนโยบายของชาติเกี่ยวกับการต่อต้านการตรวจเอดส์ในที่ทำงาน และสนับสนุนความร่วมมือของภาคเอกชนในการรณรงค์ป้องกันโรคเอดส์

๔) กระตุ้นให้โรงเรียนและสถานที่ทำงานและภาคเอกชนต่าง ๆ ดำเนินการตามนโยบายเกี่ยวกับโรคเอดส์ตั้งแต่ตอนนี้ ดีกว่าที่จะรอให้มีผู้ติดเชื้อเอดส์ในโรงเรียนหรือสถานที่ทำงานของตนเสียก่อนแล้วจึงทำตามนโยบายเกี่ยวกับโรคเอดส์

๑๐) ให้มีการออกกฎหมายและบังคับใช้กฎหมายที่จำเป็น เพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้ติดเชื้อเอดส์ เช่น สิทธิในการศึกษา สิทธิในการทำงาน สิทธิเรื่องที่อยู่อาศัย สิทธิในการรักษาพยาบาล และในขณะเดียวกันก็ต้องมีมาตรการทางกฎหมายคุ้มครองผู้ไม่ติดเชื้อด้วย เช่น บทลงโทษผู้ติดเชื้อที่จงใจแพร่เชื้อแก่ผู้อื่น

๑๑) ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ ความเป็นมา สาเหตุ และรูปแบบการรังเกียจกีดกันผู้ติดเชื้อ โดยเฉพาะเด็กที่ติดเชื้อเอดส์ หรือมีพ่อแม่ ญาติพี่น้องที่ติดเชื้อเอดส์ เพื่อจะได้นำมาเป็นแนวทางในการวางรูปแบบเพื่อการดำเนินโครงการ ตลอดจนประเมินผลของกิจกรรมและโครงการ เพื่อลดการรังเกียจกีดกันผู้ติดเชื้อเอดส์ โดยควรมีการจัดตั้งคณะทำงานหรือคณะวิจัยโดยเฉพาะ หรืออาจจะให้หน่วยงานวิจัยที่มีอยู่ทำการศึกษาวิจัย

๑๒) ในกรณีที่มีข้อมูลการติดเชื้อของบุคคล การแจ้งผลให้ทราบต้องเป็นไปด้วยความสมัครใจของเจ้าตัว และผู้รับผิดชอบต้องจัดให้มีบริการให้คำปรึกษาที่เหมาะสมด้วย

๒. ปัญหาผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมต่อครอบครัว

๑. ควรมีการจัดบริการสวัสดิการสังคม เพื่อช่วยเหลือแก่ครอบครัวที่ประสบปัญหาทางเศรษฐกิจจากการมีผู้ป่วยหรือติดเชื้อในครัวเรือน อาทิ การมีเงินช่วยเหลือฉุกเฉิน การช่วยเหลือในการประกอบอาชีพของสมาชิกในครัวเรือนเพื่อเพิ่มพูนรายได้ เป็นต้น ซึ่งการประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่สวัสดิการสังคม และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข อาจเอื้อให้การช่วยเหลือครอบครัวเป็นไปด้วยความรวดเร็วยิ่งขึ้น

๒. การรวมกลุ่มของผู้ติดเชื้อและสมาชิกครัวเรือนของผู้ติดเชื้อ เพื่อสนับสนุนและแสวงหาแนวทางแก้ปัญหาร่วมกัน น่าจะเป็นแนวทางที่ดีในการแก้ปัญหาได้บางส่วน

๓. ปัญหาการติดเชื้อเอดส์เพิ่มขึ้นในสตรีทั่วไปและสตรีมีครรภ์

๑. ดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อลดการเกี่ยวพันหญิงบริการและเปลี่ยนค่านิยมการเกี่ยวพันหญิงบริการของชายไทย โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่น และควรพัฒนากิจกรรมเพื่อลดอิทธิพลของเพื่อนในการชวนกันดื่มเหล้าแล้วชักจูงไปเกี่ยวพันหญิงบริการหรือมีพฤติกรรมเสี่ยงอื่น ๆ

๒. ขยายการสอนและกิจกรรมในโรงเรียนเรื่องโรคเอดส์และกามโรค โดยกระตุ้นให้นักเรียนหญิงรวมกลุ่มกันเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และจูงใจกันเรื่องภาวะสุขภาพอนามัย โรคเอดส์และกามโรค รวมถึงการไปหาผู้ให้คำปรึกษาเรื่องสุขภาพอนามัยและการเจริญพันธุ์

๓. พัฒนาและเผยแพร่เรื่องทักษะชีวิตแก่กลุ่ม ทั้งหญิงชายที่ไม่มีโอกาสศึกษาต่อในโรงเรียน เช่น โครงการในที่ทำงานและชุมชน

๔. พัฒนาและเผยแพร่เรื่องทักษะชีวิตในโรงเรียนและที่ทำงาน โดยเน้นทักษะที่จำเป็น เช่น ทักษะการวิเคราะห์ปัญหา ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการติดต่อสื่อสารและทักษะการต่อรอง โดยเน้นการฝึกแก้ปัญหาเรื่องเพศสัมพันธ์และยาเสพติด

๙. จัดอบรมให้กลุ่มหนุ่มสาวเกี่ยวกับเรื่องคำรักและ คำภักดีติดตามหลังแต่งงานที่เกี่ยวกับชีวิตสมรส รวมถึงก่อนแต่งงานควรให้มีการพูดคุยและมีข้อตกลงต่าง ๆ ระหว่างกันถึงสิ่งที่จะปฏิบัติต่อกันเมื่อแต่งงานแล้ว โดยควรทำอย่างต่อเนื่องและมีการเผยแพร่ทางสื่อ เช่น ทางโทรทัศน์ เป็นระยะ ๆ

๑๐. พัฒนากลยุทธ์ใหม่ ๆ เกี่ยวกับกาให้คำปรึกษาและเข้าถึงประชาชน เพื่อให้บริการให้คำปรึกษา การตรวจยีนทีลีส และกามโรคอื่น ๆ และการตีความผลส่วกับหญิงโสด ตลอดจนการแนะนำให้พาคู่สมรสให้ติดกามโรคมารับการรักษาต่อไป

๑๑. พัฒนาระบบการให้คำปรึกษาและตรวจเอตส์ก่อนสมรสโดยสมัครใจ ซึ่งควรจะเริ่มด้วยการตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาข้อมูลจากคู่สมรสในภาคเหนือที่ไปรับบริการให้คำปรึกษาและตรวจเลือดก่อนแต่งงานโดยสมัครใจ เพื่อหาเหตุผลและแรงจูงใจในการไปตรวจ ตลอดจนการตัดสินใจเมื่อทราบผลการตรวจให้คำข้อมูลและประสบการณ์ที่พัฒนาโครงการให้บริการและประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างสำนึกในเรื่องนี้ จากนั้นจึงดำเนินโครงการนำร่องผ่านทางหน่วยงานที่ดำเนินการด้านวางแผนครอบครัวและ/หรือบริการตรวจเอตส์แบบนิรนามหนึ่งแห่งหรือหลายแห่งเพื่อเป็นกรณีตัวอย่าง โดยมีการประเมินผลและปรับแก้ แล้วจึงนำข้อมูลที่ได้มาขยายกิจกรรมการให้คำปรึกษาและตรวจเอตส์ก่อนแต่งงานโดยสมัครใจทั่วประเทศ

๕. ปัญหาการป้องกันการแพร่เชื้อจากแม่ไปสู่ลูก

๑. ทำการศึกษาอย่างต่อเนื่องเรื่องโรคติดเชื้อเอชไอวีที่ไม่มียาต้านไวรัสที่จะมีบุตร หลังจากที่ผู้ติดเชื้อเอชไอวีนั้นได้รับการให้คำปรึกษาและได้รับรู้ผลการตรวจเลือดโดยสมัครใจของตน ตามรายละเอียดที่ปรากฏในแผนปฏิบัติการป้องกันและควบคุมโรคเอชไอวีแห่งชาติ เพื่อให้จะได้ข้อมูลไม่ปรับปรุงระบบบริการและประเมินผลคุณภาพของการบริการ

๒. ให้สถานที่ทุกแห่งที่จะทำการตรวจเอชไอวีให้แก่บุคคลใดก็ตาม จะคงได้รับความยินยอมให้ตรวจเลือดจากบุคคลนั้นก่อน และต้องมีการให้คำปรึกษาก่อนและหลังการตรวจเอชไอวี การแจ้งผลการตรวจเลือดหาเชื้อไวรัสเอชไอวีนั้น จะต้องแจ้งผลเป็นรายบุคคล และแจ้งผลการตรวจหน้าแผนกบริการการให้คำปรึกษาหลังการตรวจเลือด อีกทั้งการแจ้งผลต้องขึ้นอยู่ที่ความสมัครใจของบุคคลนั้นว่า ต้องการฟังผลหรือไม่ และควรจะมีกฎหมายรองรับเมื่อเกิดมีการละเมิด โดยมีการบังคับที่จริงจัง

๓. กระตุ้นและยกระดับการรับผู้ของประชาชนผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ทั่วประเทศต่าง ๆ เกี่ยวกับการตรวจเลือดเพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้รับรู้สิทธิ และสามารถเรียกร้องให้มีการตั้งกล่าวได้ว่า การตรวจเอชไอวีต้องได้รับความยินยอมจากบุคคลนั้น และต้องมีการให้คำปรึกษาก่อน และหลังการตรวจเลือดด้วยเสมอ

๔. ในการอบรมเจ้าหน้าที่สาธารณสุข นักศึกษาแพทย์และเจ้าหน้าที่สังคมสงเคราะห์ จะต้องเน้นถึงความสำคัญของการยินยอมให้ตรวจเอชไอวีโดยความสมัครใจของบุคคลนั้น และย้ำว่าการแจ้งผลการตรวจเลือดต้องแจ้งโดยตรงแก่บุคคลนั้น และต้องแจ้งโดยผ่านกระบวนการให้คำปรึกษา ตลอดจนต้องเก็บเรื่องดังกล่าวไว้เป็นความลับ

๕. แจ้งให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกคนทราบถึงความแตกต่าง ระหว่างการให้คำปรึกษากับการให้ลูกศึกษา หรือการสอน หรือการบรรยาย ซึ่งมักจะเข้าใจผิดว่าเป็นการให้คำปรึกษา

๖. สลดแทรกเรื่องการให้คำปรึกษาเข้าในหลักสูตร และจัดการอบรมทุกครั้งแก่เจ้าหน้าที่สาธารณสุข บุคลากรทางการแพทย์ และนักสังคมสงเคราะห์
๗. ควรสืบบริการตรวจเลือดโดยสมัครใจ ควบคู่ไปกับการวัดด้านสุขภาพและภาวะการเจริญพันธุ์อื่น ๆ และกระตุ้นให้ผู้หญิงมาใช้บริการดังกล่าว โดยเฉพาะก่อนที่จะตัดสินใจมีลูก หรือหลังจากตั้งครรภ์
๘. เสนอให้บริการให้คำปรึกษาแก่ผู้หญิงที่ตรวจพบว่าติดเชื้อเอชไอวี ไม่ว่าผู้หญิงคนนั้นจะตั้งครรภ์หรือไม่ และควรให้บริการให้คำปรึกษาแก่คู่สมรสพร้อมกันในเรื่องการตัดสินใจมีบุตรในอนาคต
๙. พิจารณานโยบายกฎหมายที่กำหนดให้ผู้หญิงที่ติดเชื้อไวรัสเอชไอวี สามารถทำแท้งได้อย่างถูกกฎหมาย ถ้าหญิงนั้นสมัครใจที่จะทำแท้ง โดยต้องมีการขออนุญาตให้คำปรึกษา และให้ข้อมูลก่อนตัดสินใจด้วยตนเอง
๑๐. จัดตั้งหน่วยให้คำปรึกษา โดยหน่วยนี้จะต้องประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ซึ่งเพียงพอกับความต้องการ เช่น พยาบาล นักสังคมสงเคราะห์ อาสาสมัครที่ได้รับการอบรมเรื่องการให้คำปรึกษา และมีห้องสำหรับการให้คำปรึกษาโดยเฉพาะ
๑๑. อบรมนักสังคมสงเคราะห์ในโรงพยาบาลให้ทำงานร่วมกับแพทย์ ในการให้คำปรึกษาให้แก่หญิงที่ติดเชื้อเอชไอวี เพื่อช่วยลดภาระของแพทย์ โดยให้เป็นการให้คำปรึกษาจริง ๆ ไม่ใช่การชี้แนะกึ่งบังคับ โดยมีหน่วยงานรับผิดชอบ คือ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม องค์การพัฒนาเอกชน
๑๒. ปรับปรุงคุณภาพของบริการให้คำปรึกษา และคาดประมาณภาระที่เกิดขึ้นจากการป่วยของทารกติดเชื้อเอชไอวีในอนาคต ตลอดจนศึกษาทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เกี่ยวกับการตัดสินใจเรื่องการเจริญพันธุ์ (การทำแท้ง การคุมกำเนิด และการมีบุตร)
๑๓. เน้นเร่งดำเนินการศึกษาเรื่องการให้ยา AZT ว่าต้องให้ยาแก่มารดาที่ติดเชื้อเอชไอวี ในปริมาณต่ำสุดเท่าใดในระหว่างตั้งครรภ์ เพื่อลดโอกาสการติดเชื้อของทารกในครรภ์
๑๔. ทหาทางเลือกต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือด้านการเงินสำหรับซื้อยา AZT แก่ผู้หญิงมีครรภ์ที่ติดเชื้อเอชไอวี ตลอดจนศึกษาหาแนวทางให้หญิงตั้งครรภ์ที่ติดเชื้อเอชไอวี ได้รับยานี้อย่างสะดวกทั่วถึงกัน สำหรับเรื่องยาป้องกันโรคติดเชื้อฉวยโอกาสในเด็กก็ควรดำเนินการด้วยเช่นเดียวกัน
๑๕. ให้คำแนะนำแก่ผู้หญิงที่ติดเชื้อเอชไอวีว่า ไม่ควรเลี้ยงลูกด้วยนมตัวเอง แต่สอนเรื่องการชนมที่ถูกต้อง การให้นมผงสำหรับเลี้ยงทารก การเตรียมอาหารที่ถูกต้องตามหลักโภชนาการ และสุขลักษณะให้แก่เด็ก
๑๖. อุดหนุนงบประมาณอย่างต่อเนื่อง เรื่องการส่งเสริมและการดำเนินงานเรื่องการให้การสนับสนุนเรื่องนมผงเลี้ยงทารกแก่แม่ที่ติดเชื้อเอชไอวี ซึ่งโครงการนี้เริ่มทำโดยกระทรวงสาธารณสุข ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๕ และมีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่ที่ได้รับมอบหมายให้จัดเตรียมอาหารเสริมให้แก่เด็กเหล่านี้ เพื่อให้แน่ใจว่าเด็กได้รับอาหารที่เพียงพอตามหลักโภชนาการ

๕. ปัญหาการดูแลและคุ้มครองเด็กที่ติดเชื้อ

๑. จัดทำและเผยแพร่คู่มือปฏิบัติเกี่ยวกับมาตรการบรรเทาวิดิจยเด็กที่ติดเชื้อเอ็ดส การจัดการเมื่อมีการติดเชื้อโรคแทรกซ้อนในสถานบริการสาธารณสุขที่มีอุปกรณ์จำกัด การรักษาพยาบาลที่เสียค่าใช้จ่ายต่ำ และการให้ยาป้องกันโรคติดเชื้อสำหรับเด็กที่ติดเชื้อเอ็ดส

๒. ปรับปรุงการดูแลรักษาเด็กที่ติดเชื้อเอ็ดสในเขตชนบท และเสริมสร้างศักยภาพของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำตำบล โดยจัดกิจกรรมที่เหมาะสม พร้อมกับจัดทำและเผยแพร่คู่มือเกี่ยวกับข้อควรปฏิบัติเรื่องการส่งต่อ สำหรับม่งตักเด็กที่ติดเชื้อเอ็ดส

๓. พัฒนาคู่มือและขีดควมปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลเด็กที่ติดเชื้อเอ็ดส และให้คำปรึกษาแก่แม่ของ เด็ก และสมาชิกคนอื่นในครอบครัว เกี่ยวกับกาการดูแลเชิงติดเชื้อเอ็ดส และปรอยอยู่ที่บ้าน รวมทั้งกระตุ้นให้เห็นความสำคัญของการพาเด็กไปพบแพทย์ตามนัด และเมื่อมีอาการป่วยซึ่งต้องรักษาทันที

๔. จัดระบบรวบรวมข้อมูลระดับชาติ โดยเก็บข้อมูลจากโรงพยาบาลอย่างน้อยปีละครั้งเกี่ยวกับเด็กที่ติดเชื้อเอ็ดส เด็กป่วยด้วยโรคเอ็ดส แม่ซึ่งติดเชื้อเอ็ดส และการรักษาหรือไม่รักษาเด็กที่ติดเชื้อเอ็ดส เพื่อประโยชน์ในการวางแผนเรื่องความมั่นคงกาบริการสาธารณสุขของประเทศ

๕. จัดระบบการกระจายยาต้านไวรัส การเตรีมยา AZT ให้เพียงพอและทั่วถึง และลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นเพื่อให้ผู้ป่วยเอ็ดสได้รับยาเร็วขึ้น ตลอดจนปรับปรุงระบบการจ่ายยาแก่ผู้ป่วยให้เป็นความลับมากยิ่งขึ้น

๖. แจกจ่ายยาต้าน AZI แทนยาเม็ด AZI สำหรับเด็ก พร้อมกับแจกคู่มือการใช้ยา ตลอดจนข้อควรระวังเกี่ยวกับผลข้างเคียงของยา

๗. ดำเนินกลวิธีต่าง ๆ เพื่อลดราคาขายต้านไวรัสและยาป้องกันกาติดเชื้อฉวยโอกาส

๘. ริเริ่มให้มีกาประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับเงินสนับสนุนการซื้อยา การกระจายยาต้านไวรัส และยาป้องกันโรคติดเชื้อฉวยโอกาส ให้ผู้ป่วยได้รับยาโดยง่าย อย่งมีราคาถูกและทั่วถึง รวมทั้งเสาะหาแหล่งเงินทุนสนับสนุนอื่น ๆ และศึกษาเปรียบเทียบบลที่มีต่อคุณภาพชีวิตของผู้ติดเชื้อ

๙. ผลสมผสานโครงการติดตามผลเด็กที่ติดเชื้อเอ็ดสเข้ากับกาหนดฉีดวัคซีนของเด็ก ซึ่งการดำเนินการต้องอาศัยการให้คำปรึกษาที่เหมาะสมเกี่ยวกับกาการดูแลเด็กที่ติดเชื้อเอ็ดสแก่ผู้เป็นแม่

๑๐. ศึกษาหาทางเลือกต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงกาดูแลรักษา และการให้ยาแก่ผู้ป่วยเอ็ดส การติดตามผลในสถานบริการสาธารณสุข เช่น ใช้ระบบบัตรสุขภาพ ซึ่งสามารถให้บริการอย่างต่อเนื่องในการรักษาดูแลแม่และลูกซึ่งติดเชื้อเอ็ดสอย่างได้ผล โดยไม่รังเกียจและให้ถือเป็นความลับ

๖. ปัญหาการดูแลเด็กกำพร้าเนื่องจากโรคเอ็ดส

๑. กระตุ้นให้พ่อแม่ซึ่งติดเชื้อเอ็ดสวางแผนเกี่ยวกับอนาคตของลูก ตลอดจนสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างเด็กและสมาชิกคนอื่น ๆ ในครอบครัว กระตุ้นให้สมาชิกคนอื่น ๆ ในครอบครัวดูแลเด็กต่อไป เน้นให้เด็กเห็นว่า เด็กที่มีพ่อแม่ติดเชื้อเอ็ดสนั้น ส่วนใหญ่จะไม่ได้ติดเชื้อเอ็ดสด้วย

๒. การวางแผนดูแลระบบสำหรับรองรับเด็กกำพร้าเนื่องจากโรคเอ็ดส ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกาจัดหาที่อยู่อาศัยให้เด็กที่กำพร้าเนื่องจากโรคเอ็ดส การรองรับนี้รวมถึงกาจัดหาที่อยู่อาศัย สมาทการอยู่อาศัย

ในปัจจุบัน การรังเกียจกีดกันจากญาติและชุมชน รวมถึงสถานสงเคราะห์ ที่มาของการต่อต้านการจัดหาที่อยู่อาศัย การปรับตัวด้านสังคมจิตวิทยา และควรวางวิธีการปรับปรุงการจัดหาที่อยู่อาศัยให้เด็กกำพร้าตลอดจนตรวจคัดกรองทำงานหรือหน่วยงานวิจัยเพื่อที่ว่าการศึกษา

๑. ส่งเสริมบทบาทขององค์กรศาสนาเพื่อรื้อฟื้นระบบการดูแลเด็กกำพร้าเนื่องจากโรคเอดส์จะได้มีที่อยู่อาศัย และรับโอกาสศึกษาต่อไป

๒. จัดการอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่สถานสงเคราะห์เด็กกำพร้า และสถานสงเคราะห์เด็กทั่วประเทศเกี่ยวกับการดูแล ทั้งด้านจิตใจและการแพทย์ต่อเด็กที่ติดเชื้อเอดส์ และเด็กที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์ ทั้งในด้านจิตใจและด้านการแพทย์

๓. อบรมนักสังคมสงเคราะห์ของสถานสงเคราะห์เด็กทุกแห่ง ให้สามารถจัดการแก้ไขกับปัญหาเฉพาะหน้าที่สำคัญ ๆ ทั้งในแง่จิตวิทยา และการแพทย์ที่เกิดขึ้นกับเด็กที่ติดเชื้อเอดส์ หรือกำพร้าเนื่องจากโรคเอดส์

๔. ปัญหาการลดจำนวนการทอดทิ้งเด็กฉันท้องมาจากโรคเอดส์

ศึกษาเรื่องการทอดทิ้งเด็กตามโรงพยาบาลและหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้รู้ว่าการทอดทิ้งเด็กมีสาเหตุเกี่ยวข้องกับโรคเอดส์อย่างไร เพื่อนำไปสู่การให้คำปรึกษาแก่หญิงมีครรภ์ที่ติดเชื้อเอดส์ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องถึงการแพร่เชื้อเอดส์ในระหว่างตั้งครรภ์ การป่วยเนื่องจากโรคเอดส์ในเด็ก และการดูแลบุตร ซึ่งจะช่วยให้หญิงมีครรภ์เหล่านี้ไม่ทอดทิ้งบุตรของตนเพราะคิดว่าจะไม่สามารถให้การดูแลบุตรได้ หรือกลัวว่าจะไม่มีเหตุผลที่จะเผชิญกับการติดเชื้อเอดส์ของเด็ก

๕. ปัญหาการแก้ไขปัญหาอื่น ๆ ของเด็กซึ่งได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์

๑. ทำการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบความทุกข์ของปัญหาและหาหนทางแก้ไขปัญหาต่อไปนี้ การขาดโอกาสทางการศึกษา ความยากจน ปัญหาทางจิตวิทยาทางสังคมที่รุนแรง และการรังเกียจกีดกันเด็กกำพร้าเนื่องจากโรคเอดส์ หรือเด็กที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์ เพื่อนำผลที่ได้มาพัฒนานโยบายและกิจกรรมต่อไป

๒. ศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดการรังเกียจกีดกันในท้องถิ่น และสาเหตุของการที่ชุมชนไม่ให้ความช่วยเหลือผู้ติดเชื้อ และผู้ป่วยเอดส์ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหาหนทางแก้ไข

๓. ดำเนินกิจกรรมเพื่อสนับสนุนให้มีมิตรความรัก ความเข้าใจ การช่วยเหลือของเพื่อนและคนอื่น ๆ ในโรงเรียนและชุมชนแก่ผู้ติดเชื้อเอดส์ โดยอาศัยบทบาทของผู้นำในโรงเรียนและชุมชนด้วย

๔. ดำเนินกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือเด็กที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์ ให้ได้รับการศึกษาในโรงเรียนต่อไปได้ โดยให้ความช่วยเหลือด้านคำปรึกษาพยาบาลแก่คนในครอบครัว ให้ความช่วยเหลือในการดูแลน้อง และโครงการการศึกษาช่วยเหลือสร้างรายได้ในกิจกรรมการเรียน

๕. ทัศนคติและการวางแผนอนาคตของเด็กสำหรับพ่อแม่ที่ติดเชื้อเอดส์ และอบรมผู้ให้คำปรึกษาเพื่อช่วยเหลือครอบครัวในเรื่องการปรับตัวด้านจิตวิทยาและสังคม

ส่วนที่ ๔

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

๑. การดำเนินงานในอดีตที่ผ่านมาภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคเอดส์แห่งชาติ ทั้งในฉบับ พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๓๘ และในฉบับปัจจุบันคือ พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๔ ได้มีการใช้จ่ายงบประมาณจำนวนมากในโครงการต่าง ๆ กันหลายด้าน ควรที่จะได้มีการประเมินผลถึงประสิทธิผลและประสิทธิภาพในการใช้งบประมาณอย่างจริงจัง เพื่อจะได้มีการปรับแก้ไขให้มีการใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่าอย่างแท้จริง

๒. เนื่องจากปัญหาโรคเอดส์เป็นปัญหาที่มีพื้นฐานมาจากปัจจัยทางสังคมจิตวิทยาและเศรษฐกิจ การแก้ไขปัญหาก็ต้องมีมาตรการทั้งระยะสั้น และระยะยาว ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือ และประสานงานกันอย่างใกล้ชิด และต่อเนื่องจากทุกภาคของสังคมไทย ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับภาค และระดับชาติ จากการศึกษาดูงานในชุมชนที่ประสบความสำเร็จในการป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคเอดส์ เช่น ที่จังหวัดพิษณุโลก และจังหวัดขอนแก่น พบว่ามีลักษณะการดำเนินงานที่เด่นชัดอย่างหนึ่ง ซึ่งมีปัจจัยที่สำคัญในการอำนวยความสะดวกสำเร็จ นั่นคือการทำงานอย่างมีองค์รวม ในรูปแบบการร่วมมือแบบพหุภาคี (Multisectoral Co-ordination) ควรที่จะถือเป็นแบบอย่างแก่ชุมชนอื่น ๆ ในประเทศไทย ได้ศึกษาและนำบทเรียนจากสถานที่ดังกล่าวไปใช้ให้เป็นประโยชน์

๓. การรณรงค์ป้องกันมิให้มีผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นในระยะต่อไป ควรยึดถือหลัก “แนวทางเฉพาะสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ” มากกว่ารณรงค์แบบปูพรมแบบเดิม ต้องมีการพิสูจน์ทราบกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ และวิธีการรณรงค์ที่จำเพาะต่อกลุ่มนั้น ๆ เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมบุคคล อาทิ กลุ่มเยาวชนทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน กลุ่มหญิงบริการที่ติดเชื้อแล้วแต่ยังขายบริการอยู่ กลุ่มทหารเกณฑ์ ทั้งนี้ ต้องสนับสนุนให้มีการเรียนรู้และแบ่งปันประสบการณ์ระหว่างผู้รณรงค์ในกลุ่มต่าง ๆ

๔. ปัญหาขัดแย้งทางความคิดเรื่องสิทธิมนุษยชนกับผู้ป่วยโรคเอดส์นั้น ควรตระหนักถึงความปลอดภัยของประชาชนส่วนใหญ่เป็นลำดับแรก ซึ่งเรื่องนี้เป็นปัญหาละเอียดอ่อนและต้องมีการศึกษากันต่อไป

๕. การดำเนินการแก้ไขปัญหาที่สืบเนื่องจากโรคเอดส์ เช่น การป่วยและตาย การขาดที่พึ่งของเยาวชน ต้องดำรงความมุ่งหมายว่า “ให้ครอบครัวและชุมชนเป็นฐาน” ในการแก้ปัญหาให้ได้ โดยรัฐต้องสนับสนุนอย่างเต็มที่และผลักดันให้เกิดผลในทางปฏิบัติ เช่น สนับสนุนข้อมูลและงบประมาณให้สมาชิกในชุมชนได้มีการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นระหว่างกัน เพื่อให้เกิดมีส่วนร่วม ทั้งในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหากจากโรคเอดส์ โดยความริเริ่มของชุมชนเอง นอกจากนั้น ให้พิจารณาंनाผลงานวิจัยรูปแบบการแก้ปัญหาในชุมชน เช่น โครงการ THA/93/004 “ของทบวงมหาวิทยาลัยออกเผยแพร่” เพื่อเป็นการชี้นำแนวทางการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

๖. ควรจะมีการทบทวนนำเอาบทบาทขององค์การศาสนาต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ ทั้งในด้านการป้องกัน การติดเชื้อเพิ่มขึ้น และด้านการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากโรคเอดส์

๗. แม้ว่าประเทศไทยจะประสบผลสำเร็จเบื้องต้นในการชะลอการติดเชื้อใหม่ได้ก็ตาม แต่ยังมีมาตรการที่ควรระงับให้เพิ่มเติมเพื่อขยายผลดังต่อไปนี้

๗.๑ มาตรการในการตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงทางระบบประสาทวิทยา และพฤติกรรม

๗.๑.๑ เสริมสร้างมาตรการในระบบเฝ้าระวังทางระบบประสาทวิทยาที่มีอยู่เดิมให้เข้มแข็งขึ้น เพื่อให้บอกได้ถึงแนวโน้มการระบาดในกลุ่มประชากรทั่วไป กลุ่มประชากรชนบท และในกลุ่มชายรักร่วมเพศ อาทิ การศึกษาหาวิธีปรับข้อมูลที่ได้จากการเฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงต่าง ๆ ให้เป็นข้อมูลที่เป็นตัวแทนของประชากรทั่วไปได้ การขยายกลุ่มอายุในการเฝ้าระวังให้กว้างขวางขึ้น การศึกษาาระบบประสาทวิทยาในชนบท และการขยายระบบเฝ้าระวังของชาติให้ครอบคลุมกลุ่มชายรักร่วมเพศ

๗.๑.๒ ทำการศึกษาทางพฤติกรรมศาสตร์ เพื่อเสริมสร้างความรู้เข้าใจและเฝ้าระวัง ตลอดจนสนับสนุนต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนไทย อาทิ การดำเนินการเฝ้าระวังทางพฤติกรรมในจังหวัดต่าง ๆ ซึ่งมีอยู่แล้วใน ๑๕ จังหวัด ให้ครอบคลุมทั่วประเทศ การศึกษาการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางเพศของคนไทย ในระยะ ๑๐ ปีที่ผ่านมา การศึกษาพฤติกรรมทางเพศของกลุ่มวัยรุ่น ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ การเชื่อมโยงระบบเฝ้าระวังด้วยการตรวจเลือดในกลุ่มเสี่ยงเข้ากับระบบการเฝ้าระวังทางพฤติกรรม เป็นต้น

๗.๒ มาตรการในการปรับปรุงกระบวนการรณรงค์เพื่อลดการติดเชื้อใหม่เพิ่มขึ้น

๗.๒.๑ ดำเนินโครงการถุงยางอนามัย ๑๐๐% ต่อไป ในสถานบริการทางเพศโดยตรง

๗.๒.๒ เพิ่มความเข้มข้นของกิจกรรมรณรงค์ ๑๐๐% ให้สามารถเข้าถึงในสถานบริการทางเพศแบบแอบแฝงได้อย่างทั่วถึง

๗.๒.๓ ดำเนินโครงการป้องกันและรักษาภาวะโรคที่มีอยู่แล้วต่อไป และขยายบริการให้สามารถครอบคลุมสถานบริการทางเพศแบบแอบแฝง

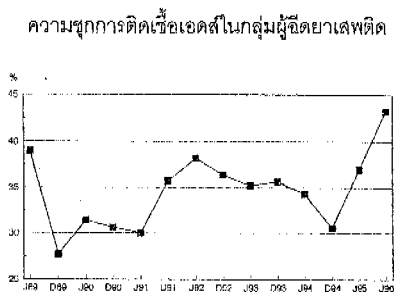
๗.๒.๔ ขยายมาตรการสร้างความตระหนักเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส หรือก่อนสมรส แม้จะไม่ใช้บริการเสกพาณิชย์ก็ตาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มบุรุษและสตรีโสดในวัยว่องไวทางเพศ (Sexually active)

๗.๒.๕ เสริมมาตรการให้เข็ม และกระบอกฉีดยาที่สะอาดในกลุ่มผู้ฉีดยาเสพติดเข้าเส้น

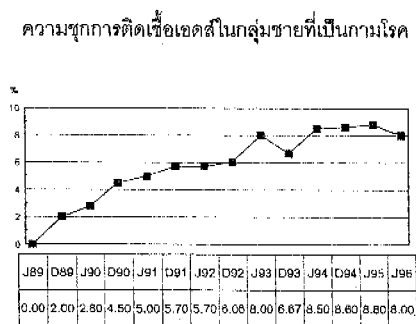
๗.๒.๖ เสริมมาตรการรณรงค์ป้องกันให้เข้าถึงกลุ่มชายรักร่วมเพศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชนบท

ผนวก ก. กราฟสถานการณ์โรคเอดส์ในประเทศไทย

ภาพ ๑ ความชุกการติดเชื้อเอดส์ในกลุ่มผู้ฉีดยาเสพติด

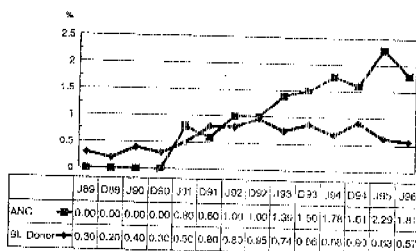


ภาพ ๒ ความชุกการติดเชื้อเอดส์ในกลุ่มชายที่มาตรวจกรมโรค



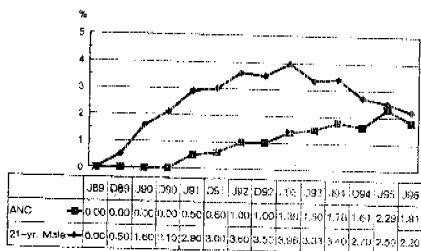
ภาพ ๓ ความชุกการติดเชื้อเอดส์ในผู้บริจาคโลหิตและสตรีมีครรภ์

ความชุกการติดเชื้อเอดส์ในสตรีฝากครรภ์และผู้บริจาคโลหิต



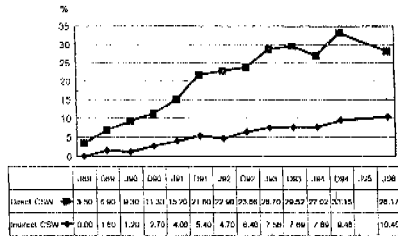
ภาพ ๔ ความชุกการติดเชื้อเอดส์ในชายไทยอายุ ๒๑ ปี และสตรีมีครรภ์

ความชุกการติดเชื้อเอดส์ในสตรีฝากครรภ์และกลุ่มชายไทยอายุ ๒๑ ปี



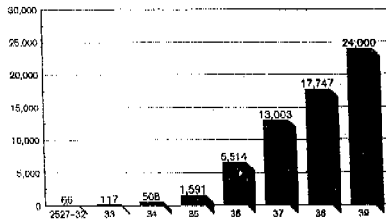
ภาพ ๕ ความซุกการติดเชื้อเอดส์ในหญิงขายบริการทางเพศ

ความซุกการติดเชื้อเอดส์ในหญิงขายบริการ



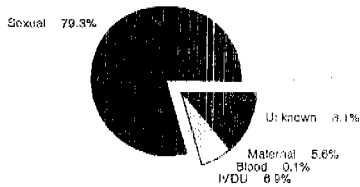
ภาพ ๖ จำนวนผู้ป่วยเอดส์ พ.ศ. ๒๕๓๗ - ๒๕๓๙

จำนวนผู้ป่วยเอดส์ พ.ศ. ๒๕๓๗ - ๒๕๓๙



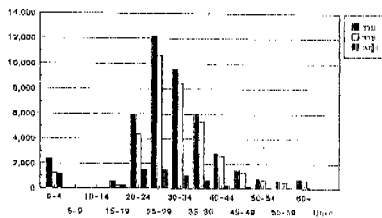
ภาพ ๗ ผู้ป่วยเอดส์จำแนกตามปัจจัยเสี่ยง

จำนวนผู้ป่วยเอดส์จำแนกตามปัจจัยเสี่ยง



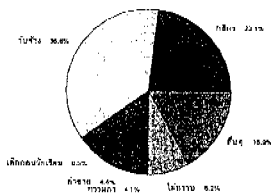
ภาพ ๘ ผู้ป่วยเอดส์จำแนกตามกลุ่มอายุและเพศ

จำนวนผู้ป่วยเอดส์แยกตามอายุและเพศ



ภาพ ๙ ผู้ป่วยเอดส์จำแนกตามอาชีพ

จำนวนผู้ป่วยเอดส์แยกตามอาชีพ พ.ศ. ๒๕๒๗ - ๒๕๓๗



ผนวก ข เอกสารอ้างอิงประกอบการจัดทำรายงาน

๑. อนุวัตร ลิ้มสุวรรณ, สุวริน ชันนภา, นุชา สิริธนพันธ์. เอดส์ กลุ่มอาการที่มีภูมิคุ้มกันเสื่อมในประเทศไทย : รายงานผู้ป่วย ๒ วาย. จดหมายเหตุแพทย์สมาคมแห่งประเทศไทย Vol.69 No.3 มีนาคม ๒๕๓๙ หน้า ๑๖๔-๔.
๒. รายงานการเฝ้าระวังโรคประจำสัปดาห์ กองระบาดวิทยา สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข . รายงานผลการเจาะเลือดเพื่อเฝ้าระวังโรคเอดส์ มิถุนายน ๒๕๓๒. ปีที่ ๒๐ ฉบับที่ ๒๐ หน้า ๓๗๖-๓๘๔
๓. รายงานการเฝ้าระวังโรคประจำสัปดาห์ กองระบาดวิทยา สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปีที่ ๒๗ ฉบับที่ 7S : ๑๖ สิงหาคม ๒๕๓๙
๔. Weniger B, Limpakarnjanarat K, Ungchusak K, et al., The epidemiology of HIV infection and AIDS in Thailand. AIDS 1991, 5(suppl 2):S71-S85
๕. Traisupa A, Teerathum C, Tharavanich S and Saengsue S. Seroprevalence of antibody to human immunodeficiency virus (HIV-1) in a high-risk group in 4 provinces with tourist attractions. Thai AIDS J 1990, 2:57-63.
๖. Uneklabh C and Phutiprawan T. Prevalence of HIV infection among Thai drug dependents. 4th International Conference on AIDS, Stockholm, June 1988 [abstract 5524]
๗. Vanichseni S, Sonchai W, Plansringarm K, et al., Second seroprevalence survey among Bangkok's intravenous drug addicts. 5th International Conference on AIDS, Montreal, June 1989 [abstract T.G.O.23]
๘. Phanuphak P, Poshyachinda V, Un-eklabh T and Rojanapithayakorn W, HIV transmission among intravenous drug abusers. 5th International Conference on AIDS, Montreal, 1989 [abstract T.G.O.25]
๙. ผลกระทบของโรคเอดส์ในเด็กในประเทศไทย, Tim Brown และ วีรสิทธิ์ สิทธีไธรวร, โครงการโรคเอดส์สหประชาชาติไทยร่วมกับ Program on Population, East-West Center, Hawaii, USA
๑๐. ปัญหาเด็กถูกทอดทิ้งกรณีมารดาติดเชื้อเอดส์ : การสำรวจในโรงพยาบาลของรัฐขนาดใหญ่ ปี ๒๕๓๕-๒๕๓๗, กลุ่มงานวิจัยการให้บริการทางสังคม กองโรคเอดส์ กรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข
๑๑. AIDS Analysis Asia vol.1 no.1, Jan./Feb. 1995

๑๒. ประสบการณ์เกี่ยวกับการทำงานโรคเอดส์ภาคเหนือ, เสรี พงษ์พิศ บรรณาธิการ, จัดพิมพ์โดย กองโรคเอดส์ กรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข ISBN 974-7896-56-7
๑๓. รวมผลงานวิจัยเกี่ยวกับโรคเอดส์ พ.ศ.๒๕๓๑-๒๕๓๗, กองโรคเอดส์ กรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข, ISBN 974-7764-71-7
๑๔. รวมผลงานวิชาการ/บทความ เอกสารประกอบการสัมมนาระดับชาติเรื่องโรคเอดส์ครั้งที่ ๖, กองโรคเอดส์ กรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข, ISBN 974-7896-39-4
๑๕. Final report : HIV/AIDS Prevention and Care (THA/93/004), เอกสารสรุปโครงการวิจัยร่วมระหว่าง กรมวิเทศสหการ ทบวงมหาวิทยาลัย และ โครงการเพื่อการพัฒนาของสหประชาชาติ (UNDP)
๑๖. การป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคเอดส์จังหวัดขอนแก่น, เอกสารประกอบการบรรยายสรุปเนื่องในการดำเนินงานของคณะกรรมการมาธิการกิจการสตรี เยาวชนและผู้สูงอายุของวุฒิสภา ๑๒ ตุลาคม ๒๕๓๙
๑๗. การป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคเอดส์จังหวัดพิษณุโลก, เอกสารประกอบการบรรยายสรุปเนื่องในการดำเนินงานของคณะกรรมการมาธิการกิจการสตรี เยาวชนและผู้สูงอายุของวุฒิสภา
๑๘. แผนป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์แห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๐-๒๕๔๔, คณะกรรมการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์แห่งชาติ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ขอเชิญกรรมการชุดเดิมครบ

นางสายสุรี จุติกุล (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ สำหรับเอกสารฉบับที่ ๒ เรื่องครอบครัวไทยแก้ปัญหาเอดส์นั้น ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาต่อสภาพโรคเอดส์ที่มีต่อครอบครัว มีข้อเสนอแนะที่เป็นรูปธรรมต่าง ๆ ซึ่งครอบคลุมถึงค่านิยม เจตคติที่รังเกียจและแบ่งแยกผู้ติดเชื้อ ผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมต่อครอบครัว การคิดเชิงเอดส์ที่เพิ่มขึ้นในสตรีที่มีครรภ์ การแพร่เชื้อจากแม่ไปสู่ลูก การที่ต้องคุ้มครองเด็กที่ติดเชื้อการดูแลเด็กกำพร้าเนื่องจากโรคเอดส์ และการลดจำนวนการทอดทิ้งเด็กอันเนื่องมาจากโรคเอดส์ เป็นต้น จึงเรียนเสนอมาเพื่อโปรดพิจารณา

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ที่ประชุมจะมีผู้ใดอภิปรายใหม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกฯ อภิปราย)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ถ้าที่ประชุมไม่มีผู้อภิปราย ก็คงจะศึกษากันแล้ว คงเห็นเวลาผ่านไปมาก ไม่อภิปราย ก็มีข้อเสนอแนะที่เป็นข้อสังเกตที่จะขอลงที่ประชุมว่า จะเห็นชอบด้วยหรือไม่ จะได้ขอมติที่ประชุมว่า จะเห็นชอบด้วยกับข้อเสนอแนะที่เสนอไว้ในรายงานการศึกษารื่องนี้หรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นชอบด้วย โปรดยกมือครับ

(มีสมาชิกฯ ยกมือเป็นส่วนมาก)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ท่านผู้ใดไม่เห็นชอบครับ

(ไม่มีสมาชิกฯ ยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ไม่มีนะครับ ก็จะแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรีต่อไป ขอบพระคุณคณะกรรมการธิการ

ท่านสมาชิกฯ ครับก็ใกล้เที่ยง ในวาระ ๓.๘ คงจะอยากอภิปรายกันมาก แต่ว่าเลื่อนเป็นคราวหน้าได้ไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกฯ ชัดข้อ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ถ้าที่ประชุมไม่ชัดเจนก็จะเลื่อนไปคราวหน้า

ต่อไประเบียบวาระที่ ๒ เรื่องอื่น ๆ

คือคณะกรรมการวิสามัญที่พิจารณาแปรญัตติร่างพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นนี้ทำไม่ทันเสียแล้ว ช่วงระยะเวลาสั้นก็ขอขยายเวลาออกไปเป็นกรณีพิเศษอีก ๑๕ วัน

(สำเนา)

ที่ ๑๖๓๓/๒๕๕๐

วุฒิสภา

ถนนอยู่ทองใน กท ๑๐๓๐๐

๘ สิงหาคม ๒๕๕๐

เรื่อง ขอบขยเวลาการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.

ออกไปเป็นกรณีพิเศษอีก ๑๕ วัน

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญ ครั้งที่สอง) วันศุกร์ที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว และตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. เพื่อพิจารณา นั้น

เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินวุฒิสภาจะต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัตินั้นมาถึงวุฒิสภา (วุฒิสภาได้รับเมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๐ และจะครบกำหนดในวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๐) ในการนี้ คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นร่างพระราชบัญญัติที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง จึงเห็นสมควรพิจารณาในรายละเอียดของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ อีกทั้งเพื่อให้โครงสร้าง บทบาท และอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสอดคล้องกันกับราชการส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่น ๆ ดังนั้นเพื่อให้การพิจารณาเป็นไปอย่างละเอียดรอบคอบและสมบูรณ์ต่อประเทศชาติและประชาชนโดยส่วนรวม ด้วยเหตุดังกล่าว จึงควรที่วุฒิสภาจะได้ขยายเวลาการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวออกไปเป็นกรณีพิเศษอีก ๑๕ วัน ตามความในมาตรา ๑๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๓๘

จึงกราบเรียนมาเพื่อได้โปรดนำเสนอกับประชุมวุฒิสภาพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

โกกีน พลกุล

(นายโกกีน พลกุล)

ประธานคณะกรรมการวิชาการวิสามัญฯ

ฝ่ายประชุม ๒

โทร. ๒๕๕๑๕๗๒, ๒๕๕๑๖๗๐

โทรสาร ๒๕๕๑๕๗๒

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ก็อยากจะขอมติที่ประชุมว่าจะขจัดข้อข้องใจใครบ้าง ท่านผู้ใดเห็นควรขยายให้ ๑๕ วัน นับแต่วันที่ ๑๗ นี้เป็นต้นไปขอได้โปรดยกมือครับ

(มีสมาชิก ยกมือเป็นจำนวนมาก)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วยครับ

(ไม่มีสมาชิก ยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ไม่มีอะไรครับ ก็ขยายให้ ๑๕ วัน ตามที่ขอมมา

ท่านสมาชิก ครับ วันนี้หมดระเบียบวาระประชุมแล้วครับ ขอขอบคุณท่านสมาชิกทุกท่านที่มาประชุม ผมขอปิดประชุมครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๑.๕๐ นาฬิกา

ผู้ครองนามกรประชุม

วิมล แข็งอืดตะ

มยุรี แก่นสาร

อรสา เจียมเจริญ

ธีรบรรณ นราพงศ์

ภาวนา ภักดิ์ตรัง

สุวิมล ศรีสุขสวัสดิ์

ปวีณ์พร มีสมเพิ่ม

สุชาดา ภมะราภา

ศิริลักษณ์ แซ่ตั้ง

ดวงทิพย์ หามะลิ

ตำรวจ ผลประสิทธิ์

รุจิรา เนตรบุตร

สุภาภรณ์ มาลัยทัต

ละไม สุวรรณพิทักษ์

ทิพรัตน์ แก้วสุขโข

สรบุษกร ปลื้มนอม

ทิพวรรณ ลายฉิฉิต

ศุภลักษณ์ โอภาสพิณิจ

สรัญญา ศตะภัก

สิริวรรณ โชติพันธุ์

คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมและพิจารณาเมื่อเสร็จรายงานการประชุมลับ

ลำดับที่	รายชื่อคณะกรรมการ	ลายมือชื่อ
๑.	พลเอก วิชิต บุนนยะวัฒน์ ประธานคณะกรรมการ	
๒.	นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล รองประธาน คนที่หนึ่ง	
๓.	นายศิริ เกวลินสถมภ์ รองประธาน คนที่สอง	
๔.	พลอากาศเอก จรรยา สุคนทรทรัพย์	
๕.	นายจันทน์ ทองประเสริฐ	
๖.	นายชัยเชต สุนทรพิพิธ	
๗.	พลเรือเอก ทวีศักดิ์ ศรีประยูร	
๘.	พลเรือเอก บัณฑิตย์ ชุมพะวัฒน์	
๙.	พลเอก นฤฤทธิ์ ทรรทรานนท์	
๑๐.	นายประยอม ชองทอง	
๑๑.	นายขงยุทธ เลอลก	
๑๒.	นายสมหมาย สุรกุล	
๑๓.	นายสิงห์โต จ่างตระกูล	
๑๔.	นางสุกัญญา ชลศึกษ์	
๑๕.	นางสาวสุคนธ์ กาญจนาลัย	
๑๖.	พลเรือเอก สุวิชัย เกษมสุข	
๑๗.	นายพินิต อารยะศิริ เลขานุการคณะกรรมการ	

ตรวจแล้ว วันที่ ๒๖ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

สภาารับรองในคราวประชุม

ครั้งที่ ๒๑๕ ของสภาฯ วันที่

วันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๖

ประธานวุฒิสภา